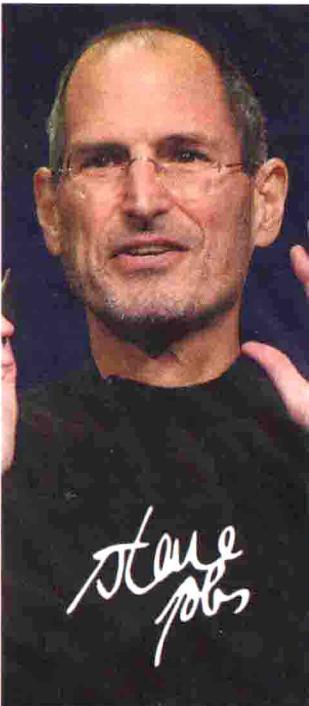
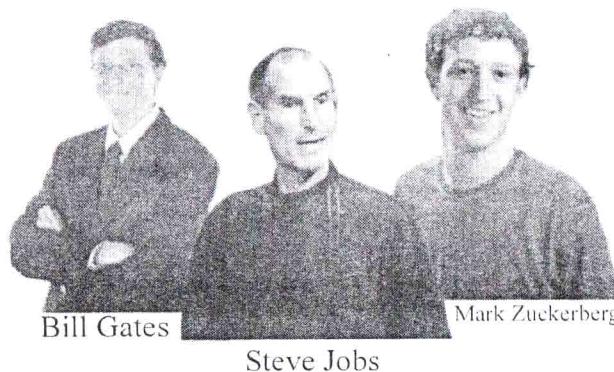


ចង់ដឹងពីភាពឆ្លាតផ្លូវ របស់កំពុលអ្នក ជំនួញ IT ទាំងបី



សេវាយោយពីអ្នកធ្វើជំនួញកំពុលទីនិងហេដ្ឋកិច្ច IT ដែលទទួលបានជោគជ័យ យ៉ាងជំនះដេដ្ឋានមិត្តភក ចូរស់ជាតានអ្នកលាងប្បៀវបសីនិងបុគ្គលទាំងបីនេះទេ ចង់ដឹងថាគ្នុងកទោសទាំងបីនេះបានយ៉ាងខ្សោយចំណុច សូមស្វែងយល់ភាពឆ្លាតផ្លូវនៃខ្លួនរបស់ កំពុលអ្នកជំនួញ IT ទាំងបីបានតាមរយៈរៀងរាល់នេះ:

សាខាលេខេត្ត បុរីណ ទិន្នន័យ
លេខ.....៩៩/៦.....



Bill Gates

Mark Zuckerberg

Steve Jobs

ចង់ដឹងពីភាពធ្លាក់
របស់កំពូលអ្នក
ជំនាញ IT ទាំងបី



00027495

ចង់ដឹងពីភាព្យាតវេរបស់កំពុលអ្នកជំនួញ IT ទាំងបី

ព្រៃសម្បលដោយ អេក្រង សានិត

ពីនិត្យអភិវឌ្ឍដោយ យុទ្ធសាស្ត្រ និង សំរាប់

ចំណាំព័រក្នុង យុវវត្ថុ

រចនាគម្របដោយ សុនុ បុរី

ទី ៩ ក្នុងនឹងចំណាយសេវារោក លាស់ សុចិត្ត អូន តាកា និង ខែម ភាគី
រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងដោយគ្រឹះស្ថានពោះ ពុម្ពផ្សាយ **IDEA BOOK**

ideabookcambodia@gmail.com

facebook.com/ideabookpublishing

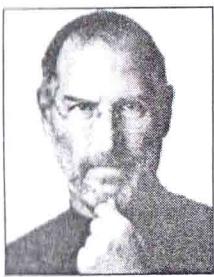
ເພື່ອມານຸ້າ ໂປ່ງ

ຜົດຍ Olympic Printing

ISBN: 978999-6331-51-0

កំណត់ថ្ងៃទី: ៨ ៥០០ រៀល

អារម្មកថា



ពិភពនៃព័ត៌មាន (Cyber World) បុច្ចាណិជ្ជកម្មដែកបច្ចេកវិទ្យាផ័ត៌មានវិទ្យាបានភាសយោងជាការបង្កើតថ្មីដែលអារម្មណសំបុរមនុញ្ញទាំងអស់នៅជុំវិញពីការបានក្រួយមានទំនាក់ទំនងជាមួយភ្នាល់បានយ៉ាងលាប់រហ័សទាន់បិត្ត (មិនដល់មួយវិនាទី) ហើយអ្នកដែលដើរត្រានឹងខាងក្រោមនេះ គឺសូឡូទិនកំពុលអច្ចិយមនុស្សដែលបានទេរាល់ការសរុបខ្លួនដែកបច្ចេកវិទ្យាផ័ត៌មានវិទ្យា។ ក្រោមពីគាត់មានភ្នាល់នឹងគិតស្អែងរកដលិតនូវអ្នកយិងលបាបច្ចេកវិទ្យាដំឡើបហើយនៅ៖ គាត់នៅមានភ្នាល់មួយដែកបច្ចេកវិទ្យាបានក្នុងការបង្កើតការងារទំនួរទំនួរដែលបុគ្គលទាំងនេះ អារបង្កើតម៉ាកយើហេរទាំងនឹងដែលធ្វើឲ្យអតិថិជនមានការទទួលស្ថាល់ ហើយមានការណើល្អាច្រឡូទុទាំងពិភពលោកទៀតដែង ដូចជា ម៉ាកយើហេរ អេបសែល (Apple), ម៉ាយក្រុសូហ្ម (Microsoft) បុសមីនីតែម៉ាកយើហេរ ហេសបុក (Facebook) ដែលម៉ាកយើហេរទាំងនេះរកចរក្រាតកក្រួយបានបុរីនិមបានសាល ហើយនឹងភ្នាយទៅជាសេដ្ឋិកឯកសារមួយប៉ែបិមត្រូវក្នុក។ ពាណិសសជាងនេះទៅទៀត គេបើកតម្លៃគាត់ឲ្យភ្នាយទៅជា «កំពុលអច្ចិយទាន់ថ្មីកន្លែង» ដែលមានលំដាប់ច្បាក់នំមុខគោរនៅលើពិភពលោក!។

ស្ម័គ្រោ «ចង់មិនការណាត់នៃខ្លួនគ្នាលូបខេស់ពាណិជ្ជការបច្ចេកវិទ្យាផ័ត៌មាន ទិន្នន័យ (IT) ដីកំពុលអច្ចិយទាំងពេញ» ភាពជាគារបង្កើតដែងក្នុងការបង្កើតអេបសែល ឲ្យភ្នាយទៅជាប្រព័ន្ធបុន្ណែនឹងនឹមបែលមានគុណភាពល្អបំផុតនៅលើពិភពលោក ហើយធ្វើឲ្យដើរត្រូវបានសំណង់សំណង់ ស្ទើរ ចប (Steve Jobs) ភ្នាយទៅជាប្រព័ន្ធដែលមួយសំណង់ និងជាការបុរសខាងអ្នកសិក្សាសារជារនោះលើបណ្តាល

សកលវិទ្យាល័យពាណិជ្ជកម្មដែលនាំមុខគេ និងនៅលើពាករទិភាពលោក (ឡើតផែង) ប៉ាណី ហីល ហ៊ែត (Bill Gates) ជាបុគ្គលមួយរូប ដែលបានបង្កើតក្រុមហ៊ុន ម៉ាយក្រសុហុ ដែលជាក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា (IT) ដែលជំងឺពាករលើពិភាពលោក។ គាត់មានគោលគំនិតច្បាស់លាស់ និងបែបធែនអ្នកការគ្រប់គ្រងការងារ។ គាត់ភ្លាយទៅជាមនុស្សម្នាក់ដែលមានឡាយសម្រាតិច្បឹងបំផុតក្នុងពិភាពលោក។ ជាតិសេសជាងនោះ គាត់មានចិត្តសប្បុរសដម្លៃបំផុតក្នុងពិភាពលោកទៀតផែង!

វិជ្ជកកំលោរឲយក្រុងម្នាក់នេះ គឺ

លោក ម៉ាក សាកកីបីក (Mark

Zuckerberg) កំពុលអច្ចិនិយមនុស្សទេដែលគាត់

ជាអ្នកបង្កើតប្រព័ន្ធគម្រោង Facebook.com ឡើយហាងន

នៅលើពិភាពលោកក្នុកំដើលយ៉ាងខ្មៅ! ហ្មសិក

គឺជាប្រព័ន្ធបណ្តាញសង្គម (Online) ដែលជាងគេ

នៅលើពិភាពលោក រហូតគាត់ធ្វើឡើងនឹងភ្លាយជាពាណិជ្ជករខាងផ្លូវក

បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា ហើយគាត់បានភ្លាយជាសេដ្ឋិជែលសម្របជាតិដែលក្នុងវិយក្រុង ដែលមានអាយុតិចជាងគេបំផុតនៅលើពិភាពលោក។

សូមអព្រឹបចូលទៅកាន់ទំនើ...យុទ្ធសាស្ត្រខាងទិស្សារ ចក្ខិសំយ និងវិជ្ជ

សាលាផ្លូវការគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មខាងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យាបស់កំពុល

អច្ចិនិយមនុស្សទេទាំងពីរ ជូចតនៅនេះ...



មាតិកា

The Genius 1

- ស្ទើ ចប (អ្នកសារក្រុមហ៊ុន Apple ទេដីអកវិញ) ពីក្រុមហ៊ុនដែលបង្កើតជាមួយនឹងដែលមានតម្លៃបំផុតនៅលើពិភពលោក។ ៥
- ជំនាញដំណឹងការងាររបស់ ស្ទើ ចប ១១
 - (១) កំមើលបច្ចុប្បន្ន ១១
 - (២) អតិថិជនបានបំណាយក្នុងតម្លៃថ្មី ប្រសិនបើមានគុណភាពល្អ ១២
 - (៣) ផ្តល់ឱកាសទូរបាត់លិករបស់អ្នកបានសំណោះសំណាលត្រា ១២
 - (៤) ដើងច្បាស់ខាងធ្វើកដើម្បីពាណិជ្ជកម្ម ១៤
 - (៥) បាប់ធ្វើមពីចំណុចសុវត្ថិភាព ១៤
 - (៦) ព្រាប់តាម បុំន្តែកំចម្លេដ ១៦
 - (៧) សំខាន់បំផុតគឺការបន្តាន ១៦
 - (៨) ធ្វើឲ្យអ្នកស្តាប់រំដើររំដើល ២០
 - (៩) ទីផ្សារបិតនៅលើបីមាត់របស់ ស្ទើ ចប ២១
 - (១០) បានប្រជែងជាមួយគំនិតរបស់អ្នកដែឡើង ២៣
 - (១១) ការដួងមួល៖លើចិត្តខ្លួនងារ ២៥
 - (១២) បិទហើយបើកបាន (ធ្វើឲ្យខ្សោះដាច់មុន) ២៥
 - (១៣) អាជីវកំពាំងគឺជាការយោសាតារដូចប្រសើរលើសលប់ ២៦
 - (១៤) ចុរធ្វើជាមនុស្សប្រសិរីបានហើយលើដែឡើង ២៧
- ជីវប្រភូជីថ្មី ១ ដែលគ្មានបាប់អាមេរិករបស់ ស្ទើ ចប ៣៥

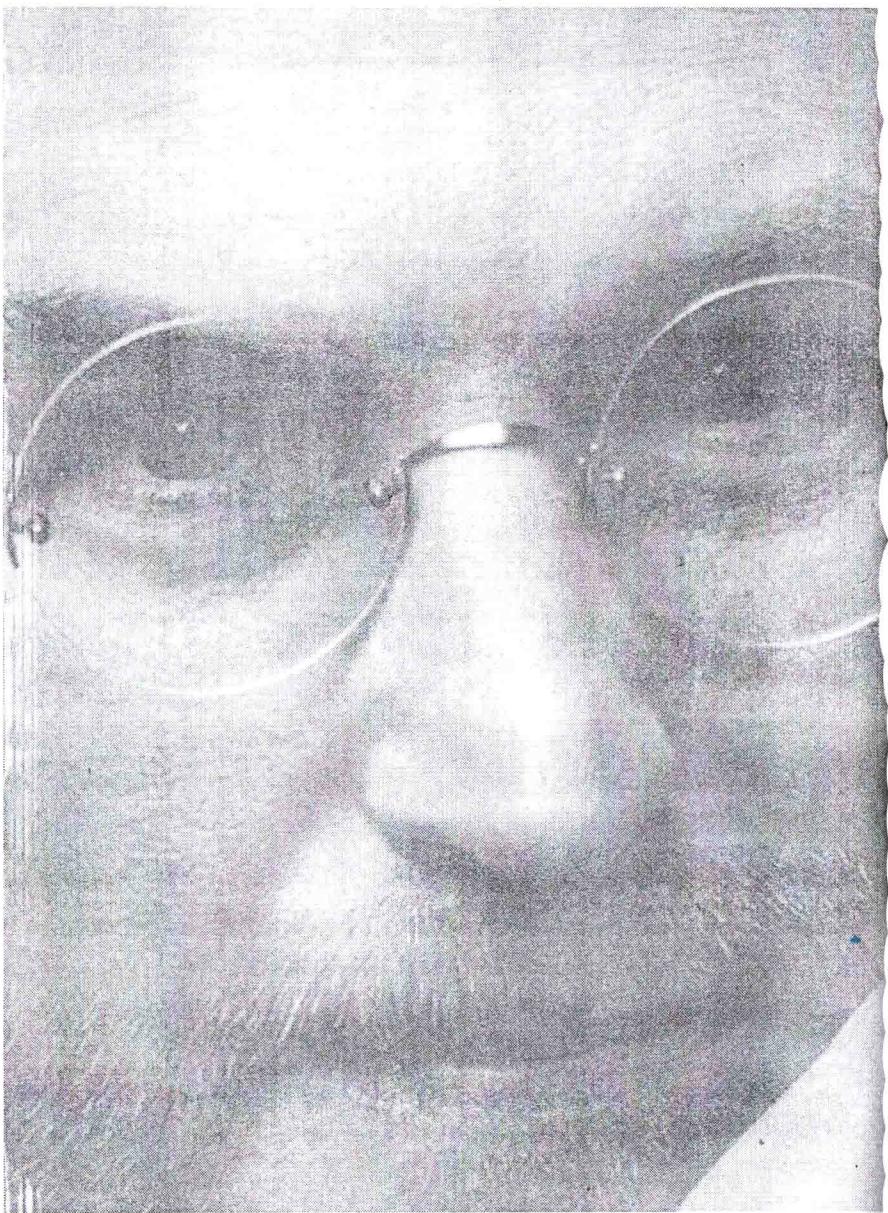
The Genius 2

| | |
|--|----|
| ■ យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងកិច្ចការរបស់ បីល ហេតុត (ពាណិជ្ជកម្មខាងបច្ចេកវិញពីមានវិទ្យាជើងដំបូក នៅលើពិភពលោក) | ៦៦ |
| ■ គោលកំនើនឯកសារគ្រប់គ្រងកិច្ចការតាមបែប បីល ហេតុត | ៦៨ |
| * ការរួមគ្រប់គ្រងជាប្រធូ | ៧០ |
| * ប្រកាសនៅខ្លាំងគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងតាមបែបប្រព័ន្ធ «ដាកិណ្ឌវិញ» | ៧៤ |
| * ផ្ទុយទៅវិញ | ៧៧ |
| * ទោះបីជាក្នុងកម្រិត (ថ្នាក់បិន្តុប្រចា) កំដោយ កំអាមេរិយជាសេដ្ឋិជាន | ៧៨ |
| ■ កណ្តាប់ដែរបស់ បីល ហេតុត ប្រមូលពីមានលួនុកសិន | ៨០ |
| រយការណ៍តែតែពីមានការក្រែក | ៨១ |
| * ការប្រជុំដឹងតិះនៃផែនិនមែនមានតែក្នុងក្រុមបុគ្គលិកប៉ុណ្ណោះទេ | ៨១ |
| * កុំបែណ្ណាយឲ្យអ្នីរាយបានតាមបង្កើតខ្លួនខ្លះ | ៨៥ |
| * ធ្វើការងារឲ្យប្រើប្រាស់ ហើយលើងឲ្យប្រើប្រាស់ | ៨៦ |
| ■ បែបដែនក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មដែលធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន Microsoft ទទួលបានជោគជ័យ | ៩២ |
| * ផ្តល់បេភ្តុជនដែលមានសមត្ថភាព | ៩២ |
| * មានរដ្ឋទំនួយប៉ុណ្ណោះ | ៩៣ |
| * ធ្វើការងារជាមួយក្រុមកូចបោ | ៩៣ |
| * ផ្តល់ពេលវេលាទ្វូន្តុកទាំងឡាយបានគិត | ៩៣ |
| * ការសម្រេចចិត្តយ៉ាងតាប់រហ័ស ហើយប្រកាសនៅខ្លាំង | ៩៥ |
| * ស្រួលយល់ពីបែបដែនក្នុងអតិថិជាល | ៩៥ |
| * កុំចុះពាល់ | ៩៦ |
| * ប្រើឈឺសមត្ថភាពគ្រប់យ៉ាងដែលមាន | ៩៦ |

| | |
|---|-----|
| ■ ការពារណ៍សំនិតខាងទីផ្សារ | |
| (ពាយិជ្ជកម្ម IT លំដាប់លេខមួយបែស់ពិភពលោក) | ៩៧ |
| ■ គោលនយោបាយកុងការដាក់វិនិយោត | ១០២ |
| ■ ការប្រកួតប្រើដៃនឹងជាមួយដែក | ១០៣ |
| ■ តើមានអ្នកដែលធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន Microsoft ត្រាយទៅជាអ្នកនាំមួយគេបង្ហីស់ ? លោក បីល ហ្មូត យល់យ៉ែងចាត់ រាជីជាតាំនិត | ១០៧ |
| ■ ជីថ្យរតិ បីល ហ្មូត កំពុលអ្នកបច្ចេកវិទ្យាតំនើនទៅមានវិទ្យា នឹងខ្លាំងលីលោក | ១១២ |

The Genius 3

| | |
|--|-----|
| ■ កំពុលអច្ចរិយមនុស្សខាងផ្លូវ IT (Mark Zuckerberg) | ១១៥ |
| ■ សទ្ធពលខាងផ្លូវទីផ្សារ ហ្មសិក ជាមួយនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម | ១២៣ |
| ■ ការប្រើប្រាស់ ហ្មសិក (Facebook Page) ដើម្បីបង្កើត Customer Engagement | ១២៧ |
| ■ មិនត្រូវកុងការប្រើប្រាស់ ហ្មសិក (Facebook Page) បែស់ស្ថាករីយេវ្ទ | ១២៥ |
| ■ គុណវិភាគកម្មវិធីទីផ្សារលើទំនាក់ទំនាក់ ហ្មសិក (Facebook Page) | ១៣១ |
| ■ ហេតុអូ ម៉ាក សាកកីហីក ត្រាយខ្លួនជាលេដ្ឋីហេតុអូ : ? | ១៣៦ |
| ■ ហេតុអូជានជាតាតំនួលភាពដោតជីយ និងមានប្រព័ន្ធសម្រាតិប្រើប្រាស់សន្តិភី សន្នាប់ហេតុអូបែនទេ : ? | ១៣៥ |
| ■ ជីថ្យរតិបស់ ម៉ាក សាកកីហីក សេដ្ឋិរិយក្រុងដែលមានប្រព័ន្ធសម្រាតិ សុកស្មមហេតុអូបែនទេបំផុតកុងពិភពលោក | ១៤១ |
| ■ ការពារណ៍ស្ថានការណ៍ និងនិញ្ញាការពិភពលោកផ្លូវពាណិជ្ជកម្ម IT នាមពេលអនាគត | ១៤៥ |



The
Genius
1

ស្តីវិ ចាប

(អ្នកស្ថាប្រុមហុន Apple ទីផឺមករិយា)

ពិភ័យលេខេបនឹងដូលរាល់ឲ្យត្រួយ
ទៅធានាប្រុមហុនដើលមានតម្លៃបំផុត
នៅលើពិភពលោក។

«ការពេជាតដ្ឋានដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងមានគុណភាពបំផុតនៅលី ពិភពលោក បានធ្វើឡើងដោយស្ថាក ស្ទឹវ ចប (Steve Jobs) ត្រូវបានរៀបចំឡើងឡើងមួយ និងជាកំពុលវិញសាមួក សិក្សាស្រាវជ្រាវនៅលី ដែលបានរៀបចំឡើងឡើងមួយពាណិជ្ជកម្មដែលទាំងអស់ មុខគេ ប្រមាណទាំងបែបបានរៀបចំឡើងឡើង។»

មិនត្រឹមតែតាត់មានចក្ខុវិស៍យនិងផ្តល់តំនិតនិងល្អាសលៃខាងឆ្លែកបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានទីនៅបុណ្យបាន តាត់ថែមទាំងត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាអ្នកទិន្នន័យដែលកំពុលអច្ចិន្តិយដែលយានមុខគេនៅលីពិភពលោកទៀតនឹង!



ជីថេះ អ្នកនិពន្ធសូមបើកយក «ដំនាច់ដំណឹង កំពុល និងយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ១៤ យ៉ាង» របស់ ស្ទឹវ ចប ដែលធ្វើឡើងតាត់អារ៉ាស្តារ ប្រមិន្ត ហេបដល ដែលហេរ្បៃនិងផ្តល រលប់ឡើងដែលបាន ហើយត្រូវបាន ជាប្រកុម្មភាពដែលមានគុណភាពល្អបំផុត នៅលីពិភពលោក។ ប្រការទាំងនេះ គឺបានមកពីការវិភាគរបស់បណ្តាញអ្នកជំនាញ ដែលមានដូចជាមាតិតមិត្តរួមការងាររបស់ លោក ស្ទឹវ ចប ដែកឲ្យក្នុងការបរចាប់ ជាបានរៀបចំឡើងឡើង។

អស់លោកអ្នកនាយកនឹងបានយល់បានដីនឹងពីបទពិសោធន៍ពីភាពជាកំពុល
បន្តុស្សដែលបានធ្វើឡើងរបស់លោក ស្រី ចប តាមរយៈដំនាច្បាបស់គាត់ដែល
បានបង្កើតឡើងមានភាពឱ្យល្អឥវិថី តាមរយៈភាពជាមនុស្សអ្នកឈាងដ្ឋែក
ទិញរូបរាង តាមរយៈការព្យាយាមរបស់គាត់ផ្ទាល់ក្នុងការបង្កើតក្រុមហ៊ុន ហេបជល
ឡ្វាយជាក្រុមហ៊ុនដែល «មានការយ្យាន និងប្រកបដោយភាពលួចឆ្លែង» វាតិ
ជាស្តីដៃដីសែសវិសាលម្បយដែលគ្រែទៅចារចូលក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ បច្ចុប្បន្ន
ខ្លះបើជាកំពុលបានលាថាកលោកនេះទៅកំណើយក៏ដោយ!

ជំនាញដំឡើងយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ១៤យ៉ាង ដែលគ្រែចូលចាប់អារម្មណីរបស់ ស្រី ចប

១. កំមើលបច្ចុប្បន្ន

ហេតុដែលម្បយដែលធ្វើឡើងហាងនៃគំពូក្រុមហ៊ុន
ហេបជល ជាជាន់ក្រុមហ៊ុនដីឡើងឡើត ដោយសារ
ក្រុមហ៊ុន វាគារក្រុមហ៊ុនដែលមានការផ្តល់បញ្ជី និង
មានការបង្កើតរបស់ខ្លួន។ ស្របពេលជាម្បយត្រូវនេះ
ដើរ អ្នកដែលក្រុមហ៊ុនទូទៅធ្វើ គឺការផ្តល់បញ្ជីរក្សាប់
ហេបជល: ដូចដើម កំណើយរាយការណ៍តែបំណុលប្រសើរ
បន្ទីរបន្ទីរបុណ្ណោះ បើនេះក្រុមហ៊ុន ហេបជល បង្កើតខ្លី
ដែលបានក្រុមហ៊ុនដែលយើងមិនធ្លាប់ដីនឹងពីមុនមកបាន យើងមានកំណើយរក្សាប់
យើងមានការម្មណីបាន យើង ត្រូវការអ្នកឈាង ស្រី ចប



ស្រី ចប ជាម្មកគ្រប់គ្រងដំណឹងប្រសើរក្នុងចំណោមអ្នកគ្រប់គ្រងទាំងឡាយ
ដោយសារគាត់យល់បាន ដែលតិតជលដែលតុក្រាន់មានអ្នកណាបង្កើតឡើង វាកំ
ព្រាន់តែជាការផ្តល់បញ្ជីនឹងពីភាពខិតខំប្រើប្រាស់ និងភាពខ្លះការស្រីស្រីម៉ែ

បុណ្យភាព៖ ស្តី ឬ មិនយើងឡើរភាពដែលអាចធ្វើឡាននូវអ្នដែលអ្នកដឹង
យល់យើងឡាតា វិនអាចធ្វើឡាបុណ្យ។ តាត់អាបត្រប៉ូយកភាពមិនពេញចិត្ត និង
ការទិន្នន័យរករបស់មនុស្សឡើងសំបុរមកជាងលិតផល។

២. អតិថិជនហើនចំណាយកុងតម្លៃថ្មី ប្រសិនបើមានគុណភាពណូ

គេស្ថាល់ច្បាស់ថា ស្តី ឬ ជាមនុស្សបូលចិត្តសោក្តុណភាព អ្នដែល
ស្ថាត និងមានភាពប្រចាំថ្ងៃសំលាល់ ទាំងវគ្គភាពដើម និងការបេននាម៉ែ
ដែលធ្វើតម្លៃថ្មីអតិថិជន។ ស្តី ឬ ជាអ្នកមនុស្សនិយមដែលបូលចិត្តបែន្ទុ
សោក្តុណភាព និងភាពជាមនុស្សបញ្ចូលឡាតកុងវគ្គដែលគាត់បានផលិត។

ការទទួលបានកំណុលអ្នករបនាម៉ែត្រចុចជាតា លោក ចុណាបាន់ អូហ្ម
(Jonathan Ive) អាជ្ញើប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នក្នុងកម្មវិធីបុណ្យនៅ ១៩៩៧ ហើយ
កម្មវិធីនេះធ្វើឡើតាត់ទាំងពីរបានដឹងការពិតយ៉ាងខ្សោយស្រួល គីតាប់ធ្វើឱ្យគិត
នូវអ្នដែលយើងស្រឡាត្រង់ បន្ទាប់មកគិតពីរឿងបច្ចេកវិទ្យានៅពេលក្រោយ។
ដលិតជលគ្រប់ប្រព័ន្ធបស់ក្រុមហ៊ុន អេបជល ដែលជលិតឡើងមកនេះ
ប្រកបដោយបច្ចុប្បន្នកិច្ចាចំនួយដែលមានលក្ខណៈសំប្តាំ ប៉ុន្តែកិច្ចាចំនួយ
ស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ឡើង គីហាក់ដូចជាបករណ៍ដែលអាចប្រៀបដែរ
គំនិតរបស់ ស្តី ឬ គី កំស្មោរអតិថិជនថា តើក្នុកគេត្រូវការអ្ន? ពីរបាយ៖ ពីរកទេ
ជ្លាត់កំណិតដឹងដោរ។

៣. ផ្តល់ឱកាសឡើងការបស់អ្នកបានសំណែន់សំណាល់ត្រូវ

ស្តី ឬ ទិញក្រុមហ៊ុន ដឹសា អេនិមេហ្ឌិន ស្តីតិចិយ៍ (Pixar Animation
Studios) ពីចង្វារដលិតកម្ម ហូលីរុដ (Hollywood) ដីលីលូកាល់ដែល
មានឈ្មោះ ចច លុកាស់ (George Lucas) ក្នុងនៅ ១៩៨៦ ។ តាត់ត្រាការ
ទាប់អាមេរិកក្នុងការបង្កើតខ្សោយនូវដែលសូម្បីតែបន្ទិច ប៉ុន្តែអ្នដែល

ពាត់ចាប់អារម្មណីលើក្រុមហ៊ុន ភីសា គឺ ម៉ាសីនកំពូទ័រ ភីសា អីម៉ែប (Pixar Image Computer) មានតម្លៃ ១៣៥ ០០០ដុល្លារ វាករាបចង្វិកឈប់ភាព ក្រាប់រីកដែលមានលក្ខណៈសំញ្ញាំបាន បើនេះធ្វើដោយសារភាពមានតម្លៃផ្សេងៗ ធ្វើឲ្យ ម៉ាសីនកំពូទ័រនេះលក់មិនចេញ។ ដូច្នេះ ស្ទើ ចប កំពីម៉ាសីនកំពូទ័រមួយ ទុកដឹងនេះមកបើប្រាស់ក្នុងការបង្កើតខ្សោយភាពយន្តតំនើជីវិចិត្តភាពកំពូទ័រ។ លទ្ធផលបានឡើងថា គាត់ធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន ភីសា ត្រាយជាក្រុមហ៊ុនមួយក្នុង ចំណោមក្រុមហ៊ុនជាប្រើប្រាស់ដែលផលិតខ្សោយភាពយន្តតំនើជីវិចិត្ត ដែលទទួល បានដោតដីយប្បីនគ្រប់ពេលវេលា ជាមួយនឹងការទទួលបានលួយបាយដោយស្ថាដ សវនីកសន្តាប់។ ទីបំផុត ស្ទើ ចប អាចលក់ក្រុមហ៊ុន ភីសា ឡូឡូក្រុមហ៊ុន វីល វីសនី (Walt Disney) ក្នុងតម្លៃដល់៩៧ ៧៥០០លានដុល្លារ។ ក្រុមហ៊ុន ភីសា នេះ គាត់បានទិញមកក្នុងតម្លៃត្រីម៉ែត់ ដែលជុល្យរបុណ្ណោះ។

ហេតុផលសំខាន់ប្រាយពីសម្រេចបានដោតដីយដីត្រប់ត្រប់របស់ ក្រុមហ៊ុន ភីសា គឺការរៀបចំប្លង់កន្លែងការងាររបស់ ស្ទើ ចប ។ ដីបុងនោះ ក្រុមហ៊ុន ភីសា ស្ទើតាមឱ្យ និងចេកចារជាពាណាគារ ហើយមានអាការមួយ ដែលជាចុះទូទាយជាងគេ មានបន្ទូបំជិះចេកឯណាល ហើយអ្និតចុះយ៉ាងមាននៅ ក្នុងបន្ទូបំជិះនោះ និងមានទាំងបន្ទូបំទីកនោះតែងដោយ គំនិតយល់យើងបន្ទូបំពី រៀបចំប្លង់កន្លែងការងាររបស់ ស្ទើ ចប គឺជាដូរកម្មយនៃការងារយ៉ាងសំខាន់ បំផុត។ ការិយាល័យរបស់គាត់ត្រូវដាក់នៅកឯណាលអាគារ ចំណោកការងារដែល សំខាន់បំផុតរបស់ក្រុមហ៊ុន ភីសា គឺបុគ្គលិកបានដូចជាដុំសំណោះសំណាលភ្លាម។ ស្ទើ ចប ធ្វើថា ការដូសំណោះសំណាលភ្លាមដូចប្រសិរីនោះ តាតប្រើប្រាស់កំពី ឡើងដោយចែងនូវ។ បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុន ភីសា រកយើងថា គំនិតលូង ឬរីនកៅកំពីឡើងនៅពេលដែលធ្លួរគេអង្គុយលេងជំដេកភ្លាមដែល សម្រាកពីការងារប្រុងដ្ឋានដែលនូវក្នុងបន្ទូបំទីក។

៤. ដីងច្បាស់ខាងធ្វើកដើមណិជ្ជកម្ម

គោលការណ៍របស់ សីវិ ចប គី

- * កោរពម្ពុជាតិ តិចប្រាជេះយើងជាដ្ឋីកម្មយនៃជម្ពុជាតិ កំដើរប្រាសពីជម្ពុជាតិ បុំនែកញេប់ទទួលយក ប្រាជេះជម្ពុជាតិមានចម្លើយធ្វើលីអីវគ្គប៉ែបយ៉ាង។ ជាយកវិត្ត គឺជាកម្មាធងជំរូលីកចិត្តក្នុងការចនាថ្មីកំពុងទៅ អាយុំការ (iMac) បន្ថែមសោកសណ្ឌ ចិត្ត និងភាពជាមនុស្សបញ្ហាទៅក្នុងអីផែល តាត់បានបង្កើតឡើង និងបង្កើតទិន្នន័យកំដើរឡើតដឹង។
 - * យកចិត្តទុកដាក់លើព័ត៌មានលម្អិត ហើនដោះស្រាយបញ្ហាដែលគូប្រជែង មិនទាន់ដឹងថាមាន ហើនលូកដែលបញ្ហាដែលត្រាងអ្នកណាបាន លូកដែង ហើយតាត់បានរកវិធីដោះស្រាយបញ្ហាដែលរកចិត្តការផ្លាស់ប្តូរ អារម្មណីរបស់អតិថិជនប្រកបដោយវិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន។
 - * ធ្វើខ្លួនឱ្យមានកំឡើ បើមិនគិចឱ្យ ដើរចេញ នៅពេល ស្ទើ បច្ចាប្បច្ចុប់មកវិញ ដើម្បីស្អារក្រុមហិរ ហេបជល ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ នៅ តាមធនាគារបានរបស់ ក្រុមហិរជាក់ចុះទាបបំផុតក្នុងអំឡុងពេល ១២ ឆ្នាំកនេះ។ វិនិយោគបានរបស់បុគ្គលិកដែលតាត់បានកំឡើ។
 - * កំបញ្បប់ ធ្វើអូត្រប់យ៉ាងឱ្យប្រសើរឡើង ស្នូលិអូជាត (Snow Leopard) ជាប្រព័ន្ធដើរការដែលប្រសើរ បុំនែក ស្ទើ បច្ចាប្បច្ចុប់ជួសជុលវាទ់ ធ្វើបើក្នុងចំណុចមួយដែលត្រាងអ្នកណាមើលយើព្រាថជាបញ្ហាកំដោយ បុំនែក បើមានការកែត្រូវនៅ និងធ្វើឡើរមានដំណើរការបាននាប់រហ័ស មានសុវត្ថិភាព និងមានប្រសិទ្ធភាពកើនឡើង។
 - * កំណើនរួមសំហែសនិស្សយោមនុស្ស ស្ទើ បច្ចាប់ជួសជុលយកប្រតិបត្តិមួយចំនួន នៅលើពិភពលោកនេះដែរ ដែលធ្វើឲ្យតបអីមែល (Email) របស់

អាជីវិនធដោយខ្លួនឯង។ តាត់ផ្តល់សារ៖សំខាន់ និងបទពិសោធន៍របស់
អាជីវិនទាំងមួយ តាត់ក្នុងបច្ចុប្បន្ននូវការងាររបស់អ្នកគ្រប់យ៉ាង
ឡើយ ពីរាជា៖តាត់យល់ច្បាស់ពីសកម្មភាពរបស់អាជីវិន។

៥. ດາບໍ່ເຜີຍມຕື່ບໍ່ຄຸງສູງ

ទាល់ពេលសោរ នៅក្នុងការផែន ស្ថើវិញ ចប គិតដែលគ្រឿងម៉ាសីនអាយដត (iPod) ឡើងមក នៅអំឡុងពេលផែនក្រុមហ៊ុនសូនី (Sony) កំពុងត្រប ដួងបៀវិទិជ្ជរាយ មានក្រឿងខែករណីស្ថាប់ភ្លេង (Walkman) ផែនស្ថើ តែគ្មានគុប្បិជ្ជ ហើយមាន សុបីអេស (CBS) ជាអ្នកបង្កើត និងចូលចិត្ត និងត្រូវបានបង្កើតឡើង។ ការយកឃ្លោះគូប្រភពតែបែបនេះ វាស្ថើវិធីនអារម្មណ បុន្តែ ស្ថើវិញ ចប អារម្មណីស្ថាប់បាន ពីព្រះគាត់បាប់ផ្ទើមដោយគំនិតថា គ្រឿងខែករណីភ្លេងផែន «ផ្លូវនិងអារម្មណ» តើវាមានលក្ខណៈយ៉ាងណា ? ហើយ បន្ទាប់មកកំបង្កើតវិញ ឱ្យផែនបន្ទូលឡើងគ្រឿងខែករណីភ្លេងរបស់គាត់។

៦. ត្រាប់តាម ប័ណ្ណកំចមង

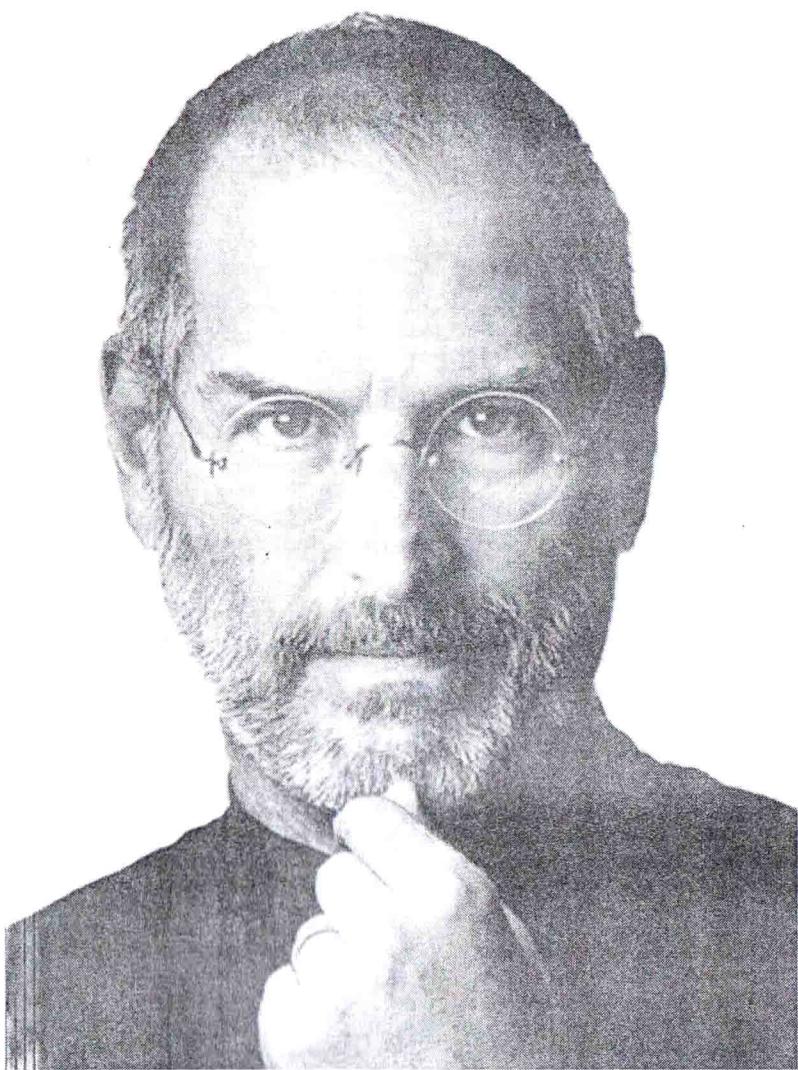
អ្នកជាមនុស្សម្នាក់ដែលចង់ត្រាយថា the next Jobs បូទេ ? ហន្តឹងទៅតីមានប្រការ ៤ ចំណុចសម្រាប់មនុស្សដែលមានបំណងចង់ត្រាយនៅថា ស្ថិរ ចែប ទិន្នន័យ

- មេរោបាយដែលសម្រេចបានជោគជ័យមានប្រើបន្ទាត់ មេរោបាយដែលត្រូវបានប្រើបន្ទាត់ ស្មើ ចប ទទួលបានជោគជ័យ មិនចាំបាច់ថា វានឹងអារម្មណ ប្រសិទ្ធភាពចំពោះអ្នកនោះទេ។ តាមការពិត ក្រុមហ៊ុន អេបធែល ធ្វើបាន ប្រើបន្ទាត់ដែលអ្នកដើមិនយល់ បុណ្ណែលប្លាក់ក្រីក្បាល ដូចជា មិនស្អាប់ អគិលិជន មិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាញព័ត៌មានដោយបើកបំបាត ឬ មិត្តភាព មិនបានចូលរួមអគិលិជនតាមរយៈបណ្តាញសង្គម (Social Media) ហើយមិនបានគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកបែបលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ ឬ មានចំណោកចូលរួម ឬផ្លូវក្រុមហ៊ុន អេបធែល នៅតែជាក្រុមហ៊ុនដែលទទួលបានជោគជ័យខ្ពស់បំផុត។
 - ជូនការលេងគោលប្រជុំដានឯកទូទៅ ទម្រាំងលែងដែលអ្នកអារម្មណលែងនូវខ្លួន ដែលធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុន អេបធែល សម្រេចបានជោគជ័យទាំងអស់នោះ វាប្រហែលជាយិតពេលបាត់ទៅហើយចំពោះអ្នកដែលចង់ធ្វើឱ្យមួយក្រុមហ៊ុន អេបធែល តីរូបារាងកាសដែលឆ្លាប់ធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុន អេបធែល ទទួលបាន ជោគជ័យនោះ វាប្រហែលជាបុសពេលបាត់ទៅហើយ។

បន្ទាន់ទៅនេះ គឺ ៣ មេរោគដែលអ្នកគូរត្រាប់តាមផ្ទុច ស្តីវា ចប់

- ផ្តល់នយកដែលអតិថិជនចង់បាន មុននឹងអតិថិជនហាស្សី។
 - ផ្តល់សារ៖សំខាន់ជាថ្មីន រួមទាំងការប្រើប្រាស់ដោយស្ថិត និងការបន្ទាត់
ស្រស់ស្អាត។
 - ពេញចំកនែងការងារដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកធ្វើការបានល្អប្រសិទ្ធរ។





ល. សំខាន់បំផុតគីការចេនា

ស្តីវិរ ចប ឲ្យតម្លៃទៅលើការចេនាទូស់បំផុតលុយជាប់ឆ្នាំកែវិចិថុយកុងការបង្កើតដែលបានបង្កើតឡើងដែលធ្វើឲ្យអតិថិជនចង់ទិញ។ ការចេនាតាមផ្លូវកម្មយរបស់ក្រុមហ៊ុន ហេបដល បាប់តាមពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុននេះទឹងមកម៉ោះ។ ស្ថាកុងបណ្តុះបណ្តុះដោយពាណិជ្ជកម្មនៃក្រុមហ៊ុននេះ គឺការងាររួមគ្នារបស់ក្រុមហ៊ុន ហេបដល ភាពបាប់ដែលពីការត្រួយដាក់ក្រុមហ៊ុន កំពុងទីនេះ ដែលមានអតិថិជនប្រភេទដែលបង្កើតឡើងគ្រឿងបច្ចេកវិទ្យា បុំន្តែម្នាច់ដែលធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន ហេបដល ទទួលបានដោតជីយ វាបែងជាការផ្តាស់ប្តូរខ្លួនដងជួបជាបែនិតដែលទាំងនេះបានស្រើរតែមិនមានអ្នីខុសល្អក៏ពីរបាយ (Prada) ឬ ប៉ុលស្តីត (Paul Smith) ហើយពាក្យថា «កំពុងទី» គឺបានបាត់ឈ្មោះពីក្រុមហ៊ុន ទេ។

សព្វថ្លែនេះ ក្រុមហ៊ុន ហេបដល លែងដលិតកំពុងទីហើយ បុំន្តែក្រុមហ៊ុនបង្កើតរួមឱ្យដែលវិញ បុរាណនិយាយឲ្យបំផុត គឺរួមឱ្យដែលធ្វើកិច្ចការឲ្យយើង។ ការចេនាទឹងឲ្យដែលបានបង្កើតឡើងយរបស់ក្រុមហ៊ុន ហេបដល ត្រូវដែលមានមនុស្សស្ថូរការរួសទាញបិត្តរបស់អតិថិជនបាន ហើយវានឹងនាំយើងយាយទៅក្នុងពិភពលេខ (post-object world) គឺពិភពដែលសំខាន់មិនមែនមានមុខមាត់ដូចរួបរាងរបស់គ្នាបន្ទាន់ទេ បុំន្តែវាគើត «អាមេរិក» ដែលម្នាស់របស់មានចំពោះរក្សាទោះ និងការប្រើប្រាស់វាពុចជាបែនិតដល ឱ្យដែលរបស់ក្រុមហ៊ុន Apple បានផ្តាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រដែលយើងអាចភ្លាប់ទំនាក់ទំនងដល់គ្មាន។ បានឱ្យបញ្ចប់ទេះ ការប្រប្រឈមដែលបំផុតនោះគឺក្រុមហ៊ុន Apple បានផ្តាស់ប្តូរវិធីក្នុងការមែលពិភពលេខ និងការយល់ពិភពលេក។

៤. ធ្វើឱ្យអ្នកស្ថាប់រំដើមរង្វាល

វិធីសាស្ត្រទាំង ៣ ដែលធ្វើឱ្យ ស្តី ឬ បច្ចាយជាកត្តិនឹងពួក មានដូចតទៅ

- ធ្វើការអធិប្បាយភាពអស្តារបស់ជលិតផលតែមួយឆ្នាំ ស្តី ឬ និយាយថា អាយុផែន ផ្ទៃកបទត្រួងបាន «១០០បទ»។ ម៉ាកបុក ឬ iMac (MacBook Air) គឺជា «កំពុងខ្សោយដែលស្មើដឹងបំផុតនៅលើពិភពលោក» ហើយបារករណី អាយុផែន គឺ «ភាពមហាស្ត្រារ៉ាន់ការវិវឌ្ឍន៍កំពុងខ្សោយ» គោលការណ៍របស់ ស្តី ឬ គឺបង្ហាញប្រភាពជំមុនគេ ហើយធ្វើជលិតផលតែមួយប្រយោជន៍ដែលមានអក្សរមិនលើសពី ១៨០ តុ ប្រចិត្តជាងនេះ។

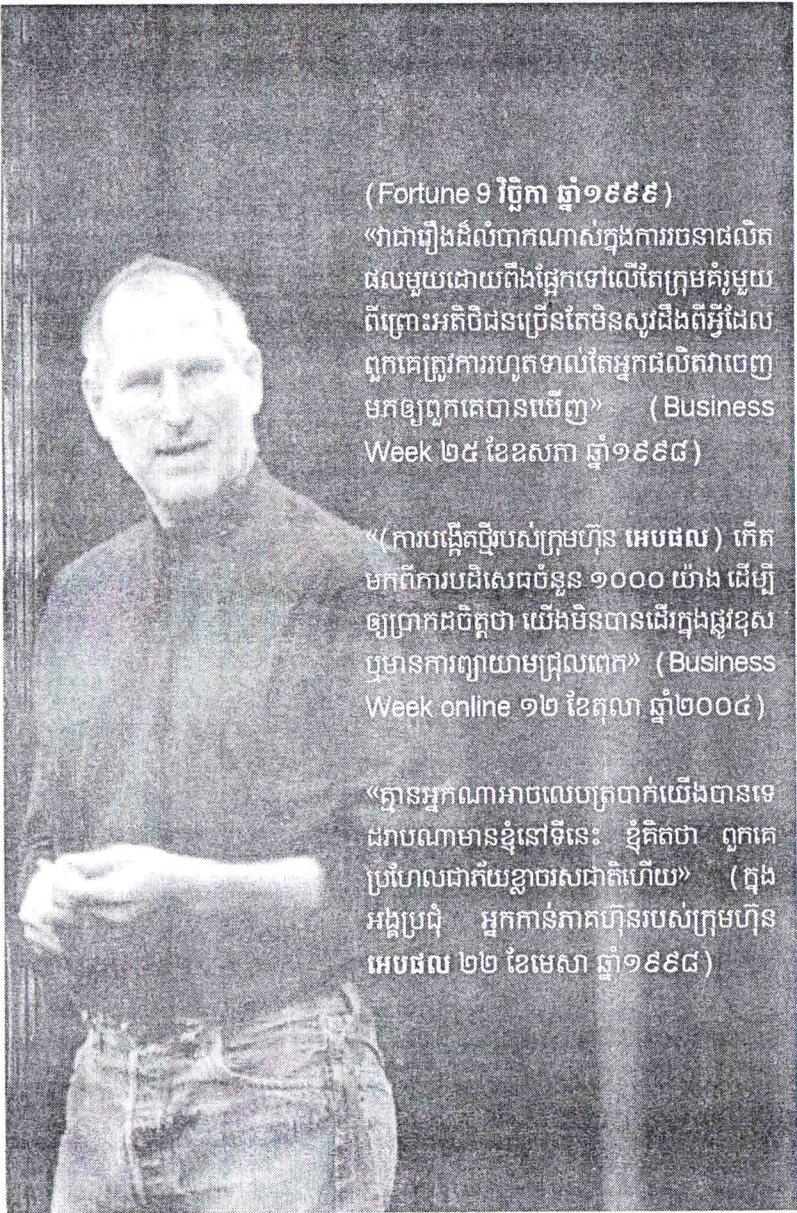
- ធ្វើការអធិប្បាយតាមរូបភាព ស្តី ឬ បច្ចុលបិត្តប្រើស្ថាយបញ្ចាំងដែលមានរូបភាព និងសរសេរសេចក្តីពន្លេលំបនិចបន្ទូលមិនលើសពី ៤០ ពាក្យ ពីព្រោះគាត់គឺជាបានរូបភាពសំខាន់ជាង។ ស្ថាយបញ្ចាំងរបស់ ស្តី ឬ គឺជាសេចក្តីបកស្ថាយជាបំណុចឡើងទេ។ វិធីសាស្ត្រដែល ស្តី ឬ ប្រើនោះគេហៈជាគត្តមតានៃរូបភាព (Picture Superiority) មានន័យថា អ្នកនឹងទទួលបានពីនូវន័យលូបរោស់ជាង ប្រសិនជាមានទាំងរូបភាពអមជាមួយនឹងការបកស្រាយ។ វាគ្មានាមានតែការបកស្រាយប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែចែងនូវវិធីសាស្ត្រនេះមានលក្ខណៈស្របតាមគោលការណ៍ក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិការខ្មែរក្នុងរបស់មនុស្ស។ ជាទុកទេ មនុស្សរារចចងចាំទីនូវន័យដែលមានតែពាក្យសម្រួលបានត្រីម៉ែត្រ ១០ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពីក្លាយដូចតែ ៣ ថ្ងៃ ប៉ុន្តែមនុស្សនឹងចងចាំបានប្រើនិងជល់ទេ ៦៥ ភាគរយ ប្រសិនបើទីនូវន័យនោះមានរូបភាពអមជាមួយដែង។

- វិន័យមិនលើសពី ៣ ស្តី ឬ និយាយថា អាយុផែន ផ្ទៃ (iPad2) «ស្មើជាង ស្រាលជាង និងរបាសជាង» រាយផែនភាគ់ (iPad1)។ តាមរយៈគោលការណ៍នៃបិត្តវិទ្យាបានចុងដឹងថា ការចងចាំរយៈពេលខ្លួនឯងមានភាត

ប្រសើរឡើង ប្រសិនជាទិន្នន័យដែលទទួលបានមិនលើសពី ៣ ហើយបន្ទាប់
មក សីមព្រឹកនយរបស់ផ្ទកនីមួយា បុំន្តោ «រូបភាពទំហំចំ» គឺមិនត្រូវលើស
ពី ៣ ទេ។

៤. ទីផ្សារបិតតនៅលើមីមាត់របស់ ស្តីវិ ចប

«សមត្ថភាពគិតថ្មប្រិតអ្នបីរឿងមិនទាក់ទងនឹងការចំណាយចិវកា
ទៅលើការសិក្សាស្រោរប្រារិះ និងការអភិវឌ្ឍន៍បានប្រើប្រាស់នៅពេលក្រុមហ៊ុន
ហេបដែល គិតពីធិនិតកំពុងម៉ោង ម៉ាក (Mac) នោះ អាយីបីអីម (IBM) ចំណាយ
ចិវកាទៅលើ R&D ប្រើប្រាស់បានយើង រាយិនបាបជាន់ ១០០ដងទៅ បើផ្តល់រាយិន
ទាក់ទងនឹងចិវកាទៅយើង បើផ្តល់ទាក់ទងនឹងមនុស្សដែលយើងកំពុងម៉ាង តើ
យើងមានអ្នកជីកនាំបែបណា ? តើអ្នកយល់ដឹងពីកំនិតថ្មប្រិតបានប្រើប្រាស់
បើណា ?»



(Fortune 9 វិធាន ឆ្នាំ ១៩៦៦)

«រៀបចំប្រើប្រាស់សំណងការបច្ចនេយោ
ដល់មួយគោរពកិច្ចក្នុងក្រុមហ៊ុយ
តិចក្រឡាយអតិថិជនខ្លួនទៅមិនលើដីនឹងដី
មួយកែត្រូវការងារតាមរយៈតម្លៃដីនឹង
មកចុះតម្លៃការបច្ចនេយោ» (Business
Week ២៥ ខែសកា ឆ្នាំ១៩៩៨)

«(ការប្រឡើតចិញ្ចប់ក្នុងពីរុង ហើយមួយ) កែត មកពីការប្រើសមប័ណ្ណន ១០០០ យ៉ាង ដើម្បី ទ្វាករកចិត្តបាន យើងមិនបានដើរក្នុងផ្លូវខ្ពស បុរាណការព្យាយាមអ្នូលពេក» (Business Week online ១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥)

“យើងរចនាមួតិតុងនៅលើអ្នកដែនស្ថាតដល់ថ្នាក់អ្នកនឹកបង់អំពីលក”
(Fortune ២៤ ខែកក ឆ្នាំ២០០០ គុងការបើកសម្ងាត់ Aqua user interface របស់ Mac OS x)

“(iTune) នឹងធ្វើគេបារក្សាប្រភីធម្មតាស្ថាបន្ទាប់ជាបំណុចបង្កើតនឹងខស្សាបកម្មបង្កើត”

(Fortune ១២ ខែសកា ឆ្នាំ២០០៣)

“ខ្ញុំចង់ធ្វើជាម្មាស់ ហើយធ្វើជាម្មកគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាដែលសំខាន់បំផុតនូវកាលៗអ្នកប់យ៉ាងដែលយើងធ្វើ”

(Business Week online ១២ ខែកុណា ឆ្នាំ២០០៤)

“(Android) ចង់សម្ងាប់ iPhone បុន្ណោយឱ្យមិនប្រាយ” (ធ្វើយសំនួររបស់បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន អេបដល ២៨ ខែកក ឆ្នាំ២០១០)

(ទាំងឡាវីនីការណ៍) “ការធ្វើជាម្មកមានឡើងប្រព័ន្ធស្ថាបន្ទាប់ជុំតិចដែលដោកនៅក្នុងមួយស វាត្រាននីយអ្នីចំពោះខ្លួនទៅ បុន្ណោយប្រសិនជាយើងចូលគេងដោយមានរាយមួលឯកជាតា យើងបានធ្វើអ្នីម្មយដែលវិសេសវិសាល នៅ៖ ខេបវាមានតម្លៃបំផុត។ នៅពេលដែលអ្នកតិចនូវឯងចិញ្ចី អ្នកតែងតែធ្វើខស ហើយអ្នកត្រូវប្រញាប់សារភាពកំហុសខ្ពស់ដែលបន្ទាន់ ហើយកែតម្រូវវាទោបាយ។”

(The Wall Street Journal ២៥ ខែសកា ឆ្នាំ ១៩៩៣)

១០. ហិរញ្ញប្រធ័ននិងគំនិតរបស់អ្នកដែល

ក្រុមហ៊ុន អេបដល មិនមែនជាក្រុមហ៊ុនដលិតកុំព្យូទ័រ មិនមែនជា

ក្រុមហ៊ុនទូរសព្ទ មិនមែនជាក្រុមហ៊ុនកម្មវិធីសរសោ សូហ្មាន ហើយក៏មិនមែន ជាក្រុមហ៊ុនចេញមួយតម្លៃខ្ពស់ ប៉ុន្មាន តើក្រុមហ៊ុន អេបដល់ គឺជាឌី? ហើយភាពអច្ចារិយាធិត្តប្រាកដបេស់ សីវិ ចប សិតនៅត្រង់ណា ?

បញ្ជីយីថីថា នៅតាមហាង អេបដល់ (Apple store) មានការលក់ ចេញយ៉ាងប្រើប្រាស់កាប់ពុកដាក់ច្បាក់បំបែកងកត្តកម្មបានសម្រប។ អតិថិជន រាជយានចូលមកបំហែកាយនៅឯៈ វិយ ហ្មាយ តិប់ហេស (Wi-Fi Clubhouse) ជានគ្រប់ពេលវេលា ស្របពេលជាមួយគ្មាន៖ ឧស្សាហកម្ម គ្រឹងលក់មិនជាប់ បុង សីវិ ចប នៅជាលក់ជាប់ទៅពួរ។ តាត់ចំឡាភារណ៍កំណើរ និងកម្មវិធី សូហ្មាន ទ្វោតដង ហើយមានតែព្រះជាមាសបុណ្ណោះដែល អាបដិនបាតាគាត់នឹងលក់អីបន្ថែមទៀត។ តាត់ប្រហែលជាលក់ផ្លូវ លក់រចយន ដែលមានយិហោផ្លូវបាន ហើយវាត្រូវឱ្យដើរ មានមនុស្សជាប្រើប្រាស់ហេរេហ់ ដែលពេញចិត្តនៃចំនួន។ បទពិសាចដែលបានពិ សីវិ ចប គួងពេលនោះ គឺកំ ទទួលស្ថាល់ចំពោះការពិនិត្យទុករបស់អ្នកដែលដែលមានចំពោះអ្នក។ គេមាន គឺនិតបង់ឲ្យអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះបុយ៉ាងនោះ ចូរកុំយល់ព្រមឲ្យអ្នកដែលសម្រប ចំពោះតម្លៃរបស់អ្នក។

១១. ការដែលបង់បានដោយប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន

សីវិ ចប មានភាពរឿងជាកំពង់ជាប់បុងថា ក្រុមហ៊ុន អេបដល់ អាច ទទួលបាត់គោរពបាន នៅលើទីផ្សារខាងក្រោមនៃប្រទេសបាន តើព្រោះ អេបដល់ ជាក្រុមហ៊ុន សូហ្មាន តែម្មយត់ ស្របពេលដែលក្រុមហ៊ុន គឺប្រជុំចំនួនអស់សុទ្ធដែលបាន ហាងដី (Hardware) ហើយក្រុមហ៊ុន ដែលទើបតែលបញ្ជាផុងឧស្សាហកម្មបាន តើនៅក្នុងនេះ តើបានបាន ក្រុមហ៊ុន Apple ដែលអាចធ្វើជាក្រុបង្ហាគ ហើយអាចផ្តល់មេញឯកច្បាក់អនុបណ្ឌិត

ដល់ក្រុមហ៊ុនមុនវា ដែលចូលប្រឡាកក្នុងទីផ្សារខ្មែរកម្ពុជានេះ អំពីដើម្បី
សាស្ត្រដែលអារម្មណធ្វើឡើងអតិថិជនទទួលបានទិន្នន័យលើខេរវណ្ណកំនាក់ទំនង
ប្រកបដោយភាពហុតបញ្ចូនបែលផែលិតផល មាតកយើហេដីស្រស់ស្អាត និង
ទទួលសារបស់អ្នកប្រើប្រាស់ដែលឆ្លាប់ប្រើប្រាស់ វាសក្តីសមណាស់ ដែល
ស្ថើ ចប គឺជាមួយគ្នាតុលាគារដែលបានឱ្យក្រុងក្រុងលើល្អាច្របំផុតនាសម័យនឹង
នេះ។ តាត់រាជបង្កើតភាពខស់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយការគិតត្រួតពេទ្យប៉ុណ្ណោះ ដែល
ដែលមើលទៅមានភាពដុចត្រាទាំងអស់ ហើយតាត់បែមទាំងនាំយកភាព
មហស្តាយរបស់បច្ចេកវិទ្យាសម័យទាំងបច្ចុប្បន្នជាផ្លូវកម្មយ៉ាងដឹកសារបស់យើង
ឡើតដឹង។ នៅក្នុងក្រុងក្រុង ដែលយើងដាយស្រួលចូលទៅដឹងលំ រាជបាយពីរាជការ
និងផ្តល់នូវរក្សាម៉ាងបិត្ត។ ស្ថើ ចប មានសមត្ថភាពក្នុងការគិតបច្ចុប្បន្នត្រូវ
ម្នាយដែលយើងត្រូវការ មុននឹងយើងដឹងដោយខ្លួននៃបាន យើងត្រូវការវាកៅ ហើយ
តាត់បង្កើតខេរវណ្ណកំនាក់នោះឡើងយក្សាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់។

១២. បិទហេរិយប៉ុកជាតិ (ពើចុះខ្លាំងជានេះមុន)

ស្ថើ ចប បាននាំយកវិធីសាស្ត្រតាមបែប ហុលីរួម មកប្រើជាមួយ
សុលិខិន វិលី (Silicon Valley) ដោយទទួលបានប្រសិទ្ធភាព។ កំពុលអ្នក
ខ្សោះរបស់ ហុលីរួម ក្នុងសម័យមុន តាត់បានធ្វើបង្កើតនឹងខស្តាបកម្ពុជាដោយ
ភាពយន្តដែលសង្គត់ច្បាស់ទៅលើយើងបច្ចេកវិទ្យា និងភាពហុតតែប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ ក្នុង
ក្នុងទសវគ្គរដ្ឋា ១៩១០-១៩២០ ចុះខ្លាំងជានេះខស្តាបកម្ពុជាម្នាស់។ ស្ថើ
ចប ក៏ធ្វើបែបនេះដោយ តាត់កំពុងធ្វើបង្កើតនឹងខស្តាបកម្ពុជាកំពុងទៅ និង
ឬុគមនាគមនឹងចុះខ្លាំងជានេះខស្តាបកម្ពុជាម្នាស់ និងបង្កើតនឹងខស្តាបកម្ពុជាម្នាស់
ការកំណើនយើងបង្កើតនឹងបច្ចុប្បន្នបិត្តនឹមសារបកស្រាយប្រើប្រាស់ អតិថិជនភាគីនឹងបង្កើតនឹង

ជាងភាពជាមួកបង្កើតខ្លឹមសារ ដូច្បែះ ខបករណីប្រើប្រាស់ អាយដែត, អាយហ្មា ហូន និង អាយដែត 'សុខទេត្តរគេបង្កើតឡើងយ៉ាងធ្វើតង្វើដែលមួយត្រូវត្រូវការដល់អភិវឌ្ឍន៍ឡាយស្រួលជាទីបំផុត។ ទីនេះ ស្ថើ បច្ចុប្បន្ន ជាមួកដំនាថ្ងាងដ្ឋឹកសោក់ណា តាត់ដីនឹងយ៉ាងឆ្លាស់បាន អើដែលត្រូវការតែច្រើន វាសំខាន់ជាងអើដែលបញ្ហាល តាត់មិនបន្ថែមមីរីឡើងសូមមីតែមួយ ព្រមទាំងត្រូវការតែច្រើន របស់តាត់ដីនឹងយ៉ាងឆ្លាស់បាន ស្ថើដែលត្រូវការតែច្រើន និងទីនេះ ស្ថើ បច្ចុប្បន្ន យល់ឆ្លាស់អំពី «កទ្ធផលបស់តាត់សម្រេច» គឺជាការអូសទាញមួយនូវបញ្ហាប្រចាំសប្តាហ៍ ខ្សោយភាពយន្ត ត្រាន់តែមើលតាត់សម្រេចដែលខ្លួនពេញចិត្តប៉ុណ្ណោះ។ ស្ថើ បច្ចុប្បន្នដើរិតដែលគ្រប់ប្រភេទរបស់តាត់សម្រេចបានដូចជា «តាត់សម្រេច» នៅរាជរាជ្យ។

១៣. អាជីវកំណាំង គឺជាការយោសានាចំណួលប្រសើរលើសលប់

ស្ថើ បច្ចុប្បន្ន ដីនឹងឆ្លាស់ជាយុរមកហើយបាន ការយោសានាចំណួលប្រសើរមិនអាចចំណាយលូយដើរកទិញបានឡើយ ហើយវាគីជើងថ្មី។ ស្ថើ បច្ចុប្បន្ន ដីកសម្រាប់ដំនឹកដែលគ្រប់ប្រភេទរបស់តាត់ ដែលប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្នឡើងតែមានមីរី។ វិធីសាស្ត្របស់តាត់សម្រេចបានដោយដីយ៉ាងត្រចប់ត្រចង់ តាត់ទទួលបានការយោសានាចោរយតែគឺតិចឡើងឡើប្រព័ន្ធដូចត្រូវដែលគេនាំត្រូវបានដីរួមឱ្យតិចជីវិកសម្រាប់ដំនឹកដែលប្រើប្រាស់តាត់។ តុងនាមជាមួកយកតែមានរាជប់មានគោរយតែមួយបាន ស្ថើ បច្ចុប្បន្នបានការយោសានាចោរយតែគឺតិចឡើងឡើប្រព័ន្ធដូចត្រូវដែលគេរាជសរុបជាទីក្រារការដល់ទៅ ៤០០លានដុល្លារ តុងពិធីបីកសម្រាប់ទូទៅស្ថើ អាយហ្មា តាមរយៈប្រព័ន្ធភោះដែលបានដោយតាត់មានទាំងនេះ។ តាមការពិត វិធីសាស្ត្របស់ស្ថើ បច្ចុប្បន្នការណើខាងដីក្រុងបីត្រូវខ្សោយបាន បីន្ទៃមានភាពល្អស់នៅក្នុងតាត់ត្រាន់តែនិយាយបាន តាត់មានអាជីវកំណាំង។

មួយសប្តាហ៍មុននឹងមានការបើកសម្ងាត់ដល់លីតិ៍ ស្ទើ ចប ត្រូវ
ការគេអេឡិច្ឆេចទៅចូលរួមកម្មវិធីផ្សេករដែលមានអាជីវកម្មជាដំឡើង ហើយកម្មវិធី
នេះធ្វើឡើងអតិថិជនបច្ចុប្បន្នដើរដៃខៀវត្ថា មានអតិថិជនជាប្រើប្រាស់ធ្វើការ
សន្និដ្ឋាន និងផ្សេងៗផ្សាយពីក្នុងមាន ហើយអ្នកយកពីក្នុងមានក៏ចូលរួមលេងនៅល្អជា
ស្ម័គរអាជីវកម្មជាដំឡើងឡើងដែរ បើនេះ ស្ទើ ចប លាក់ជាដំឡើងរឿងនេះយ៉ាងដឹតបុត្រ
ទាល់ទៅបូឌីងក្រោយទីបាត់ទម្ងាយវាបេញ្ញមក ស្ទើ ចប ប្រើប្រាស់សាស្ត្រនេះ
យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពអស់រយៈពេល ២០ឆ្នាំ តាំងតីបូឌីដែលបើកសម្ងាត់
ដលីតិ៍ដល់លីតិ៍របស់ក្រុមហ៊ុន អេបដល មកម៉ែងទៅ

១៤. ចូរធ្វើជាមនុស្សសេវាកម្មានហើយលើដែល

ណាក់ដោយ បុន្ថែ ១០ ឆ្នាំក្រោមមក នៅកំឡុងពេល ស្តី ចាប កំពុងរចនា
គ្រឿងកំពុងទៅ ម៉ាសីនតូស ដំបូងបង្គល់ មុខវិជ្ជាមួយនេះបែរជាមានប្រយោជន៍
យ៉ាងមហាសាល ហើយវាអធិថ្នីកំពុងទៅ ម៉ាសីនតូស តាយជាកំពុងទៅដំបូងបំផុត
នៅលើពិភពលោកដែលមានតួអក្សរសាត សូម្បីតែក្រុមហិន វិនដុ (Window)
គីឡូចូលមួងទៅដើម្បីរបស់

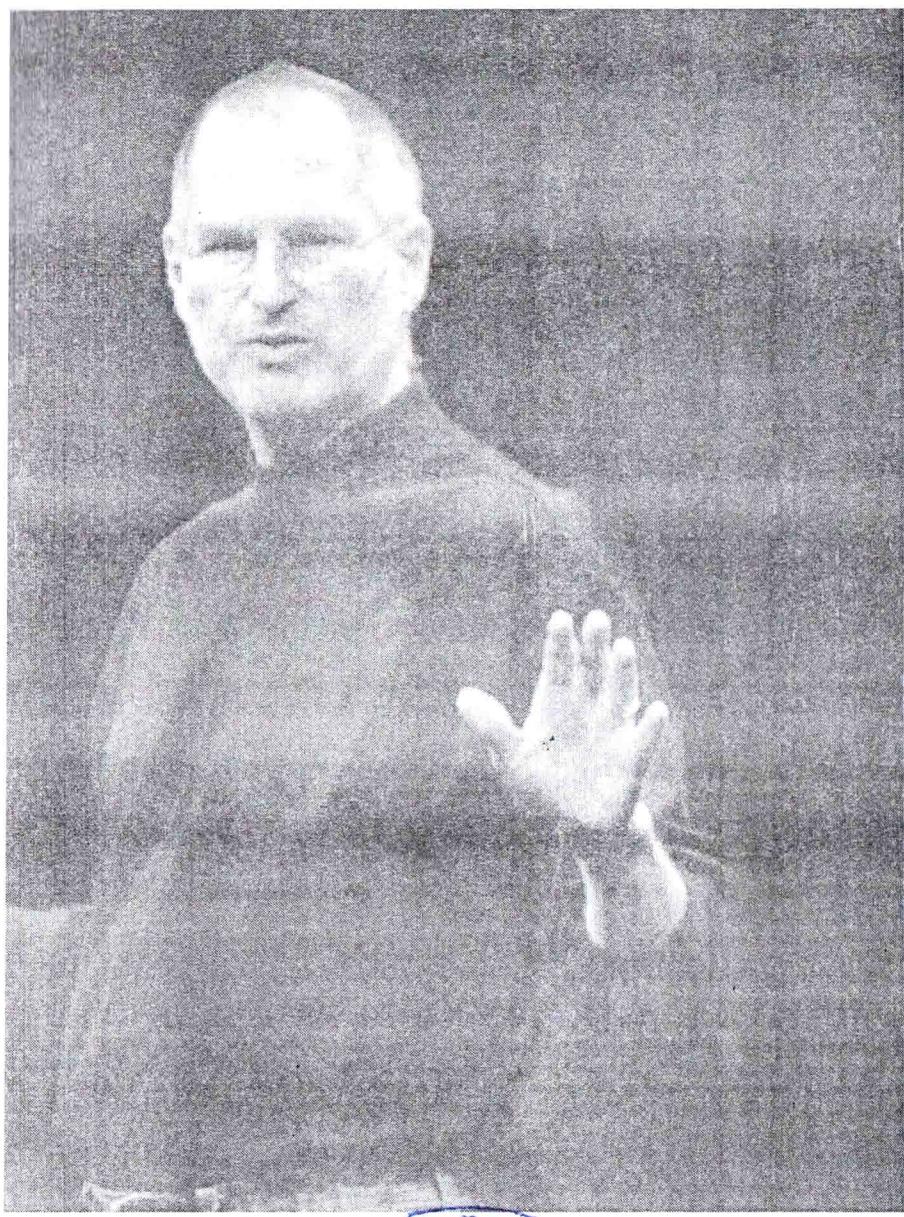
ស្តី ធម៌ និយាយប្រាប់បណ្តិតខើបគេរងចប់ចិត្តឱ្យនៅថ្ងៃនេះថា អស់
ហេកអូកមិនដឹងទេថា «ចំណុច» ធ្វើនឹងគឺរបស់អូកទាំងឡាយនឹងត
្រូវប៉ាតានយ៉ាងអូចមេចនាទៀមនាគត ពីប្រព័ន្ធអូកអាសអុសខ្សោតចំណុចមួយ
ទាត់ភ្លាប់ជាមួយខ្សោតទាំងនោះបាន ហើយអូកអាសធ្វើបាន លុះត្រាគៅអូកបាន
ខើបនៅថ្ងៃប្រាប់។

ជុំដែលបានរាយការណ៍នេះ ដែលវានឹងត្រូវបានដោយកងសាលាថ្មី មនុស្សយើងត្រូវមានជំនួយដើម្បីជាក់លើអ្នកមួយ ទៅបិជ្ជាអ្នកដោយ ដូចជា សេចក្តីភាពរបស់អ្នក ដោតរាល់សាមួកមួកជាដើម ព្រមទាំងភាពដើម្បីជាក់លើបំណុលទាំងនេះនឹងធ្វើឱ្យអ្នកមានចិត្តរឹងមាំ ចូលឱ្យអ្នកត្រូវតែដើរចេញពីផ្ទាល់ដែលអ្នកត្រូវប៉ែនីកដោយ បើនេះអ្នកនឹងរកយើងឡើងដែលខ្លួនយោង

ជាបីមួងទៀត។ ប្រការនេះបានដោះលើអគារពិភាក្សាបណ្តុតគាត់រាជ ហដ្ឋន៍ក្រុមហ៊ុន លីក (NeXT) និងក្រុមហ៊ុន កីសា ហើយគាត់បានស្រឡាញ់ នូវមួក ឬកាយមកកែបានដូចមួយគ្នា។

«ជូនចុងព្រាយទាកទងនឹងការស្វាប់បស់គាត់ នៅ
ពេលគាត់មានដីមហាកែវណា ពីដី គាត់និយាយថា ការដើរថា
ខ្លួននឹងកំណត់ដោយប៉ុន្មានប្រភេទមុនុយក្នុងមួយជីវិតបស់គាត់ យើងការ
ដូចមួយគាត់អាជល់ប្រចាំថ្ងៃដំពោះបញ្ហាលំបាតកងបំផុតក្នុងជីវិត
បស់គាត់បាន។»



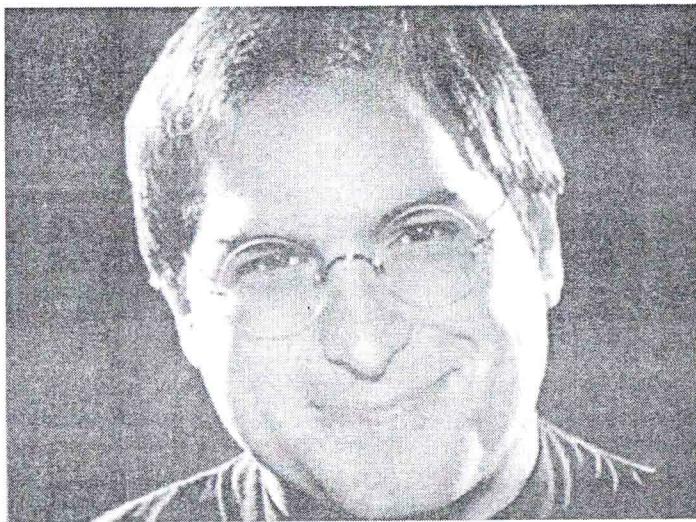


ការដឹងទូនបាតិតស្ថាប់ បានធ្វើឡើងគ្រប់យ៉ាងដែលគាត់ឆ្លាប់គិតថា
សំខាន់ ដួចជាសេចក្តីសង្កែម ភាពអំនួន ភាពកិយខ្មាននឹងភាពអាម៉ាស់ និង
ភាពហរដុយជាជីវិ៍ ប្រើជាង្នាននីយអីទាំងអស់។ គាត់ប្រហែលជាបន្ទូលទុក
នូវអីដែលសំខាន់បំផុតប៉ុណ្ណោះ ហើយធ្វើឡើងគ្រប់អន្តាក់គិតថា ពី
គាត់មានអីដែលត្រូវបាត់បង់ឡើត? មនុសយើងកើតមកនៅលើដែនដីនេះ គឺ
មានតែខ្លួនទេ ដូចៈ វាគ្មានហេតុដុលអីដែលមិនធ្វើតាមចិត្តរបស់ខ្លួនឯង
នៅឡើយ។ ស្ថើ ចប បានបញ្ចប់នូវពាក្យទូនានបុងក្រាយរបស់គាត់ដែលដក
ស្រដែលពីទស្សនារដ្ឋិយ្យោះ ហូល ដើរ ការាណុក (Whole Earth Catalog)
បង្ហប់បុងក្រាយ មុននឹងទស្សនារដ្ឋិយ្យោះ លេងបោះពុម្ពដូច្នេះ តម្លៃដូច្នេះ គាត់បានអាន
ទស្សនារដ្ឋិយ្យោះនៅអំឡុងអាយុប្រហាក់ប្រហែលនឹងបណ្តិតដែលទីបន្ទូនចប់
បីបីនៅថ្ងៃនោះ។ វាគារយ្មាយយដែលគាត់សង្កែមបានខ្លួនឯងគាយធ្វើបានជានិច្ច
ហើយយ្មាយនោះគឺ «បូរីជីជាមនុស្សប្រសកម្ម ហើយលួចខ្សោជានិច្ច»។



នេះគឺជាគោលគិតិកិច្ចកម្មរបស់អច្ចិយមនុស្ស
ខាងមុខកម្រិតវិទ្យាតំបន់វិទ្យា និងជំនាញ
ខាងមុខកម្រិតវិទ្យាដែលអាចធ្វើឡើងក្រោមហូទិន ហើយជាល
ដែលជំក្បាលធម៌ប្រាមហើយដោយជាផុសទេឡើង
មកវិញ ហើយភ្លាយទៅជាប្រាមហូទិននាំមុខគេ
ខាងមុខកម្រិតវិទ្យាតំបន់នៅលើគិតពេលការ។
បទទិសោធនិនមេវិញនៅឡើងទៅបុស់ ស្ថើ ចប
សុទ្ធគេជាមេរោគនូវបញ្ចាំងពីការសិក្សារៀន
សុវត្ថិភាព ហើយទាល់តែភ្លាយទៅជាកំណើនប្រសិរី
ខាងមុខការណាយកម្ម ដែលមនុស្សនៅអីវិញ

ពិភពលោកស្រីចសសេរិមិនជាប់ពីមាតា សិងគេមិនគូរចួរធ្វើ និងចង់ដើរតាម
ស្ថាមដើងនៃភាពធោគជីយបេស់គាត់បែមទៀតជីង។



ស្តែយដីរប្រតិ ស្តីវិ ចប

ស្តីហ្មន ដូល «ស្តីវិ» ចប (អង់គ្លេស : Steve Jobs, ២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៥៨ - ៥ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១១) គាត់ជាមួយកើតការនាំខាងពាណិជ្ជកម្មដែលមានសញ្ញាតិ អាមេរិកា លោកជាមួយកម្រោងប្រចាំថ្ងៃ អ្នកប្រឈមបាយៗឆ្នាក់ហើយនឹងប្រជាន អតិថិជ្ជ នាយកប្រតិបត្តិបស់ក្រុមហ៊ុន អេបស់ល នាយកប្រតិបត្តិបស់ក្រុមហ៊ុន កីសាន និងមេប្បីន ស្តីតិចឃឺ និងជាឌាយកប្រតិបត្តិបស់ក្រុមហ៊ុន វិល ឌីសនី ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ក្រោយពីក្រុមហ៊ុន វិល ឌីសនី ទិញក្រុមហ៊ុន កីសាន។

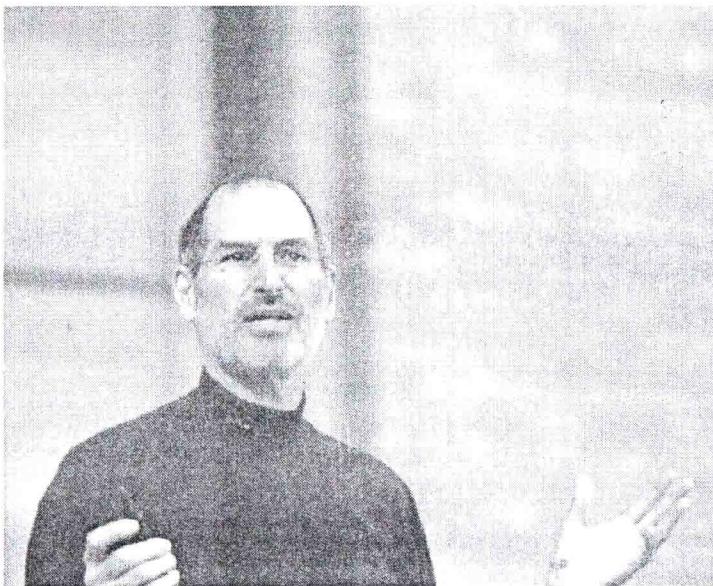
គាត់ជានបង្កើតក្រុមហ៊ុនកំពុងទៅ អេបស់ល ជាមួយ ស្តីវិ ជាស្រៀក (Steve Wozniak) ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៦ គាត់មានចំណោកដ្ឋាយផ្តល់គំនិតខាង ខ្លួនកំពុងទៅមានលក្ខណៈដែលភ្លាយជាទិញពាណិជ្ជកម្មបស់មនុស្សដោយមាន កំពុងទៅ អេបស់ល ដូ (Apple II) ។ បន្ទាប់មក គាត់ភ្លាយជាមនុស្សដាបងដែល

មើលយើញពីសភានុពលនៅលើទីផ្សារដែកទំនងខាងអ្នកបច្ចុប្បន្នសំគាល់ហិរិក និងគ្រាប់ចុច (Mouse) ដែលគេអភិវឌ្ឍរាជធានីឡើងនៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ ស៊ូរីក ជាក (Xerox Park) របស់ក្រុមហ៊ុន ស៊ូរីក (Xerox) ហើយមានការងារ បញ្ចូលបច្ចេកវិទ្យាតាំងនេះទៅក្នុងកំពុងខែ ម៉ាសីនុត្តុស ក្រាយតិបាបដៃយក្នុង ការដែកឱ្យការកាន់អំណាចជាមួយគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៤។

ស្ថិន ឬ បានបាយប់ពីក្រុមហ៊ុន ឬបង់បាយ ហើយគាត់មកបង្កើត ក្រុមហ៊ុន ឯិក ដែលជាក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍកំណែទម្រង់កំពុងខែ ជាតិសែស ក្នុងការសិក្សាត្រាកំខត្តមសិក្សា និងទីផ្សារពាណិជ្ជកម្ម។ ការទិញក្រុមហ៊ុន ឯិក របស់ក្រុមហ៊ុន ឬបង់បាយ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ ធ្វើឲ្យ ស្ថិន ឬ បាន ត្រឡប់ចូលមកបង្រី ការងារក្នុងក្រុមហ៊ុន ឬបង់បាយ ដែលគាត់ជាបង្កើតឡើង ហើយគាត់បានទទួល កំណែងជាភាសាយកប្រតិបត្តិបាបពីឆ្នាំ ១៩៩៧ ដល់ឆ្នាំ ២០១១។ ហើយ ស្ថិន ឬ បាន កំធ្វើជាប្រជានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រង និងអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់របស់ ក្រុមហ៊ុន តីសា ឬបីនិង ស្ថិន ឬ ជាមួកដឹកនាំផ្ទៀងផ្ទាត់ខ្លួន តំនុរដឹចបាយកំពុងខែ ក្រុមហ៊ុន ហើយជាមួកការកាន់ភាគហុនដល់ទៅ ៥០,១ ភាគរយ រហូតដល់ក្រុមហ៊ុន វិល ឌីសនី ទិញយកក្រុមហ៊ុននេះនៅឆ្នាំ ២០០៦។

ស្ថិន ឬ ជាមួកការកាន់ភាគហុនបច្ចុប្បន្នបំផុតរបស់ក្រុមហ៊ុន វិល ឌីសនី គឺ ភាគរយ ហើយគាត់គឺជាសមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុន វិល ឌីសនី។ បន្ទាប់ពី ស្ថិន ឬ ប្រកាសប្រាប់ដល់បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុន ឬបង់បាយ ចាត់មានដំធមហាផីកលំពេងនៅពេលគ្រួញពិនិត្យយើងឡើងនៅពាក់កណ្តាល ឆ្នាំ ២០០៥។ ស្ថិន ឬ បាន កំបាប់មានបញ្ហាសុខភាពជាបីយេរហុតធ្វើឲ្យគាត់ សម្របចិត្តលានេងចេញពីកំណែងនាយកប្រតិបត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬបង់បាយ

កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ហើយតាត់ទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី៨
ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ព្រាយពីក្រុមហ៊ុន អេបដល បានតាំងពិព័ណ៌ទូរស័ព្ទ
អាយហ្វុន ហ្វេរ (iPhone 4) ត្រឹមតែមួយថ្ងៃប៉ុណ្ណារៈ។



■ ជំណាក់កាលដំបូងនៃជីវិត

ស្តីរ ឬ កើតឡើទីក្រោង សាន ប្រាន់សីសុ រដ្ឋកាលីហ្មរព្រ័ោ តាត់មាន ឈ្មោះពិតថា ស្តីធន ធោល ឬ ជាកុនធ័របស់គោក ធោល និងនាង ខ្សោវ ឬប (នាយក្រុលដឹម ហាកុងផ្លែន) ។ ក្រាយមក ឱទុកម្នាយធ័របស់តាត់ក៏ បានយកដំបូងស្រីម្នាក់ចេះតមកចិត្តឱមជាកុនធ័រ ហើយមានឈ្មោះថា ដែតទី។ ឱទុកបង្កើតរបស់តាត់ឈ្មោះ អាប់ឧលហ្មត់តែ៖ បានជាលើ ជាជនជាតិសិរីកាន់ សាសនាអីស្សាមដែលជានិស្សិតនៅពេលនោះ បើនែកក្រាយមក តាត់បានធ្វើជាគ្រប បង្រៀននៅមហាផិទ្ទេលីយិទ្ទេសាស្ត្រនយោបាយជាមួយកញ្ញា ចុំអន សុធមសិន ដែលជានិស្សិតជនជាតិអាមេរិក ហើយបន្ទាប់មក ពួកគេទាំងពីរបានសហការ គ្នាតុងការបង្កើតសន្តិសិទម្បយទាក់ទងនឹងការបែករាងការពារ។ បន្ទាប់មក ពួកគេទាំងពីរក៏រៀបអាពាប័ពិតាប័ជាមួយកញ្ញា ហើយមានកុនស្រីម្នាក់ ជាសាច់

ព្រោតិរបស់ ស្តី ចប គឺ មួលា សុមសិន ដែលជាអ្នកនិទន៍រៀងរែង។

■ ការបង្កើតក្រមហិន អេបធែល



Crunch) គីវមានគ្រប់ប្រអប់។ នៅពេលយើងនាំយកទៅថ្មីបន្ទិចបន្ទុច
ហើយនោះវានឹងអាបបដើរតាមរបាយរបស់ ឬជីវិនី បាន ដូច្នោះយើងមិន
ដែលប្រើជាមួយប្រព័ន្ធភូស៊ូឡូយូរបស់ ឬជីវិនី បាន ដូច្នោះយើងមិន
ដែងចាំយុរាតុងឆ្នាំ ១៩៧៤ ស្តី ឬ ជាមួយ ស្តី ពោសនៀរក បានចាប់ផ្តើមរក
សុវត្ថិភាពប្រអប់ «blue boxes» តាមរយៈគំនិតខាងលើដែលធ្វើឲ្យយើងអារ៉ា
ទូរស័ព្ទឡើយបានដោយតែគឺតែម្លោះ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៦ ស្តី ឬ មានអាយុ
២១ ឆ្នាំ និង ស្តី ពោសនៀរក មានអាយុ ២៦ ឆ្នាំ បាននាំត្រូវដើរក្រោមហិន
កំពុងទៅ ឃើញក្នុងកោងឡាងនៅផ្ទះរបស់គ្រួសារត្រកូល ឬ កំពុងទៅ
គ្រឿងដំបូងដែល ស្តី ឬ និង ស្តី ពោសនៀរក បានដែលិតលក់លើទីផ្សារនោះគឺ
កំពុងទៅ ឃើញការងារ (Apple I) គោរកំលកក្នុងតែម្លោះ ៦៦ ៦៦៦ ដុល្លារ។
ត្រូវបានរបស់តម្លៃនេះបានមកពីលេខទូរស័ព្ទរបស់ ស្តី ពោសនៀរក ដែលមាន
លេខខាងចុង -៦៦៦៦ (ជាក្រឿងទូរស័ព្ទធ្វើយកលើទូរស័ព្ទនិយាយឲ្យដើ
កំបុកកំពុង)។



ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៣ ស្តី ឬ និង ស្តី ពោសនៀរក
បានដែលិតក្នុងកំពុងទៅ ឃើញក្រឿង (Apple II)
ជាកំលកកំពុងទៅ ហើយគាត់ទាំងពីរទូលបានភាព
ដោតជីវិនីការនៃតេប្បែងឡើងនៅលើទីផ្សារកំពុងទៅ។
កំពុងទៅនេះ គីវមានបានរកឃើញក្នុងតុក
បុីប្រាស់ក្នុងដំបូងទៅ ហើយវាគ្មែងក្រោមហិន
ឃើញក្នុងដំបូង នាយកក្រោមហិនដែលក្នុងទៅ
មួយដែលមានកំពុងទៅ ក្នុងរង្វាត់មជ្ឈូនដែល
កំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងក្នុងខេត្ត

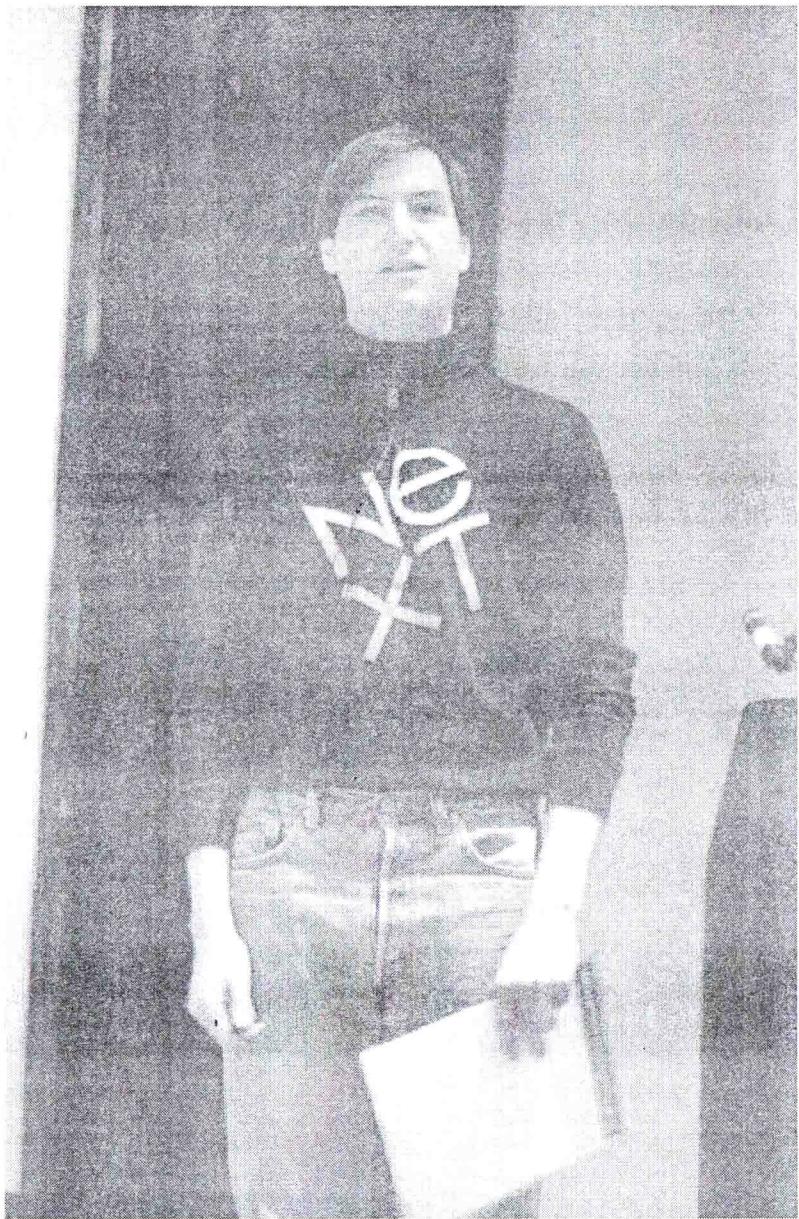
ឆ្នាំ ១៩៨០ ក្រុមហ៊ុន អេបសល បានភ្លាយទៅជាក្រុមហ៊ុនដែលមហាផន
ទទួលស្ថាល់ ហើយការបើកឈានកំភាពហុងដល់សាធារណជនចំពោះអតិថិជន
ណាងដែលចងចូលរួមបណ្តាក់ទុន ហើយវាដឹងឱ្យដីរាតាស់នៅរបស់ ស្តីរ ចប
មានហាន់ការតែប្រសើរឡើងជាលំដាប់។ គុងឆ្នាំជាមួយគ្មាន៖ដែរ ក្រុមហ៊ុន
អេបសល បានដលិតកំពុងខ្សែ អេបសលប្រី (Apple III) ចេញលក់នៅលើ
ទីផ្សារឡើត បីនេះលើកនេះបែរជាទទួលបានភាពជាគដ់យឱ្យតិចតូចជាងមុនទៅ
វិញ្ញា

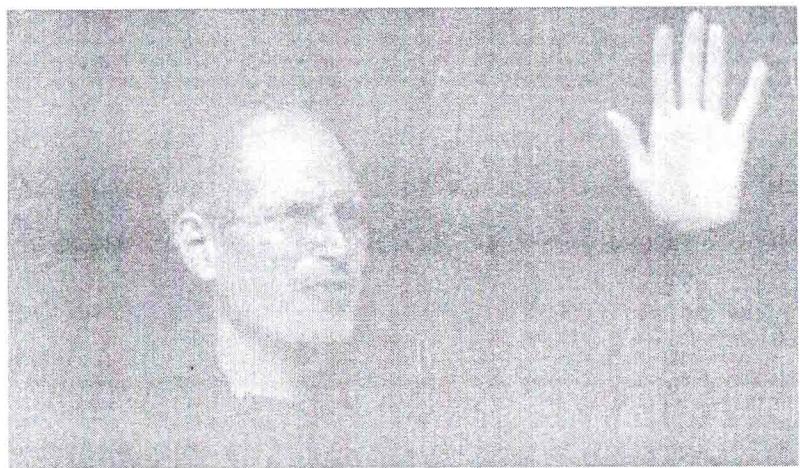
គុងកំឡុងពេលដែលក្រុមហ៊ុន អេបសល កំពុងវិកចលម្រីនជាបន្ទូបន្ទាប់
ម្នាស់ក្រុមហ៊ុន អេបសល កំបាប់ដើម្បីស្វែងរកអ្នកមានដំនាថ្ងាងដើរក្រោប់គ្រង
ដើម្បីឲ្យមកដូចយកអភិវឌ្ឍក្រុមហ៊ុន។ គុងឆ្នាំ ១៩៨៣ ស្តីរ ចប បានជួលលោក
ចន ស្ថាល់លីយ៉ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងច្បាក់ខ្លស់របស់ក្រុមហ៊ុន បៀបសី កូឡា
(Pepsi Cola) ដើម្បីឲ្យគាត់មកដូចយកាន់តំណាងជាអ្នកគ្រប់គ្រងច្បាក់ខ្លស់
របស់ក្រុមហ៊ុន អេបសល ស្តីរ ចប បាននិយាយបញ្ជីគាត់ថា «តើលោកចង់បើរី
ជីវិតដែលនៅសែល់រស់នៅជាមួយការលក់ទីកសុរមេនទេ បុច្ចាយកក្រោករាយ
ឯកសាស្សមួយដើម្បីឆ្នាំស់បុរិពិតណ៍លោកនេះវិញ ?» គុងឆ្នាំជាមួយគ្មាន៖ដែរ
ក្រុមហ៊ុន អេបសល បានដលិតកំពុងខ្សែលីសា ដែលមានបច្ចេកវិទ្យាទំនើបជាក់
លក់នៅលើទីផ្សារ បីនេះកំពុងខ្សែលីសាកសញ្ញានេះបែរជាលក់មិនជាប់ទេវិញ។ គុង
ឆ្នាំ ១៩៨៤ យើងបានយើងការងារកំណើនដើម្បីរៀបចំប្រព័ន្ធឌីជីថាមីនិយម
ក្នុងវិជ្ជធបន្ទាន់ ហើយវាគារកំពុងខ្សែលីសាបុរិយប្រទេសដែលកំពុងមានការពេញនិយម
ខ្លាំងនៅលើទីផ្សារកំពុងខ្សែលីសារ។ ការដលិតគ្រឹះកំពុងខ្សែលីសារ ម៉ាសីនតូស គឺដើម្បីឱ្យ
ជាយលោក ដែត វាស់ស្តីន (Jef Raskin) និងក្រុមការងាររបស់គាត់ដែល
មានសេចក្តីសង្ឃឹមពីបច្ចេកវិទ្យាដែលដលិតឡើងគុងបន្ទប់ពិសាងន សុវិក
ជាក បីនេះគឺជាន់យកវាមកអភិវឌ្ឍដើម្បីឱ្យជាក់លក់នៅលើទីផ្សារទេ។ ភាព

ជោគជ័យរបស់គ្រឹះកំពុងទៅ ម៉ាសីនតូល ធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន អេបដែល តែង
ផលិតគ្រឹះកំពុងទៅ អេបដែល ចូលបែងជាបើកស្តូយភ្នាក់ការផលិតគ្រឹះកំពុងទៅ
ម៉ាសីនតូល ឲ្យមានឈ្មោះថាគំឡើងមកទល់សព្វថ្មីនេះ។

■ លាយច្ញោតីក្រុមហ៊ុន អេបដែល បន្ទាប់ពីនោះមក តាត់បង្កើតក្រុមហ៊ុន ណិក

ប្រុបពេលដែល ស្តីវិញ បានភ្លាយជាសម្បូរសិទ្ធិដែលមានបុគ្គលិក
លក្ខណៈល្អប្រសើរ ហើយតាត់មានបំណែកភ្នាក់ការធ្វើគម្រោងកិច្ចការរៀងរាល់
របស់ក្រុមហ៊ុន អេបដែល។ ក្រុមអ្នកវិស័យតែងតែអាជីវការ តាត់ជាពាណយក
ប្រព័ន្ធបានបុគ្គលិកលក្ខណៈចំនួក ហើយជាមុនស្ម័គ្រក្រាម។ ភ្នាក់
ឆ្នាំ ១៩៨៥ ក្រាយពីតាត់មានបញ្ហាគំនាល់នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ស្តីវិញ បាន
គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុន អេបដែល ដកហូតតាំណែងនិងការកិច្ច
រៀងរាល់ដែលតាត់ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ហើយនៅទីបំផុត តាត់កំលាយច្ញោតី
ក្រុមហ៊ុន អេបដែល។

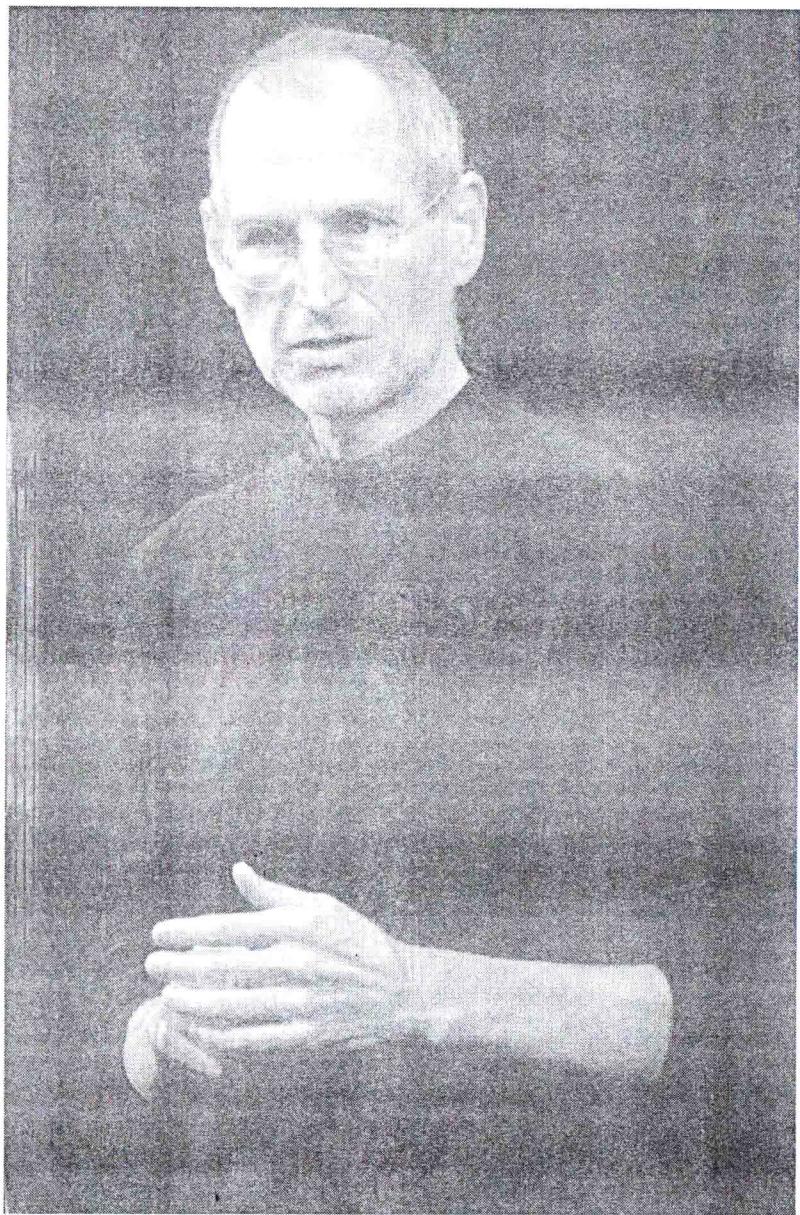




បន្ទាប់ពី ស្តី ចប លាបេឡិតក្រុមហ៊ុន អេបដល គាត់បានបង្កើតក្រុមហ៊ុនកំពុងដាចីមួយឡើត ឈ្មោះថា ណីក ធម៌តាមួយនឹងក្រុំងកំពុងខែ លីសា ដែរ។ ក្រុមហ៊ុន ណីក (NeXT) មានបច្ចេកវិទ្យាពាន់សម្រាយ បុន្ថែវមិនអាចរួចរាល់ទៅក្នុងការពេញនិយមរបស់អភិវឌ្ឍន៍បានឡើយ ដោយសារៗតែវាមានតម្លៃខ្ពស់ មានតម្លៃអ្នកដារប៉ុណ្ណោះខិះអាបិត្រការបាន។ ដោយសារៗតែភាពវិនិច្ឆ័យបច្ចេកវិទ្យរបស់ក្រុមហ៊ុន ណីក ធ្វើឡើងមានក្រុមអភិវឌ្ឍន៍និយមប្រចាំឆ្នាំ មួយក្នុងបំណោមជលិតផលទាំងនេះ មានដូចជា ឧបករណ៍បង្កើតប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សុប្បន្ន។ ស្តី ចប បានបង្កើតទីផ្សារជលិតផលរបស់ក្រុមហ៊ុន ណីក ដោយគាត់សង្គមថ្មីនៃទៅលើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្ថាបនសិក្សា ដោយសារៗបានបញ្ចប់បច្ចេកវិទ្យាសម្រាយបីក្នុងលក្ខណៈការបង្កើតអ្នកដារ ហើយធ្វើការពិសោធន៍ាក្រោរប្រាសាទុមបញ្ចប់ដីដៃ (ឬដីមេហ៊ា ម៉ាច គីឡូល (Mach Kernel) និងបន្ទាន់បន្ទាន់ខិះអសកី)

គ្រឿងកំពុងម៉ាក ជីវិក យុវប (NeXT Cube) មានកំណើតពីកំនើតទស្សនីដោយបស់ ស្តី ចប អំពី «កំពុងរៀងបុគ្គល» ដែលគាត់ធ្វើបាន រាជា

ស្តី ឬ ឬ បានប្រដែងជាមយនិកក្រុមហ៊ុន សាន់ ម៉ោងក្រុលិោស្សម (Sun Microsystems) ដែលជាស្ថូចបិសាចនៅកំលុងដែលគាត់កំពុងបំពេញកិច្ចការ ត្បូងក្រុមហ៊ុន ណិក។ បន្ទាប់មក ក្រាយពីប្រព័ន្ធបានដំរើបស់ក្រុមហ៊ុន ណិក ត្រូវបានប្រាក់បង់បាល ស្តី ឬ ឬ និងលោក ស្មាត មេកនីលលី ដែលមកពី ក្រុមហ៊ុន Sun Microsystems បានបង្កើតក្រឹងកំណួន អ្នកនៃស្សុប (Openstep) ជាមយគ្នា។

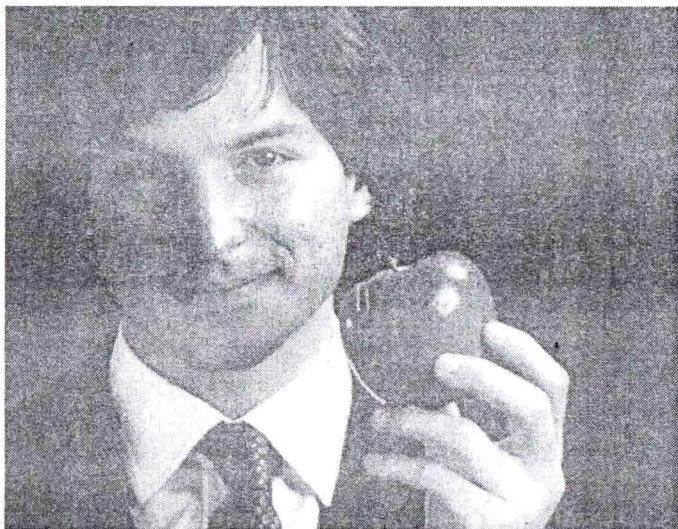


ក្នុងកំលុងពេលដែល ស្តី ចប ហម្រិកាភោរនៅក្រុមហ៊ុន ណាតិក នោះ តើ មិនសូវមានអ្នកណានិយាយពីគាត់ក្នុងសៀវភៅកំណត់ហេតុទៅប្រភពិសាស្ថ ទេ បើនេះ ស្តី ចប ជានខ្លឹសប្រយោជន៍ដែលបន្ទូលទុកក្នុងហេតុភាពណ៍ សំខាន់ៗចំនួនពីរដូចខាងក្រោម ៖

១ កំណើត ដើម វិប (World Wide Web) ឈ្មោះកម្មវិធីរុករក (Browser) ដំបូងបង្កើស់នៅបើតិកពាណាក ហើយពាណាក ជីម បើនីសី (Tim Berners Lee) បានបង្កើតប្រព័ន្ធកំរូបស់ ដើម វិប របស់ ស្ថាប័នត្រានរបាយលំហាត់ ក្នុងបន្ទូលប្រពារជាអ្វីដែលវាបស់ស្ថាប័នត្រានរបាយ លំហាត់ គោបីគ្រឿងកំពុងទៅ ណាតិក ។ គោលដំបារបស់ ស្តី ចប គឺជាមុនស្ថិ សាមញ្ញ បើនូវអារម្មណសេរាតាក្សស្ថិសំរីរដ្ឋីរដ្ឋីរដ្ឋីរដ្ឋីរ និង «មានការចាំបាច់ បំផុតចំពោះភាគកិច្ច» ហើយជានភាយជាគោលការណ៍ដំបូងក្នុងការបង្កើត អិនធើប្រើប្រាស បីលិខិ (Interface Builder) ជាកម្មវិធីមួយដែលពាណាក ជីម បើនីសី ប្រើក្នុងការសរសេរកម្មវិធីមួយដែលមានឈ្មោះថា ដើម វិប និង វិប ១.០ (World Wide Web 1.0) ។

២ ការគ្រប់មកវិញ្ញាយសំក្រុមហ៊ុនកំពុងទៅ ឱហដល ការដែលក្រុមហ៊ុន ឱហដល មានជាប់ពាក់ព័ន្ធធាមួយ សូហ្មោះ មុន និងការគ្រប់គ្រងការងារ ផ្ទាល់ក្នុងនោះ ព្រមទាំងកំហុសផ្តល់ដែលធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្លួនដាក់ហេតុ នឹងក្សីយដាក់ក្នុងអំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៦០។ គោលដំបារបស់ ស្តី ចប ដែលតាំងឡាយក្នុងការបង្កើតគ្រឿងកំពុងទៅបើតិកប្រព័ន្ធបាន ឯកសារ (Unix) ដែលមានជាបន្ទូលបន្ទាប់ ត្រូវគោរពិនិត្យ មានមហិថ្នាតាងូល ពេក ហើយមានផ្តល់ព័ត៌មានទាន់សម្រាយនៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៨០ បើនូវ ធម្មិសរបស់ ស្តី ចប ជានភាយជាបុសគុណដែលមានរបស់ប្រព័ន្ធ ប្រតិបត្តិការមានស្ថិភាព ហើយអារម្មណត្រីកខ្លួនបាន។ ក្រុមហ៊ុន ឱហដល

ព្រៀករសុប្បជម្យយនេះ នៅពេលក្រាយមកស្ថិតនៅក្រោមការដឹកជញ្ជូនសំខាន់សំខាន់ ចប ហើយក្រុមហ៊ុន ធម៌បីល កំណានសិក្សាដែនសុគ្រិបទិន្នន័យ ចិត្ត។ បច្ចេកវិទ្យារបស់ក្រុមហ៊ុន ឈីក បានដួយអភិវឌ្ឍឱ្យមានការ វិភាគបច្ចីននូវបច្ចេកវិទ្យាដៃនេះជាដោដើម ដូចជាការសរស់រកម្ពីវិធីលក្ខណៈ ជាតិត្រូវបាត់ ការបង្ហាញលទ្ធផលបញ្ចូលការពន្លាត្រូវក្សាយ (Post Script) និងខបករណិតអបទិក (Optic) មែនកសក់ជាដោដើម។



■ ត្រូវប់មកកាន់ក្រុមហ៊ុន អេបដល មួងទៀត

គុងឆ្នាំ ១៩៨៦ ក្រុមហ៊ុន អេបដល បានទិញក្រុមហ៊ុន ណីក កុងតែម្ខ ៤០២ លានដុល្លារ ដើម្បីតាំងស្ថាបន បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុន អេបដល ដែលតាត់បានបង្កើតឡើងកាលពីឆ្នាំ ១៩៨៧។ តាត់បានភាយជាមួកក្រុមហ៊ុន ដ្ឋាក់ខ្ពស់បណ្តាឃោះអាសន្នរបស់ក្រុមហ៊ុន អេបដល បន្ទាប់ពីមួកក្រុមហ៊ុន បីនានាក់បានតាត់បង្កើតឡើងឡាក ដីល អេមីលីអុ (Jill Amelio) ជាមួកក្រុមហ៊ុន ដ្ឋាក់ខ្ពស់ស្របពេលដែលតាត់ត្រូវគេដកបេញពីតំណែងកុង អំឡុងពេលដែល ស្ទើ ចប វិលត្រូវប់មកកាន់តំណែងជាមួកដឹកនាំរបស់ក្រុមហ៊ុន អេបដល វិញ។ ស្ទើ ចប ហេតុតំណែងរបស់តាត់បា នយកប្រតិបត្តិ សូឡិទិ (CEO)។

ជាយសារការទិញក្រុមហ៊ុន ណីក បច្ចេកវិទ្យាដាក្រុមហ៊ុន ប្រកួតរបស់ក្រុមហ៊ុន បានបង្កើតឡើងជាដឹកជាលិតិជលរបស់ក្រុមហ៊ុន អេបដល ជាតិសែស

នោះ ម៉ាក អូអេស អិច (Mac OS X) ដែលដលិតបោញ្ញតិក្រុមហ៊ុន លាកិក ស្មើប (NeXT STEP) ។ ក្រោមការដឹកនាំរបស់ ស្តី ឬ បច្ចុប្បន្នអាគាសបង្កើ បវិមាណក្នុងការតាំបោញ្ញបានប្រើប្រាស់ឡើង ។ ការតាំបោញ្ញ អាយម៉ោក (iMac) គឺមានចាប់ពីពេលនោះមក ដោយមានការរចនាក្នុងទីកន្លែង និងមាន ស្ថាកសបញ្ជាផ្ទាពនាគិតខ្ពស់ដែលយកខ្លះជាមកបោះក្រុមហ៊ុន អេបផល។

ស្តី ចប បម្រើការងារនៅក្រុមហ៊ុន អេបធែល អស់រយៈពេលជាយូរដោយត្រាក់ល្អូលកុងមួយផ្ទាំងតានត្រីមតែ ១មុន្តារូបិណ្ឌោះ ហើយប្រាការនេះធ្វើឡើត្រាត់ត្រាបានគេកត់ត្រាជុកកុងបញ្ចីកំណែត្រាត់ត្រាងកតុកមួតិកពេលរក (Guinness Book of World Records) ប្រាក់បាត់ជាមួកគ្រប់គ្រងថ្នាក់ខស់ដែលបានទទួលតម្លៃលក្ខាប់ផ្តើនៅក្នុងពិភពលោក ហើយត្រាត់ជាមួកការបៀវិជ្ជមានប៉ុកមិនមែន ម៉ាកឱៗ អីកស្សែ (Macworld Expo) តុងទីក្រុងការនាំនៅ ប្រាក់សិស្ស។ ក្រុមហ៊ុនបានការការពារក្នុងថ្នាក់ «ស្តីទី» ចេញពីមុខខំណែងបស់គាត់ បើនឹងបាក់ល្អូលរបស់គាត់ដែលក្រុមហ៊ុន អេបធែល ផ្តល់ទីនៅក្នុង

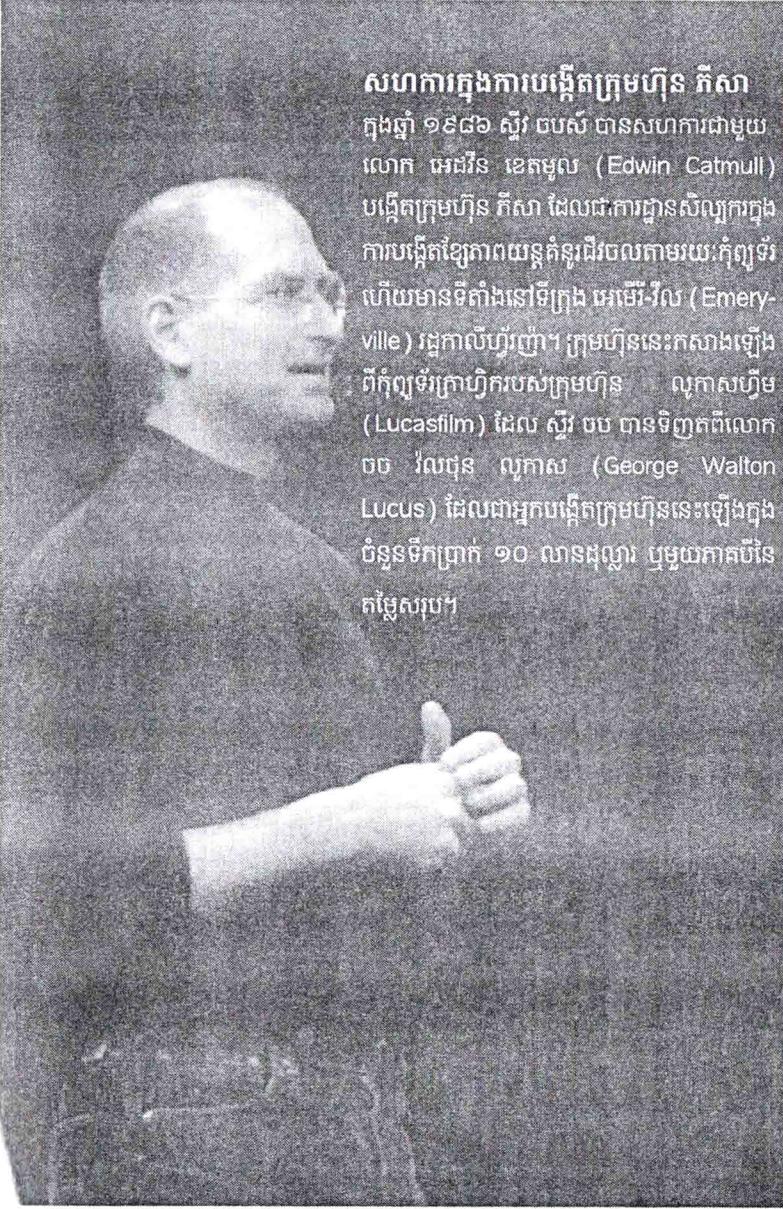
១ ដុល្លារកុងម្បយត្រាំដែល បីហើកត់ទទួលបាននៅរាជធានីសែសម្រាងប្រើប្រាស់ដែល
បង្កើនប្រាក់បំណូលជល់គាត់ពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងតាមទំនួរទម្ងាប់ រួមមាន
ទាំងយន្តហោះចម្លាំង ហ្មាល់ស្បីម វិ (Gulfstream V) ដែលមានតម្លៃ ៩០ លាន
ដុល្លារពី ត្រីហើយ ស្ថុក (Preferred Stock) កុងត្រាំ ២០០០-២០០២ យ៉ាង
ណាក់ដោយ។ ដូច្នេះ ស្ថើ ចប បានទទួលសំណងយ៉ាងខ្ពស់ចំពោះការព្យាយាម
របស់គាត់នៅកុងក្រុមហ៊ុន អេបិល ទោះបីជាកាត់មានលេខ៌ថា ទទួលប្រាក់
ល្អូលត្រីម៉ែត្រ ១ ដុល្លារកំដោយ។

ស្ថើ ចប ទទួលបានទាំងពាក្យសរសើរនិងពាក្យវិគន់ទៅលើជាត្រូ
ងារដែកលក់ និងការទាក់ទាញបិត្តអតិថិជនរបស់គាត់ ដែលត្រូវគេជាក់ជួនសំ
ដោយពាក្យថា «កន្លែងដែលពិតប្រាកដ ត្រូវគេធ្វើឡើងខ្លួនពីបាត់ដើម» វាតីជា
ពាក្យប្រើបង្រៀនដែលប្រើសំដោទៅលើក្រុមហ៊ុន អេបិល នៅកុងកំលុងដែល
តម្លៃដឹកជញ្ជូនរាជប្រកបប្រើបង្រៀននៅលើផ្លូវក្រុមហ៊ុន។ ស្របពេលជាមួយ
គ្មានេះ គ្រឿងកំពុងទី ហូហី យុរុប (G4 cube) មានតម្លៃថ្ងៃពេក។ ក្រុមហ៊ុន
នៅពេលមួយចិត្តរាយបកវិញតាមតម្លៃរករបស់ខ្លួនដោយធ្វើការកម្មាធិ
គ្រឿងកំពុងទីរដែលចម្លាងតាម ម៉ាសុនកូស។



ការសំរែមបិត្តរបស់ ស្ថើ ចប មិនមានការយល់
ស្របពីសំណាក់មនុស្សភាគប្រើប្រាស់ស្ថើតែគ្រប់
ករណី ប្រាងះការព្យាយាមខាងដែកទិន្នន័យរបស់
ក្រុមហ៊ុន អេបិល កុងមំខ្សោំត្រាំ ១៩៨០
មានភាពអស្សាយខាងដែកបច្ចេកទេស បុន្ណោះ
កំណើនបានប្រើបង្រៀនដែលខ្ពស់បែកពីក្រុមអ្នក

បណ្តាក់ទុនដែលលេងភាគហិរញ្ញវត្ថុសំក្រុមហិន ហើយធ្វើឡើងនូវការជាអ្នកទីព្រាណភាគហិរញ្ញវត្ថុសំអាយីអីម បណ្តាលឡើតនៃភាគហិរញ្ញវត្ថុសំ អេបដល ផ្តាក់ចុះជាបន្ទប្បាប់។ ក្រុមហិន ឪម្រួលិក កំកាន់ពេជាក់ទម្រង់បន្លេមមកលើ ការបាត់បង់មុខតាំណែងអ្នកជីវិករាមបសំក្រុមហិន អេបដល ដោយការអភិវឌ្ឍ ផ្តើកទំនាក់ទំនងអ្នកប្រើប្រាស់ក្រាប់ពាក្យរបស់ខ្លួនឡើងមក ហើយប្រើប្រាយៗថា ឪម្រួលិក វិនដុ (Microsoft Window) ដែលធ្វើឡើក្រុមហិន អេបដល មិន អាចធើបញ្ជី ហើយទីបំផុត ក្រុមហិន ឪម្រួលិក កំអាចគ្រប់គ្រងផ្នែកខ្លះនៃ ទីផ្សារបាន។



សហការគួនការបេដ្ឋិតក្រមហិន កីសា
ពុងឆ្នាំ ១៩៨៦ ស្តី ចបស់ បានសហការជាមួយ
លោក អេដវីន ខេត្តមូល (Edwin Catmull)
បដ្ឋិតក្រមហិន កីសា ដើលជាការគួនសិទ្ធិករណី
ការបេដ្ឋិតខ្សែភាពយន្តតាំងឱ្យបាលកាមួយ កំពុង
ហើយមានទីតាំងនៅវិក្រុង អេមី-វិល (Emery-
ville) រដ្ឋបាលិយោបាយ ក្រមហិននៃកសាងទេរីង
ពីកំពុងខ្សែភាពយិកបសក្រមហិន ឯកសាងហើយ
(Lucasfilm) ដើល ស្តី ចប់ បានចិញ្ចាតិលោក
ចែ វិលឡុស ឯកសាង (George Walton
Lucas) ដើលបានអូកបេដ្ឋិតក្រមហិននេះថ្មីនៅក្នុង
ចំនួនខិកប្រាក ១០ បានអូល្យាន ប្រមូលការបីនេះ
តិច្ឆេសបុរី។

កីសា បានភ្លាយជាក្រុមហ៊ុនល្អីល្អាច្បាស់ និងមានភាពដោតជំយកុងមួយទសវគ្គរៀកាយតាមរយៈខ្សោយភាពយន្តគំនើរដើរចលរឿងរឹងរឹងស្តី (Toy Story)។ បន្ទាប់មក ក្រុមហ៊ុននេះបានដលិតខ្សោយភាពយន្តល្អៗបានធ្វានការប្រកួតរឿង ឡើងរាយ ដូចជា រឿងដីរិតិសត្វលូត (A bug's life) ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ រឿងចយ ស្តីវិត្តិតី (Toy Story 2) ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ រឿងមុងស្រី អិង (Monsters Inc) ក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ រឿងហ្សាច្រើន ណែម (Finding Nemo) ក្នុងឆ្នាំ ២០០៣។ រឿងមិនគ្រាយរឿង (The Incredibles) ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤។ ខ្សោយភាពយន្តគំនើរដើរចលរឿងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pixar នាបច្ចុប្បន្ននេះគឺ រឿងខាងក្រោម (Cars 2) ដែលបានចាក់បញ្ចាំងក្នុងដើមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១។

រឿងហ្សាច្រើន ណែម និងរឿងមិនគ្រាយរឿង គឺបានល្អៗរង្វាន់អូស្តារ (Oscar) ទាំងផ្តើកភាពយន្តគំនើរដើរចលរឿង។

កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែកក ឆ្នាំ២០០៦ ក្រុមហ៊ុន វិសនី បានទិញក្រុមហ៊ុន កីសា ដោយវិធីប្រភាគភាពហុន។ ការចូលទិញក្រុមហ៊ុន កីសា លើកនេះ ក្នុងពេល ៧,៤ ពាន់លានដុល្លារ ហើយបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦។

■ ជីវិតជ្លាល់ខ្ពស់

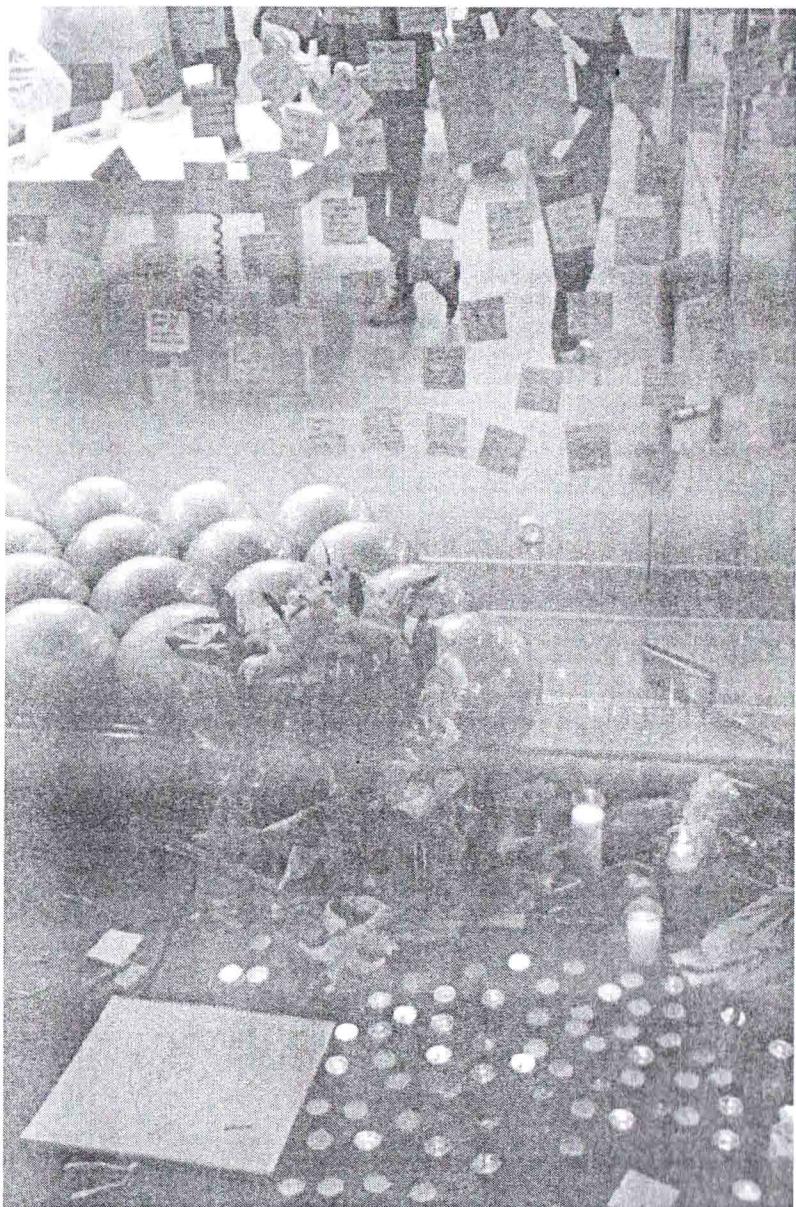
ស្ថិ៍ បប ដូរឃីអាពាប់ពីពាប់ជាមួយ កញ្ញា ឡូន ជូនិល (Laurene Powell) កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩១ ហើយមានកុនបីនាក់។ ស្ថិ៍ បប មានកុនប្រើម្នាក់ឡើតលេខាជាន់ លីសា បប កើតចេញពីស្ថិ៍ម្នាក់ដែលតាត់មិនបានរៀបការជាមួយ។ មានពេលមួយនៅ៖ ស្ថិ៍ បប មានទំនាក់ទំនងស្រួលបានជាមួយ កញ្ញា ចុអាង បែអេស ដែលត្រូវបានលោក ចេហ្ខហ្មី យុង (Jeffrey) ។

young) ជាអ្នកនិពន្ធដីរប់ត្រូវបែកស់ ស្តី ចប "iCon Steve Jobs" បានទ្វេដឹងថា ស្តី ចប មានអាមេរិកដើរដឹងស្ថុល់ដោយសារតាត់រកយើង្ហាយ កញ្ញា ចូរកាន់ឆ្លាប់មានការពាក់ព័ន្ធដាមួយលោក បប ឌីលន (Bob Dylan) ជាតាករបម្រៃងដែល ស្តី ចប គំទ្រ (តាករបម្រៃងរូបនេះឆ្លាប់មានទំនាក់ទំនងជាមួយ កញ្ញា ចូរកាន់ បែងអេស) ហើយជាប់ពាក់ព័ន្ធរប្បធម៌មិនល្អ (Beat Generation) លោក មេហ្សប្រើ យុំង បានបង្ហាញយើង្ហាយដឹងខ្លះថា លោក បីល អេតកីនសាន់ (Bill Atkinson) ឆ្លាប់បានទុ ស្តី ចប និយាយ (ហើយ តាត់យកសម្បិទាំងនោះទៅនិយាយបន្ទុ) បាតាត់ប្រើបាលរៀបការជាមួយកញ្ញា ចូរកាន់ បែងអេស បាត់ទៅហើយ ប្រសិនជាតាត់មិនមានតិន្នន័យ នាងកញ្ញា ចូរកាន់ គួរកំលុងពេលនោះមានអាយុ ៤១ ឆ្នាំ វាបាលសពលនឹងមានកូនបាន។

ស្តី ចប ទទួលទានសាច់ត្រី (មិនមែនអ្នកហុបប្រសទាំងអស់ បុហុបប្រសយ៉ាងតីងផែងតាមដែលមនុស្សជាប្រើប្រាស់បានអេងនោះទេ) ទោះបីជាតាត់មិនទទួលទានសាច់សត្វកំដោយ មានរបាយការណើមួយបានទ្វេដឹងថា តាត់ទទួលសាច់ត្រីមួងម្នាល់។

កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តី ចប បានធ្វើការវេភាពតាត់យកដីសាច់មហាផីកចេញពីលីពីង។ តាត់មានដីជីមហាផីកលីពីងដែលរៀបចំឡើងដែលកម្រួចបប្រទេស គេហែចោរ «សាច់អេសកុងកោសិកាចលិតអំពីសុយលីន នាំចូរបុចដល់ទៅក្នុងសរស់ប្រសាធារណៈដែលជាអ្នកគ្រប់គ្រងលើក្នុងនានីនេកងកាយ» (islet cell neuroendocrine tumor) តីជាដីសាច់ដែលមិនត្រូវការ ព្យាបាលដោយសារជាតិមិនមែនប្រើប្រាស់បានបានការបាត់កំរស្សី គ្នានិងព្យាបាលទេ ក្នុងកំលុងដែលតាត់មានដីជី។ លោក ធីម យុក (Tim Cook) មានតំណែងជាប្រធានខាងដីកលក់របស់ក្រុមហ៊ុន ហេបជល បានទ្វេដឹងកាន់តំណែងដីនូស

ស៊ីវិចបាយ



■ การบูรณาissan์ธีโภส

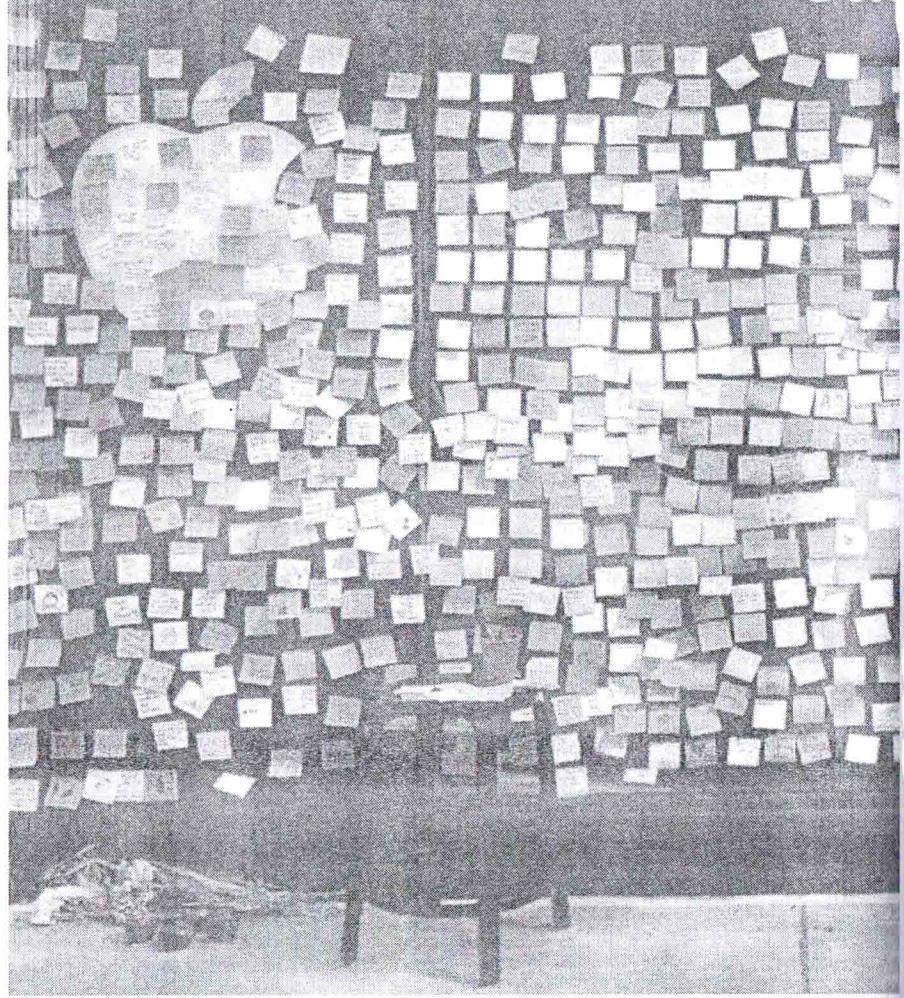
■ ការណើវិភាគទាក់ទងនឹងបច្ចុប្បន្នលក្ខណៈរបស់ ស្តី ចប

បុគ្គលិកលក្ខណ៍:ជំពូករាជការបានដាក់ជាប្រធានបាលនិងការចូលចិត្តមានរបស់ ស្មីរបប ត្រូវបានគេយកមកនិយាយនិងនិពន្ធខ្សែដឹងជាសៀវភៅរក្សាថ្មីនិងក្នុងទាក់ទងនឹងដីរប្រគល់សកាត់ដែលមិនបានអនុញ្ញាតពីកាត់ មានដូចជា សៀវភៅក្នុងខែដែលមានចំណងដើរដាក់ រាងរាជក្រក្ខុច (The Little Kingdom) និពន្ធដោយលោក ម៉ីគេល មិរីតស (Michael Moritz)។ សៀវភៅ ស្មី ឬ : កំណើរឡាងេវការខ្សោះ (Steve Jobs : The Journey is the Reward) និពន្ធដោយលោក ចែហ្មប្រី យុអ៉ីង ។ សៀវភៅ កំណើនកិត្តិរបស់ ស្មី ឬ (The Second Coming of Steve Jobs) និពន្ធដោយលោក អាល ឌីតុម៉ែន (Alan Deutschman) និងសៀវភៅ រាជអស្សាយរបស់ ស្មី ឬ (iCon Steve Jobs) និពន្ធដោយលោក ចែហ្មប្រី យុអ៉ីង និងលោក វីល លោក សាយមីន។

គុងការនិពន្ធអំពីជំយដម្បៈរបស់ពួក វីត (Nerd) មានមនុស្សដែល
ចូលរួមទិញយាយពីហេតុការណ៍ដើម្បីលើល្អាច្រឡេនៅពេល ស្មើ ឬ ចូល ត្រូវបានអ្នក
គ្រប់គ្រងចូលកំខុសតិច លោក ឌី. ស្វុលី (John Sculley) និងគណៈកម្មការ
គ្រប់គ្រងរបស់ ឬបង្កើត បណ្តុះបណ្តាលពីក្រុមហ៊ុន :

- លោក គ្រីស អេស्टីណុសា (Chris Espinosa) : គម្រោងការដំឡើង ឲ្យគ្រឹងកំពុង មាសឱ្យតូស ទៅជាយ៉ាងណាក្នុងថ្វីអនាគតនោះ វានៅត្រាយពីការពិតណាស់ចំពោះផលិតផលមួយនេះ ហើយតាមការពិត ផលិតផលប្រភេទនេះមិនបានអារក្រកអីនោះទេ វាអាចស្ថានរស្សានភាព បាន បើនេះគឺជាការរាងអីទាំងពីរនោះមានប្រើប្រាស់ពេកហើយ ទាល់តែ មានអ្នកណាម្នាក់ធ្វើអីមួយមកលើក ហើយមានឯស្សម្នាក់ដែលធ្វើនៅក្នុង ពេលនោះគឺលោក ចន ស្វាល់លី។

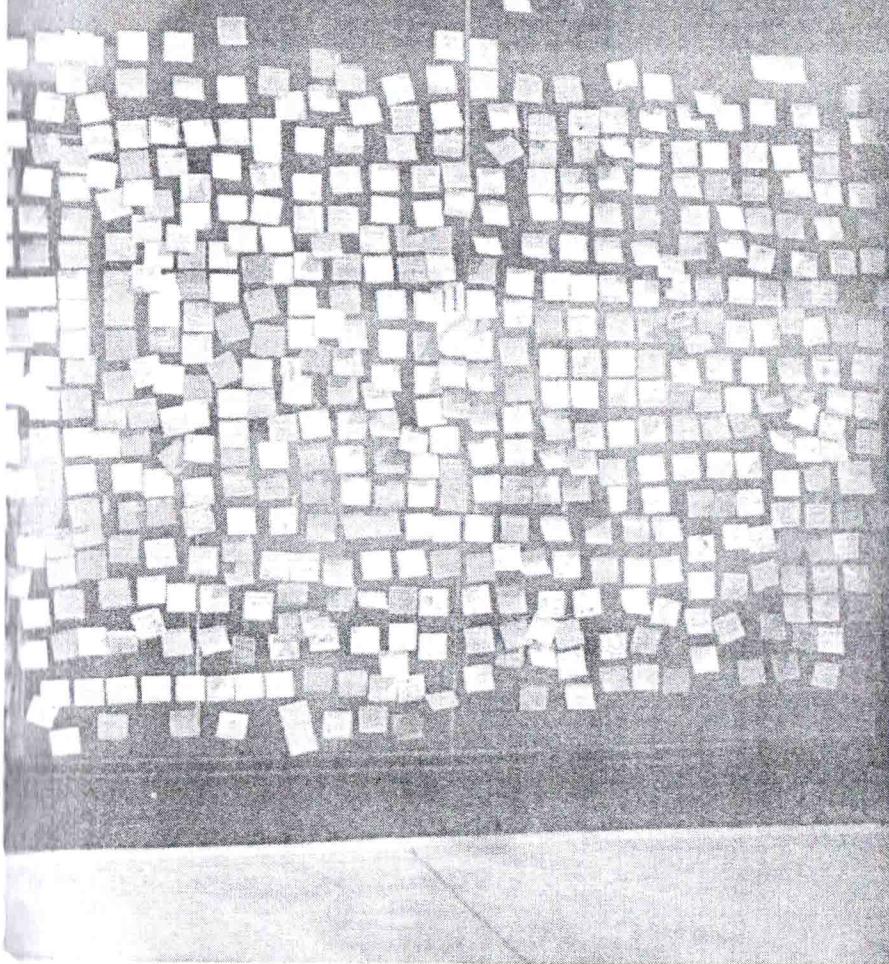
Steve Jo
Memorial at the Ap
Octo



1955-2011)

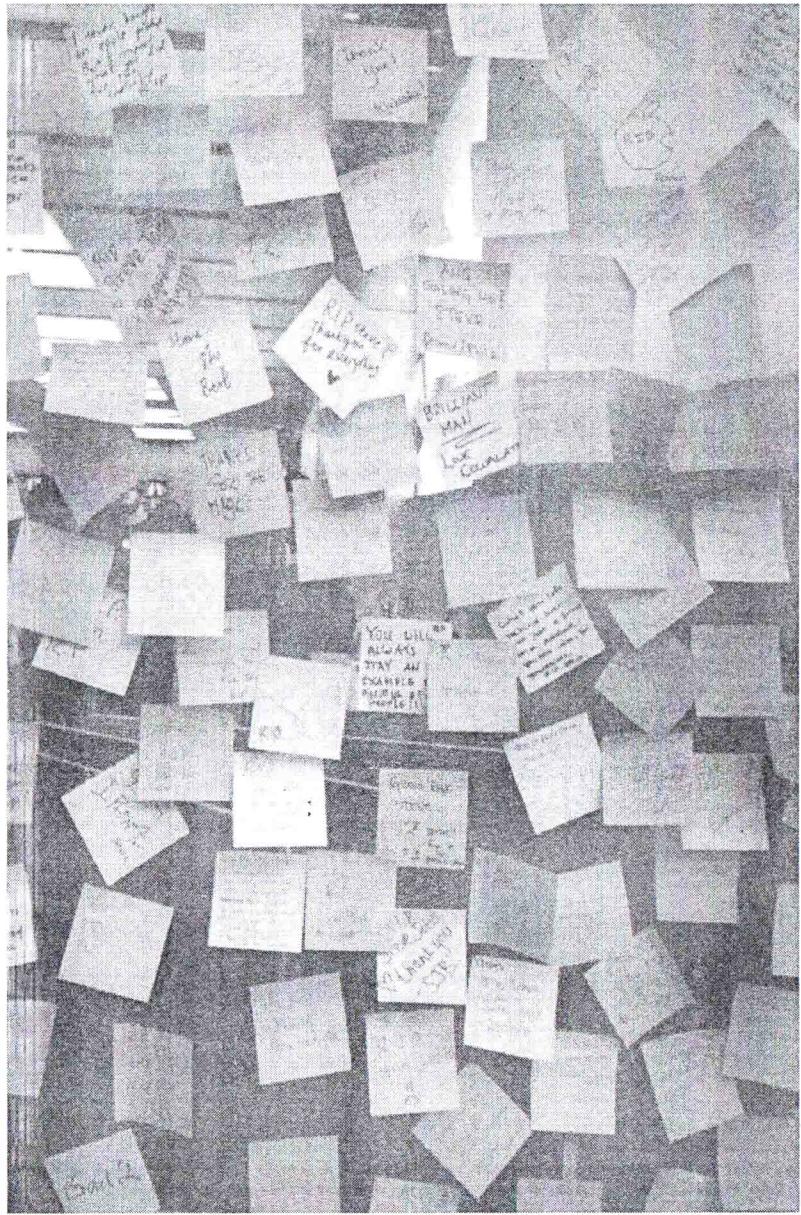
Store in Clarendon (VA)

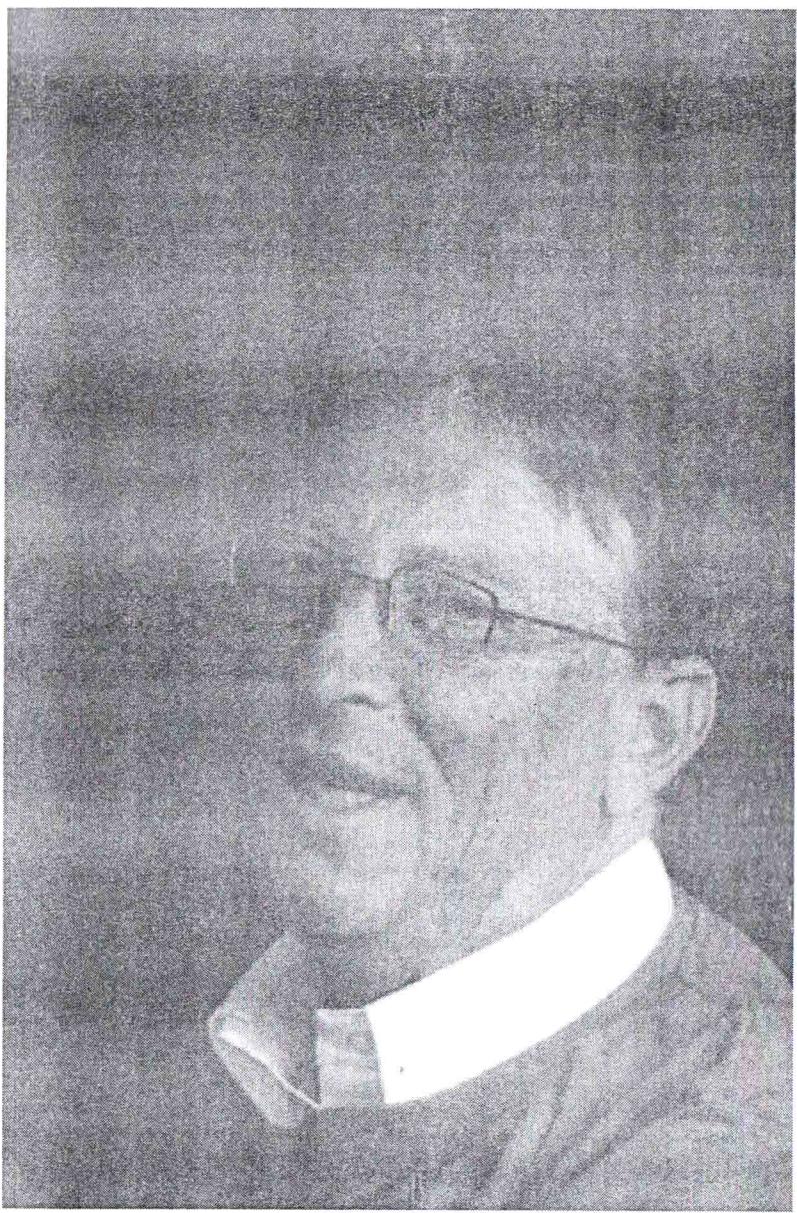
10, 2011



- ចន ស្ថាល់លី : គណៈកម្មការត្រូវសម្រេចចិត្តពួនិសនឹង ហើយខ្ញុំនិយាយថា ណើឱយចុះ វគ្គធម្មបុនបស់ ស្តី ឬ ទៅ ទៅ ខ្ញុំមកទីនេះ ដើម្បីផ្សេងយកចិត្តការ ប្រសិនជាអ្នកត្រូវការឡើតាត់ត្រូវប៉ះគោរការងារ ខ្ញុំតីត្រូវបញ្ជាផ្ទៃនោះទេ ប៉ុន្តែយ៉ាងហេចណាស់ យើងត្រូវសម្រេចចិត្តថា តើយើងនឹងធ្វើអ្វី? ហើយអ្នកទាំងអស់ត្រូវធើងផ្ទុកលើវា។ ទីបំផុត នៅពេលគណៈកម្មការបាននិយាយជាមួយ ស្តី ឬ និងខ្ញុំ ពួកគេបាន សម្រេចចិត្តភាពៗទៅមុខតាមគម្រោងការរបស់ខ្លួនទៅឡើង ហើយ ស្តី ឬ និងបំផុត កំពាកចេញទៅ។
- ស្តី ឬ ឬ : តើខ្ញុំនឹងអារម្មណិយ្យាបានទៅ? ខ្ញុំដូលមនុស្សខ្ពស់មក តាត់ បំផ្តាញអ្នកប៉ះយ៉ាងដែលខ្ញុំសងកម្មដោយតាត់ប៉ះមីការងារក្នុងក្រុមហ៊ុន អេបីល ដល់ទៅ ១០ឆ្នាំនៅម៉ោះ។ ប៉ះយ៉ាងបាប់ផ្ទើមពីខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ប៉ុន្តែនោះវាតុំមែនជាអ្នកមួយដែលត្រូវឈ្មោះបុងនោះទេ។ ខ្ញុំប្រើហេល ជាកំរើករាយនិងចាកចេញពី អេបីល ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុននេះ សុខចិត្ត ធ្វើតាមអ្វីដែលខ្ញុំត្រូវការ។
- ឡាងី ធេស្តី (Larry Tesler) : បុគ្គលិកក្នុងក្រុមហ៊ុនមានអារម្មណី ធ្វើឱ្យវាតីត្រូវអំពីរឿងនេះ អ្នកទាំងអស់ត្រូវប៉ះ ស្តី ឬ ប៉ះ ធ្វើបាបក្នុង មក ដូចម្នេះ ពួកគេធ្វើបិត្តនៅពេលដែលគាត់ចាកចេញពីក្រុមហ៊ុន ប៉ុន្តែ មួយធ្វើឱ្យឡើង ខ្ញុំគិតថា មនុស្សចូលរួមនានការគោរព ស្តី ឬ យ៉ាង ខ្លាំង ហើយយើងទាំងឡាងីមានការព្យាយារអ្នកប៉ះ តើវានឹងមានអ្វី កើតឡើងចំពោះក្រុមហ៊ុននេះបន្ថែមទៅមុខឡើងនៅពេលត្រូវនិស់យ៉ាង ត្រូវអ្នកប៉ះ និងត្រូវអ្នកមានបុគ្គលិកលក្ខណៈពិសេស។
- អេនី ហេតិតុល (Andy Hertzfeld) : ស្តី ឬ បាត់ទុកប៉ា វគ្គធម្ម ការវាយលុកដោយផ្ទាល់ ដោយបាប់ផ្ទើមពីការវាយប្រហាររបស់លោក ចន ស្ថាល់លី ដែលធ្វើឡើតាត់ទាល់ប្រក ពីព្រោះគាត់មានភាពជើងជាក់

ចា គណៈកម្មការនឹងការប្រើប្រាស់ មិនមែនលោក ទន ស្តាលលី
នៅទេ។ ក្រុមហុន ឃុំដែល មិនអាចស្ថារឡើងមកវិញបានបន្ទាប់ពី
ការបាត់បង់ ស្អី ចប ដែលប្រើបានជូលជាយេះដូង វិញ្ញាណ និង
បាយពលនៃក្រុមហុននេះ។ វាប្រើបាលជាមានការប្រើប្រាលខុសប្រភព
ពីព្រោះពួកគេបានបាត់បង់វិញ្ញាណអស់ទៅហើយ។





The
Genius
—
2

Bill
Gates
(Microsoft)

យុទ្ធសាស្ត្រកូនការគ្រប់គ្រង

កិច្ចការរបស់ បីល ហេតុ

ពណិជ្ជកម្មខាងបច្ចេកវិទ្យាតំតែមានវិទ្យា

ដើម្បីបំផុតនៅលើពិភពលោក



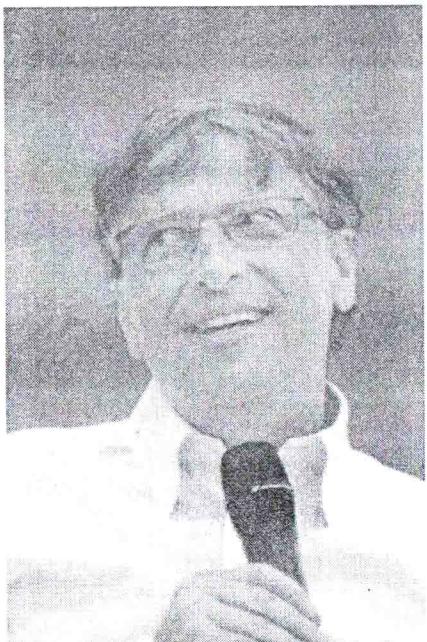
មនុស្សទាំងពីរបានកួនសម្រួលដូចខ្លួន ប្រហែលជាត្រានអ្នកណា
មិនស្ថាលកំពុទ្ធដែរឡើយ ហើយភាមនោះទៅពេលមិកកំពុទ្ធដែរមុននឹងចូល
ទៅកួនប្រព័ន្ធដែរការ យើងនឹងយើងសញ្ញា វិនិដ្ឋ (Window) របស់
ក្រុមហ៊ុន ឪក្រសុហ្ម (Microsoft)។ ស្ថាកសញ្ញានេះប្រកាសពីភាពអស្សាយ
របស់អ្នកដើមតាំង និងការបង្កើតប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការហុតភាយទៅធានផ្ទាន
របស់កំពុទ្ធដែរបំណានគ្រឿង។

មានបុគ្គលអ្នកឈ្មោះថ្វីកដែលយើងនិយាយនោះគឺ លោក បីល
ហេតុ ម្នាស់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មដីរបស់ពីរបានការ កិច្ចការដែលតាក់ថ្វី
បានផ្ទាល់បញ្ជីដីវិគារបស់យើងរហូតម៉ោនពាក្យពោលមកថា អ្នកដែលតាក់ថ្វី
នោះ វាប្រចាំបានដូចជាការស្ថាបនាប្រតិបត្តិការជាមួយអំពូលភ្លើង។

«ប្រាកដណាស់ថា កនឹងធ្វើឲ្យតាត់ភ្លាយជាកំពុលមហាសេដ្ឋិ៍
ដែលមានយុទ្ធសាស្ត្រផ្តល់ទីស្ថារ និងរួមចូលរួមការគ្រប់
គ្រងប្រកបដោយភាពឆ្លាតវិហេតអ្នកនិពន្ធតាមតាមត្រំមិនបាន
បង្កើតឡើងថាទីតាត់ធ្វើឲ្យបានយ៉ាងដូចមេច?»

គោលគំនិត និងការគ្រប់គ្រងកិច្ចការ តាមបែប បីល ហេតុត

ទោះបីជាលោក បីល ហេតុត
ដែលជាអ្នកបង្កើតក្រុមហ៊ុន ម៉ែ-
ក្រសួង មានវិយកណ្ឌាលហើយ
កំដោយ បីន្ទុតាត់នៅតែបែងចូលបិត្ត
ជូលបុគ្គលិកដែលមានរាយកិច្ច
បៀតាមការគំនាយការណ៍នោះ បុគ្គលិក
របស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង មាន
រាយកិច្ចបែលជាភាសាអង់គ្លេស។



តាមប្រសាសន៍លោក បីល
ហេតុត បានឲ្យដឹងថា «កំណៈក្រោម
និងមានការគំនោះចិត្តភុងការសិក្សា
រឿងសុគ្រកាន់តែប្រសិរីទីនេះ ហើយ
ពួកគេតែងតែមានគំនិតបែកការបើឱ
ជានិច្ច។»

■ តើអ្នកនឹងភាយទៅធនុស្សម្តាក់គុងចំណោមក្បាលម៉ាសីន បានយ៉ាងដូចមេច ?

«អើដែលធ្វើឡើខ្លះបែកកូដបិត្តពីការសង្គមទៅកូដការធ្វើការនៅនៅទីនោះ វាមិនមែនជាប់ណែកកូដទីផ្សាយរបស់ក្រុមហិរញ្ញនេះទេ ប៉ុន្តែវាបានការិតខ្សែដែលប្រើប្រាស់ឡើង ដើម្បីកិច្ចការអស់ពីសមត្ថភាព។ ខ្ញុំមិនឆ្លាប់យើងស្ថាកដែលគេបញ្ចូលឱក «ចូរគិត !» ដូចនេះបើជាដំឡើងរបស់ អាយីអីម នោះទេ ប៉ុន្តែ «ការគិត» បាន ត្រួតប្រាប់នៅត្រួតដួងឯកសារត្រួតប្រាប់ក្រុមហិរញ្ញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង ហើយមានការសិក្សាសែង យល់គ្រប់ពេលវេលាទេ។

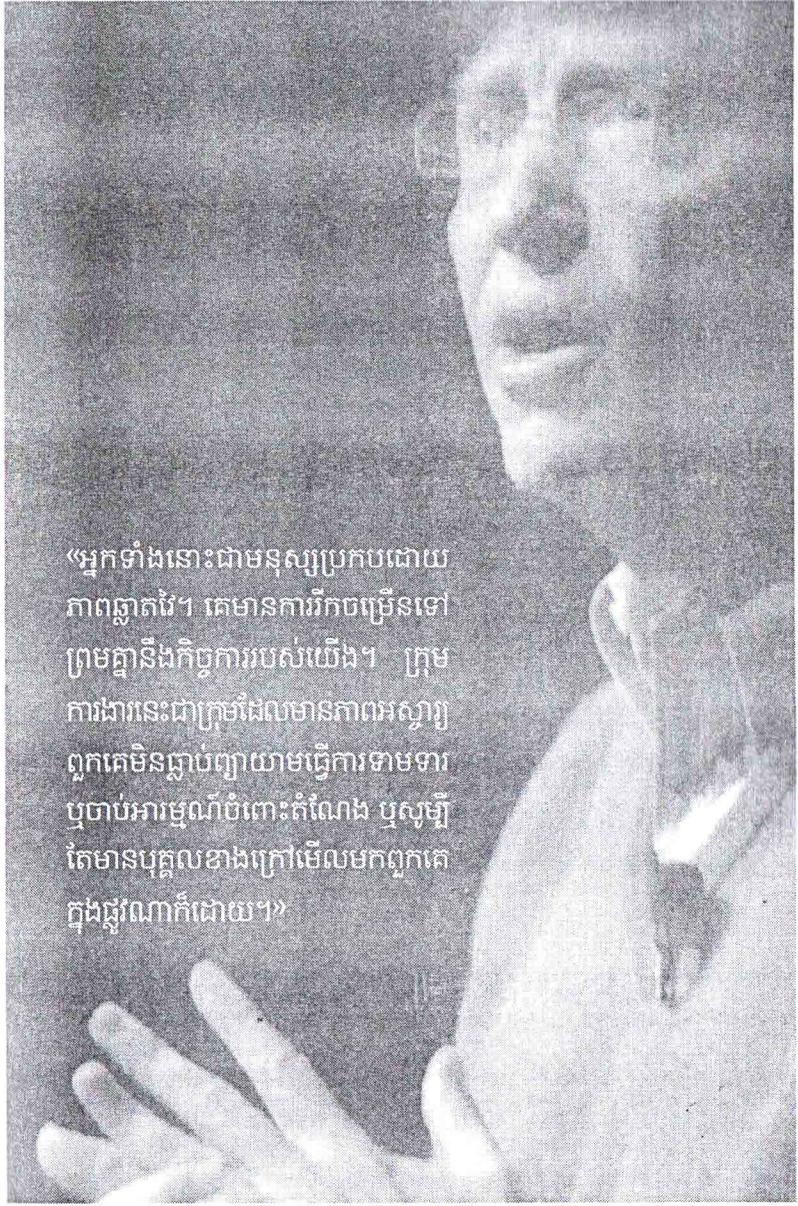
លោក បីល ហេតុត ឆ្លាប់ផ្តល់បទសម្រាល់តាមបណ្តាញព័ត៌មាន ហើយ តាត់និយាយទុកចា ក្រុមហិរញ្ញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់ដែលអាច ដួលបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាពបានទាន់ពេល។ បន្ទាប់ពីនិស្សិតដែលបាន បញ្ចប់សាកលវិទ្យាល័យមក គុងនោះមានស្រីជាប្រើប្រាស់នាក់ តារាយប្រើប្រាស់បញ្ចី ការងារកូដក្រុមហិរញ្ញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង។ ចំណោក ខាងស្រុងរកម្មវិធីមានស្រីត្រឹមថា ២០ ភាគីយប៉ុលើក្នុងការ រកមានអគ្គាល់សំដានសមាមាត្រស្រីដែលរៀនខាងកុំពុទ្ធដៃនៅសាកលវិទ្យាល័យ ដើម្បីដែលក្រុមហិរញ្ញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង សមាមាត្រនេះនៅពេលការប្រើប្រាស់បានការប្រាក់ប្រាក់ និងការប្រាក់ប្រាក់ ទៅត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង។

លោក បីល ហេតុត ធ្វើឡើបុគ្គលិករបស់ក្រុមហិរញ្ញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង ប្រកបដាច់ ១២០០នាក់ ភាយជាសេដ្ឋិសែលមានលើយុទ្ធផ័ន្ធសាលាចុល្យារ ប៉ុន្តែមានអ្នកមួយ ចំនួននិយាយថាការប្រាក់ប្រាក់មានដល់ទៅ ៣០០០នាក់ ប្រសិនជាអ្នកមិនមែនជា

ពួកប្រភេទក្បាលម៉ាសីនគ្រឹះចំពោះអ្នកនឹងមិនអាចជាអ្នកមានដោយការបញ្ជី
ការងារឲ្យគ្រូមហ៊ុន ឱះគ្រូសុហ្ម បានទេ។ តាមការពិត អ្នករាបជើរការនេះទីនោះ
ដោយគ្នានករងារពិតប្រាកដកំបាតន។

■ ការឃុំអតិថិជនក្នុងក្រុម

ក្នុមក្បាលម៉ាសីននឹងមានអ្នកដីករណ៍ជាបុគ្គលិកគ្រូមហ៊ុន ឱះគ្រូសុហ្ម
ដែលមានតំណែងខ្ពស់ជាងគេនឹងជាសមាជិករបស់ក្នុមដែលយើងអាចធ្វើទុក
ចិត្តបាន ដោយលោក បីល ហេតុត បានមានប្រសាសន៍ថា



“អ្នកទាំងនេះជាមួយនូវប្រកបដោយ
ភាពឆ្លាត់ល្អ។ តែមានការវិភាគថ្មីនៅ
ព្រមទាំងនឹងកិច្ចការរបស់យើង។ ហើយ
ការងារនេះជាប្រព័ន្ធដែលមានភាពអស្សាយ
ពុកគេមិនធ្លាប់ព្យាយាយមើលទាមទារ
បុច្ញាប់អាមេរិកណ៍ទៅការ៖ កំណែង បុលុមី
តែមានបុគ្គលិកខាងក្រោមឯើកដែលមកពួកគេ
ទូងផ្លូវការកំណែង។”



អ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់របស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម យ៉ាងតិចចំនួន ១០ នាក់ បានបង្រៀនពាណិជ្ជកម្មនេះអស់រយៈពេលជាប្រើប្រាស់ថ្មី បើនេះបុគ្គលដែល លើចាប់ផ្តើមជាងគេបំផុតក្នុងក្រុមនោះគឺ លោក ប៉ូល វាលុន (Paul Allen) ។ គាត់មិនបានធ្វើការពេញម៉ោងនៅក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម តាំងពីថ្ងៃ ១៩៨៣ បន្ទាប់ពីបានទទួលការវិនិច្ឆ័យថា គាត់មានជីមហានកប្រភេទ Hodgkin's lymphoma ។ លោក ប៉ូល វាលុន បានទទួលការលើកសរសើរបាប់តាំងពីការបាប់ធ្វើមួយដើម្បីត្រួតពិនិត្យរបស់គោលការណ៍ ព្រមទាំងអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់របស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម ដើម្បីរាយរបស់គាត់។

លោក បីល ហ្វុត និយាយអំពីលោក បុល អាល់សន ថា «ខ្ញុំមានលក្ខណៈព្រមទាំងគ្រួងក្នាន់ ហើយចូលចិត្តប្រកួតប្រជែងយ៉ាងខ្ពស់ដើរការធ្វើ

ជំនួញពីម្មយដ្ឋានម្មយដ្ឋាន ស្របពេលជាម្មយត្តានេះ លោក ប៉ុល អាណេន ជូយទ្វាយឃើងវិកចម្រិនទៅប្រកបដោយការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍ។

មានពាយការណ៍បានឡើដីជាតា នៅពេលខ្លះលោក បីល ហ្មុត និង លោក ប៉ុល អាណេន មានទំនាក់នឹងត្បាន៖ដែរ បុន្ថែលោក បីល ហ្មុត និយាយ ថា «យើងប្រហែលជាមានគំនិតយល់យើងចុងចាយ ហើយយើងកុមារ ជំនាក់ត្បាន៖ដី ដើមីផ្ទាស់បុរីគំនិតត្រូវដែលកុមារភាពអស្សាយ នៅក្នុងទំនាក់រឿង វានៅមានឱកាសណូកុងការព្រឹកកិច្ចការនៅ ២០ ឆ្នាំខាងមុខ ហើយមានឱកាសបច្ចុប្បន្នជានេះកាលពី ២០ ឆ្នាំមុនទៅឡើត។»

ទស្សនរដី ថាម (Time) នាប់ធ្វើការប្រែបង់បាន បីល ហ្មុត ដុចស្សុច អាជុរ (Arthur) ត្បូងសម្រួលីរីក្រសាស្សព័ត៌មានទូទៅ ដោយមាន លោក ស្តី បលម៉ី (Steve Ballmer) និងលោក ណាប៉ាន់ មិស្សូល (Nathan Myhrvold) ប្រែបងុចជាប៉ុលពីរដៃដូចតាតិបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ លោក បីល ហ្មុត។ ចំពោះលោក ស្តី បលម៉ី គាត់និយាយស្តីទន្លេនៃក្នុង ហើយ មានការបែងចែកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដូចអ្នក ឡាសាលូ (La Saloth) វិវេស់លោក ណាប៉ាន់ មិស្សូល វិញ ប្រែបងុចជាត្រូវបានដឹងទៀត។

លោក ស្តី បលម៉ី និងលោក បីល ហ្មុត ជាមិត្តភកិនឹងត្រូវតាំងពីនៅ ផ្លូវសាកលវិទ្យាលីយ ហាផីដ (Harvard) កាលពីពួកគាត់ទាំងពីរបានតាំង ទៅមេីលភាពយន្តរឿង នាស្សីកាយនូណែវីកក្រុច (A Clockwork Orange) និង សំឡែងក្រោមតំណែករៀង (Singin' In the Rain)។ ត្បូងរឿង នាស្សីកាយនូណែវីកក្រុច មានតួអង្គបុរសកំណាមេយោប្រាក់បានលេងឡើងឡើនរី ពីនាក់វា ក្រោយមកតែប៉ែបុរាណទាំងពីរដល់ក្នុងត្រូវ។

លោក ស្រី បលម៉ី ត្រានជំនាញខាងបច្ចេកវិទ្យាគុងការសរស់រក្សាជនេះ ទេ បើនេះគាត់បានទទួលសញ្ញាប្រត្រង់បំពាក់បិទ្យាបងកទេសខាងគោលការណ៍ទៅ ហើយ គាត់ជាកំពុលបិតាទាងដៅការណាមីកម្ម។ លោក បីល ហ្វេត យល់យើងថា លោក ស្រី បលម៉ី ជាមនុស្សបុលចិត្តល្អសកម្មទាំង ហើយជាលំដាប់ចំណាំ ដើម្បី ធ្វើអ្នកដៃខែឆ្នាំបំផុតបស់គាត់។ លោក បីល ហ្វេត ជាថីបីក្តារ និង ជាមិត្តធមិត្តស្ថិត្តបំផុតបស់គាត់។ ទស្សនានានឹង ហ្វេស (Forbes) ហៅលោក ស្រី បលម៉ី ជាតារដៃគូបស់ លោក បីល ហ្វេត ហើយលោក បីល ហ្វេត ជាមួយ តាំងស់គ្រឿនសតិតាត់ទៀតដង។

■ប្រការនៃខ្នាប់គោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធ (ជាវិធ័រ)

សេបដែនក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុន ឱះក្រុសុហ្ម ត្រូវបានគេ ប្រព័ន្ធខ្សែបង្ហាញ កតិថាបេបបន្ទ ជាវិធ័រ គឺអ្នកនឹងមំបំផុតដែលអាចសែនក មានជិតបាន។

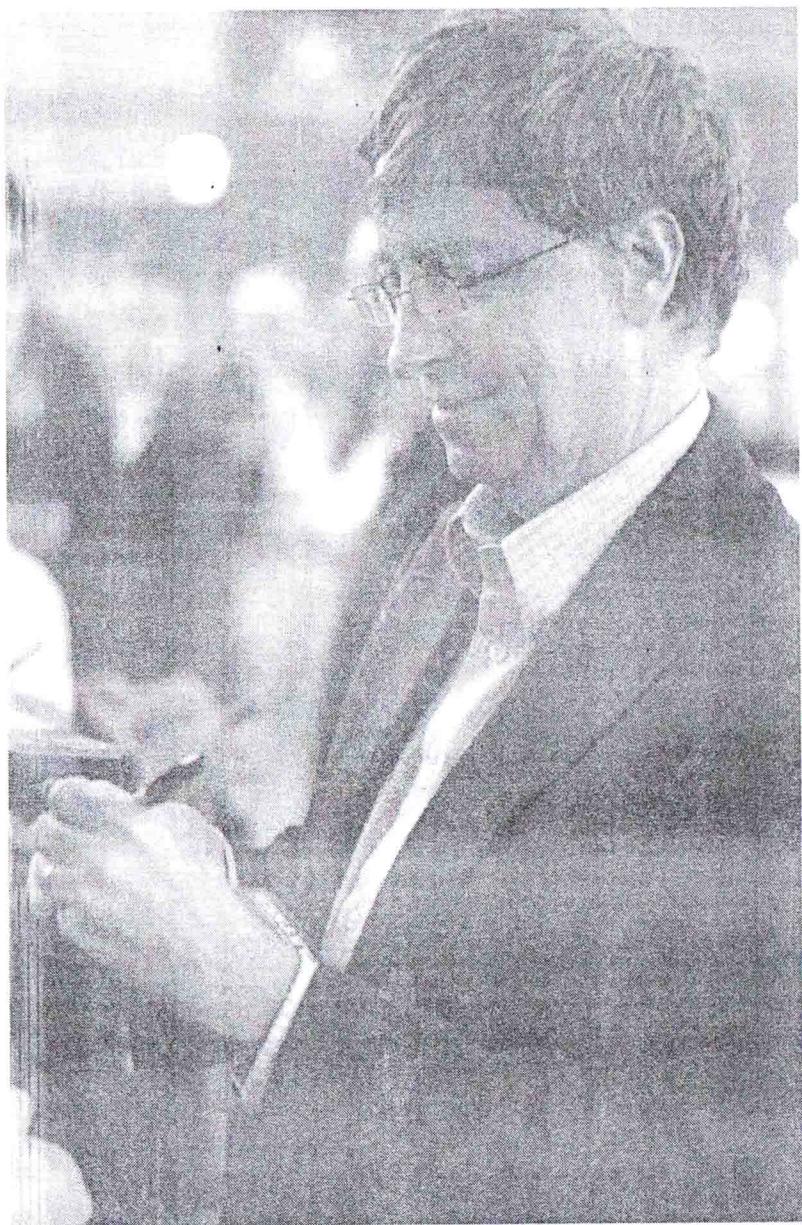
«មួយរដ្ឋម្មយោប់ប្រភពរបស់ ជាវិធ័រ គឺភាពអស្សាយរបស់ប្រព័ន្ធសរស់ស្ថាន និងសមត្ថភាពដែលអាចធ្វើឱយតបានយ៉ាងតាមរបៀប ដើម្បីទីនេះ នៅក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែលខ្លះវាអាចបង្កើតឡាយបានទៀតដែរ។ ហើយមានភាពវិកចម្លាយដែលបានទៀតដែរ។»

រាជធម្មានីងប្រើស្ថិតិរបស់ ដាក់វិន អំពីវិន្ទនការ ពីព្រោះវិធីសាស្ត្រក្នុងការ គ្រប់គ្រងរបស់ ឱះក្រុសុហ្ម ពេលខ្លះវាអាចបង្កើតឡាយបានទៀតដែរ។ លោក បីល ចាត់ស្ថាល់ ហ្មាលាឪី (G. Pascal Zachary) បាននិពន្ធសៀវភៅក្រោះទៅការ និងការធ្វើ វិនិជ្ជ និង បានទូទាត់ដោយបានបង្កើតឡាយបានទៀតដែរ។ លោក បីល ហ្វេត ប្រើបេបដែនក្នុង ការគ្រប់គ្រងដែលមិនទំនងជាតាមបេបអាយុវិកទេ (ដូចជាពាណសំខាន់បំពេះ បុគ្គលម្នាក់) បុតាមបេបដីនុំ (ដាក់បញ្ចូលគឺនិតិជាយុម) បើនេះវាគីជា

អត្ថសញ្ញាណដ្ឋានលើនរបស់គាត់។ លោក ហ្មាលវី ហោបែបដែននេះបារោងក្នុងការសម្រចចិត្តដែលជាការសំខាន់របស់ក្រុមហ៊ុន ផែកត្រូវបាន ក្រុមហ៊ុននេះស្និតនៅក្នុងសង្គ្រាមគ្រប់ពេលវេលា ហើយតុលាបាយបុគ្គលិក ខាងក្រោមតួបីណ្ឌាបាយខ្លួននឹងដោរកដែង»។

ភាពជាគតដំយរបស់ក្រុមហ៊ុន ផែកត្រូវបាន គឺជាគ្មេងដែលបានការអនុវត្តន៍ការ ហើយមានភាពដើរការកំណត់ដែលមានការ ទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ លោក ស្វែន ឡើងវេង (Scott Weingger) ជាអ្នកស្រាវជ្រាវ របស់ ហ្មាលវី ក្រុប (Gardner Group) បានមានប្រធានាសាស្ត្រថា «ពួកគេនឹង ធ្វើក្រុមហ៊ុនដែលលោក បីល ហេតុ បារម្បជ្រើនដោយ ពួកគេមានភាពដើរការ លើលោក បីល ហេតុ ហើយលោកមិនធ្លាប់ធ្វើពួកគេខុសបំណងឡើយ។ ពាក្យស្មាករបស់ក្រុមហ៊ុននឹង «បីល ហេតុ ត្រូវជានិច្ឆ័ន់»។

លោក បីល ហេតុ ធ្វើការទាមទារឱ្យមានភាព បុគ្គលិក បុគ្គលិក បានសម្រេច នូវការអនុវត្តន៍ការ លទ្ធផលដែលចេញផ្សាយក្រសួងពេទ្យ និងទេស្តីរបស់គាត់។



ជំនាញ

«នៅពេលយើងបង្កើរមកមិនដឹងកម្មយុទ្ធតីក្នុងការធ្វើនៅនៃបំពេជ
លទ្ធផលការងារណូ នោះគឺ បើចង់ឲ្យប្រាស់ថា បុគ្គលិកដែលមិនខិតខ្សោយប្រឈរ
ធ្វើកិច្ចការឲ្យក្រោមហុង បុគ្គលិកនោះនឹងស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ បុប្រគល់
ត្រនាទីបីចុង។ បុគ្គលិកចាំបាច់ត្រូវកែយល់ថា មិត្តមការងាររបស់ពួកគេរីងមាំ
យ៉ាងណា ? ប្រសិនជាអ្នកមិនព្រមទទួលភាពកិច្ចដែលខ្លួនបានទទួលនោះ គឺ
នឹងត្រូវរាយការណ៍ទីការងារបីចុង»

ពាក្យចចាមអាក់មចា រល់ផ្លូវក្រុមហិន ដៃត្រួសុហ្ម និងបញ្ចប់កម្ពិជ ដែលមានគុណភាពខ្សោយប្រហែល ៥ ភាគរយកុងមួយផ្លូវ ដូច្នេះ គីបន្យល់ទុកតែបុគ្គលិកណាដែលមានភាពឈរសាយ និងមានប្រសិទ្ធភាព។ បុគ្គលិកបែស់ក្រុមហិន ដៃត្រួសុហ្ម បានឡើងចា ទោះបីជាការវិលបុះឡើងរបស់បុគ្គលិក ក្រុមហិន ដៃត្រួសុហ្ម នៅក្បាល់បានចូកការដោយគ្រាត់បានរបស់ខ្សោយហកម្មដឹកខាងនេះនៅទីកន្លែងដោរកីឡា»

តាមស្តិតកុងឆ្នាំ ១៩៩៥ អគ្គនាយករដ្ឋបស់អ្នកបញ្ចប់ពីការងារក្នុងក្រសួងកុំព្យូទ័របស់រាជរដ្ឋបាល និងអគ្គនាយករដ្ឋបស់រាជរដ្ឋបាល ២០,៤ ភាគរយ នូវកិច្ចការទាំងអស់។ សម្រាប់ដំឡើងឱ្យក្នុងប្រទេសរាជរដ្ឋបាល អគ្គនាយករដ្ឋបស់រាជរដ្ឋបាល ១៦

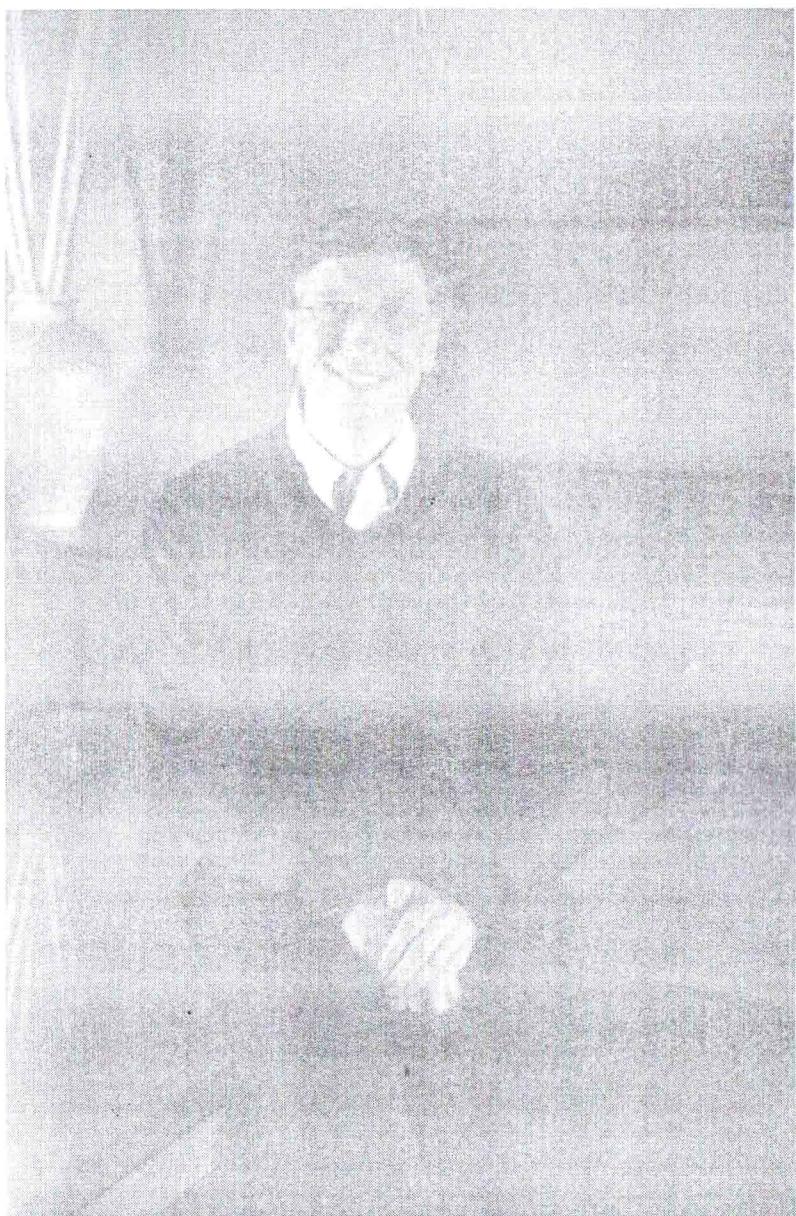
ភាគរយ អត្រាកម្មិតរបស់ ឱះក្រសួង ស្ថិតនៅត្រង់ ៨,៧ ភាគរយ។ ឯីត្រីតែតែ អត្រាត្រូវលើខេះនៅខ្លួស់ជាងដែលលោក ឪឬល ហេតុ ត្រូវការកំដោយ។ «ក្រុមហ៊ុនរបស់យើងមិនធ្វាតាប្រាក់ថា បុគ្គលិកភាគចិនដែលមានភាព សំខាន់ចំពោះយើង គឺមានចំណោកជាម្មាស់ក្រុមហ៊ុនរបស់យើង។ វាណើត្រូវការគេមាន ខ្លួស់ដោយសារដែលការប្រើសិទ្ធិក្នុងភាគចិនរបស់យើង។ វាណើត្រូវការគេមាន សេវាការទាន់ដ្ឋឹកហិរញ្ញវត្ថុ ហុតដល់ថ្នាក់ពុំចាំបាច់ដើរងារឡើយ។»



នោះបីជាត្រានកម្មិត (ថ្នាក់បិន្ទុ) កំដោយ កំអាចឆ្លាយជាសេដ្ឋិតាន

ទីត្រីតែលោក ឪឬល ហេតុ មានការសោកស្រាយជាភ្លំដែលបញ្ចប់ ពីការសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យកំដោយ ឬធនធានមិនខ្សោះថា ការមាន ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំខែដ្ឋឹកពាណិជ្ជកម្ម រាជការចាប់ផ្តើមនៅពេលនេះ។

«ខ្ញុំសូមលើកខាងក្រោមណាមួយថា ប្រសិនជាម្យកបន្លែមពេលដែលក្នុង ជីវិតដល់ខ្ញុំចំនួន ២ ឆ្នាំឡើត ហើយប្រាប់ចូលខ្លួនក្នុងសាកលវិទ្យាល័យ ពាណិជ្ជកម្ម ខ្ញុំមិនដែលគិតថា ខ្ញុំនឹងធ្វើការងារបានប្រសើរជាងនៅក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង ទេ។ ចុរអ្នកសង្គមដែលយើងជាក់សៀវភៅដែលនៅជីវិត ហើយអ្នក មើលថា ពីមានតម្លៃធ្វើពាណិជ្ជកម្មខ្លះដែរបុរាណ ? មែនហើយ ! យើងមិន ចាំបាច់ត្រូវការប្រើវានោះទេ។»



■ កណ្តាប់ដែរស់ ិនិល ហេតុ ប្រមូលព័ត៌មានលើទួកសិន
កយការណើតែព័ត៌មានអាណក្រក់

ការប្រជុំទារណាម៉ាំតិះលិតិផលជាមួយបណ្តាឃុកគ្រប់គ្រងដោកជោងទេរស់ក្រមហិន ថ្លែក្រុមហ៊ុប បានទទួលដារចា គណៈកម្មការប្រព័ន្ធបន្ទីរបស់បីល ហេតុត (Bill's Executive Committee : BEC) បុការប្រជុំការិយាល័យ របស់លោកប្រធាន បីល (Bill's Office of the President : BOOP) ។ មានបុគ្គលិកអ្នកកំណើយចា ការប្រជុំ BOOP អាចបង្កើឡានការតានតីនក្នុងបិត្តបាន។

«អូ ព្រះជាម្ញាស់! កាហក់បីដុចជាយើងកំពុងយានដើងចូល
គុងផ្ទះខ្មៅដែលត្រូវកើយន្ទាត់គិចិង បុន្តែកសហ្មាយ។ លោក
មិន ម្ខាត ចូលចិត្តត្រូវអ្នកដឹងប្រភេទសបតនឹងតាក់។ តាក់
សប្តអ្នកដែលចាំតែកោដីជាមួយនឹងតាក់តែម្បាង»។

អ្នកនិពន្ធម្មាក់យោះ ប៊ែរត មួដី (Fred Moody) បាននិយាយផ្សេប្តាប់នូវវិធីដែលបានកើតឡើង នៅពេលគាត់ចូលរួមប្រជុំអំពីការអភិវឌ្ឍន៍ដលិតផលដែលមានលោក បីល ហេតុត ជាអគ្គនាយក ថ្វីជូនអង្គប្រជុំបាលោក មួដី នឹងដើរចូលមកអង្គយស្តាត់ទាំង ដើម្បីមែនពីសកម្មភាពរបស់លោកបីល ហេតុត ត្រូវកំណុងពេលដ្ឋីការប្រជុំ។ ត្រូវប៉ែនអ្នកទាំងឡាយដែលមានវត្ថុមាននៅអង្គប្រជុំ លើកលែងពេលលោក មួដី និងលោក បីល ហេតុត ក្រោពីនោះ នៅត្រូវបានដោរក្នុងក្រប់ក្រង់ដើម្បីក្នុងអង្គប្រជុំភាយ។

«ការប្រជុំទាប់ធ្វើមដោយការស្វែសំឡើរឯករនោះឡើងមកធ្វើបទបង្ហាញ
ហើយទីការដែលគាត់កំពុងមានសកម្មភាពខ្ពស់រហូត គាត់ធ្វើបទបង្ហាញនិយាយ
ចេញមកមិនបាន ២០ ពាក្យដៃ លោក ចីល ហេត កីឡុសមីចេញមកផ្សាយ

ហើយកួនុងពេលដែលនោះ លោក បីល ហ្មត់ កីស្រកទ្វឹង ហើយគ្រឿង
ទៅមកដោយវិយាយភាត់សម្បិនធន្រោះ នៅពេលដែលវិស្សករូបនោះ
ព្យាយាមចង្ហុលបង្ហាញព្យីដីនឹងពីគោលការណ៍របស់ពួកភាតំប្រកបដោយភាព
ភាហាន ហើយភាតំព្យាយាមមិនចូលលោក បីល ហ្មត់ ខីងប្រឡាតខ្លាំងជាង
មុនទ្វឹយ។

ខ្ញុំគិតកួនុងចិត្តថា «អូ! តើត្រានអូកណានទៅតាមបូលិសមកកាន់ទីនេះ
មែនទេ?»

«ទីបំផុត ការប្រជុំបានបញ្ចប់ដោយលោក បីល ហ្មត់ អង្គយនោះស្រួល
នៅលើកោង ហើយយោលខ្លួនទៅមកជាបង្ហាក់ គាត់គិតពីចារណាមួយសន្នឹះ
បន្ទាប់មកភាត់កំលាន់មាត់ទ្វឹងថា «យល់ព្រម! ស្ថាប់មែលទៅលូ អារមនុវត្ត
បាន»។

បន្ទាប់ពីនោះមក លោក បីល ហ្មត់ បានបង្ហាញព្យីលោក មួយ ដីនឹងថា
មុននឹងបាប់ធ្វើមបើកការប្រជុំ គាត់បានអារម្មណាប្រើប្រាស់ដែលទាក់ទងនឹង
គម្រោងនេះដោយ គាត់ត្រានក់តែចង់ប្រើដែងជាមួយក្រុមការងារដើម្បីចូលរួមជាបី
ពួកគោលគិតគ្រប់ប្រើប្រាស់ហើយបីល ហ្មត់ នៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាល។

■ **ការប្រជុំដីនឹងតែងមិនមែនមានតែកួនុងក្រុមបុគ្គលិកប៉ុណ្ណោះទេ**
ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រុសុហ្ម និងក្រុមហ៊ុន អិនិជែល (Intel)
បានធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនទាំងពីរនេះប្រើបានដូចជាតាងដល់ឯកសារបែងចែក
និងការងារ នៅពេល អាមេរិក (Andrew Grove) បានដូចជានៅពេល អាយីអីម មិនទទួលស្ថាល់ Microprocessor

386 ជាគោលសម្រាប់ការដឹកតិក កីសី ដំនាន់ដំបូង បុន្ថេលោក បីល ហ្មតុ ព្រឹសិសបើបន្ទះ ឈឺប (Chip) ដែលបួនិជាង ហើយមានចាមពលប្រើបានជាង ។ អ្នកដឹកតិក កីសី ដីទីឡើតកំយល់ស្របជាមួយដឹងដែរ ដូច្នេះ វាតិជាមួលហេតុ ឲ្យក្រុមហ៊ុន អាយីអីម ត្រូវបាត់បង់ចំណោកខ្លះនៅលើទីផ្សារ ឬឱ្យតិកតែ ក្រោយ បីល ហ្មតុ និងលោក អេនឡូ គ្រួយ និងភាយជាសម្ព័ន្ធមិត្តនិងភាក្តិ បុំនី គាត់ទាំងពីរមិនងាយសហការគ្រប់គ្រង់នៅទៅទេ តាមទេនេះគឺជាដោធ្លូកម្មយនៃ ការធ្វើបទសម្រាប់អ្នកទាំងពីរ ហើយបានចេញផ្សាយកុងទស្សនាអ្នី ហ្មតុស្ស (Fortune)

ហ្មតុ : ខ្ញុំចាំបាច់ មានលើកម្មយនោះ បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុន អីនិងដែល មានអារម្មណ៍ថា ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម មិនបានធ្វើយកបាតាម តម្រូវការ នៅក្នុងគម្រោងការខ្លះនោះទេ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំមកទទួលទាន អាហារពេលយប់នៅផ្ទះរបស់លោក ពីព្រោះដែគ្គរបស់យើងព្យាយាម ប្រើការក្នុងដំឡើងបានចេញផ្សាយកុងបណ្តុះបណ្តាល។

គ្រួយ : ពីពេលនៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាល ខ្ញុំចាប់បើកមានអ្នីកីតិក្រើនខ្លះដូចមាស់ ខ្ញុំចងចាំបាច់ អ្នករត់គុខដឹងអ្នកបានលូបមេលបាតា តើវាមានអ្នីកីតិក្រើនខ្លះបណ្តុះបណ្តាលទានអាហារ។ ទេនេះបីជាយ៉ាងណាក់ដោយ ខ្ញុំគឺជាមនុស្សព័ត៌ម្នកំដែលទទួលទានសាប់ត្រីសាម៉ីដានអស់។

ហ្មតុ : វាប្រាកដដូចមាស់ យើងមានគំនិតយល់យើងបានគ្នាបាន។

គ្រួយ : បន្ទាប់ពីនោះមក បុគ្គលិករៀងរាល់ កុងក្រុមហ៊ុនរបស់យើងទាំងពីរ បាន ធ្វើជាល្អបាមួយគ្នា បុន្ថេយើងទាំងពីរនាក់មិនបាននិយាយគ្នា មួយ

សន្យា៖ជាំ

អស់រយៈពេលបុន្ថេនាន់ត្រាំមកនេះ លោក គ្រួយ និងលោក ហ្មតុ បាន

សហការគ្នាយ៉ាងស្តីតល្លូតរបុពណ៌លំប្អាក់អ្នកដើម្បីហេរិញការពារតែងពីរថា កុន
ភ្លោះ វិនធុល (Wintel ឬ Wintel Twins)។

ការដែលិតខ្សែដឹង ផែលធ្វើឲ្យបុគ្គលិកការលើក ទីផ្សារ ១៩៩០ ប្រើចំណាច
ដើម្បី ឈឺបកិន សុហ្មុង (Shipping Software) ហើយអ្នកគ្រប់គ្រងទាំង
ប្រាប់ទៅបុគ្គលិកអំពីដីសាស្ត្រុងការបំពេញកិច្ចការឲ្យទានល្អប្រសើរនៅ
ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្មុង ។ វិនិយោគនាបំផុតនៅពេល ការប្រាប់ទៅលាក ឪល
ហេតុក គ្រប់យ៉ាងដែលអ្នកនឹង។

«អ្នកមិនត្រូវលាក់ទុកនូវរឿងដៃង់បំពេក លាក ឪល ហេតុក ទៅ ពីរព្រាព៖
ថា តាត់មានភាពឆ្លាតនៃលាកស់ដើម្បីដើងអ្នកគ្រប់យ៉ាង បើនេះអ្នកត្រូវមិនម៉ាត់
ហើយត្រូវតែនិយាយប្រជំនួយទៅក្នុងខ្សែដឹង ខ្លួនអ្នកត្រូវតែនាំអ្នក
អភិវឌ្ឍប្រាក់កំពុលមកចូលរួមប្រជុំដង ដើម្បីឲ្យតាត់អារម្មណិយាយរឿងដៃង់បំ
ពេញពីចិត្តរបស់តាត់ ហើយវានឹងធ្វើឲ្យការពិតជុំសាខ្សី ពីក្នុងខ្លួនរបស់លាក
ឪល ហេតុក។ ដូច្នេះ កំចូលទៅដោយតាំងត្រូមខ្លួន បើនេះចូរបានឱសដ ពីរព្រាព៖ថា
ឪល ហេតុក គោរពពាក្យបានឱសដ។

«លាក ឪល ហេតុក មានប្រសាសន៍ថា នៅពេលមានជំណើងល្អ
គេប្រើនទៅធ្វើរឿងដៃង់បំពេក នៅកាន់ស្ថាប័ននានាយ៉ាងងាយស្រួល
បើនេះហើយឱងសង្គមដែលបានជំណើងមិនលូវព្រៃតិតប្រើប្រាស់នៅលើ
ថាល ហើយត្រូវអ្នកណានទូលដឹងត្រូវកែងការ។»

«ក្នុងករណីខ្លួន ការធ្វើដារមិនយើងបាន រាជការចាំបាច់ ដូចជានៅ
ពេលអ្នកកំពុងធ្វើការនាក់ដែលប្របុល អ្នកត្រូវតែលាក់ការមិនរឿងទុកខ្លួន នៅ
ពេលអ្នកនិយាយថា «ហេ! យើងកំពុងដលិតជុំតិតជុំដលិតជុំជានទូល

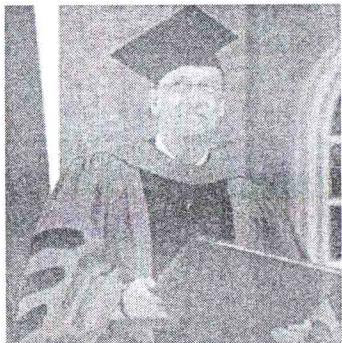
ការពិសោធន៍យ តើវានឹងអារដាំណើរការទៅមុខល្អប្រទ ? តែ៖ ! ដូយគ្មានធ្វើឲ្យអស់ពីសមត្ថភាព។»



«បើនេះមានពេលខ្លះ បុគ្គលិកមួយចំនួនក្នុងស្ថាបនីរបស់អ្នក តាំបាត់ត្រូវតែស្អាត់ម៉ឺនចាតា ដលិតផលដែលជាបិតឡើងមកនោះ ពីមានទីធ្វារបុអត់ ? វាប្រហែលជាមានការលំបាកក្នុងការជលិតផលដែរ ពីព្រោះអ្នកប្រហែលជាមិនចង់គ្មាយជាអ្នកដែលកោះហៅប្រជុំដើម្បីឲ្យអ្នកចាំងអស់គ្មានឱ្យ ចាតីគ្រប់យ៉ាងដែលកំពុងធ្វើនោះ វានឹងទៅមុខមិនរួចទេ។»

លោក ឪល ហេតុ និយាយថា យើងអាចរកមិធ្យាបាយដោះស្រាយកល់ដំណើនការក្រក់នានាដាន

«យើងមិនធ្លាប់ចំណាយពេលដែលបានប្រើនក្នុងការនិយាយពីអ្នកដែលយើងបានធ្វើឲ្យរួចទៅហើយទៅពីព្រោះវាមិនមែនជាបរិតពីជម្លាត់តិរបស់យើង ការប្រជុំកល់លើកទាក់ទងនឹងធ្វើថា «ប្រាកដណាស់ យើងឬណែនាំ និងបើនេះតើវាមានអ្នកកើតឡើងនៅលើកទី ៤ ?»



ម្នីយើកមុហុន ថែក្រុសុយ្យ មានកម្មវិធីឲ្យបុគ្គលិកបានទៅលើហែកាយជាមួយគ្មានកំដោយ បើនេះលោក ឪល ហេតុ អេអាងថា ពួកគេត្រូវបំណាយពេលដែលដើម្បីការងារប្រើនៃជាន់បំណាយពេលដើម្បី «ការបញ្ចូលក្រុម»

បុ “ហើរហាត់បង្កតក្រុម”។ ទីកន្លែងដែលរៀបចំឡើងស្ថិតនៅថ្ងៃយីពីទីស្សាក់ការដីក្នុងក្រុង Redmond រដ្ឋភូមិស្តីនៃតាន ដែលត្រូវចំណាយពេលដែលមានឡាត់ឡើងដែលជាប៉ាប៉ាដំបូង គឺយីដែលចាំបាច់ជាបំបូង គឺសណ្ឋាគារត្រូវមានប្រព័ន្ធទូរសព្ទដើម្បីហេបេឡ្ងមេក្រា និងដើម្បីទ្វាមុកទាំងអស់ត្រូវបើកចុះឡើងយួរដែលត្រូវបានមួយអីដឹងបានប៉ុណ្ណោះ ហើយតាត់សម្រៀមបានបុគ្គលិកគ្រប់រូបត្រូវតែឡើបច្ចំខ្លួនដោយសេចចំមីបំពេញគឺចូរការជានិច្ច។

«យើងបាននិយាយប្រាប់អ្នកទាំងអស់ត្រូវ ប្រសិនជាត្រានអ្នកណាសេចចំអកឡើងឡើយ យើងហេចនៅក្នុងផ្ទុកតំនិករបស់តាត់ក្នុងប្រហែលជាត្រាតាំនិតិថ្មីប្រិត្តិត្រូវបំពេញ»

■ កុំហេណាយឲ្យគើរបង់ទៅទេ

ជាតិសេសនៅពេលលោក ឱៗល ហ្វុត អាចចំណាយចិវិកចំនួន ពាណាពាណដុល្លារសម្រាប់ទិញផ្ទះរបស់តាត់ ហើយចំនួនទីក្រោក់ ៣៨០ ០០០ ដុល្លារសម្រាប់ទិញបុរឯនុ បូសធ (Porsche) បុំន្ទោតបាក់ដុល្លារសម្រាប់ទិញបន្ទីបុរឯនុ សន្តែសំបែបនិច្ចនឹងរឿងដំនឹង។ តាត់ធ្វើដឹរតាមយន្តហោះទៅទីកន្លែង ដើរឲ្យដោយក្រុមហិរញ្ញាណការសងក៍រណីពាណិជ្ជកម្មដើរបានហោះហើរធម្មតាដាប់បីន ត្រូវបានដើរបានហើរធម្មតាដាប់បីន តាត់ទីបំពេញយន្តហោះសម្រាប់បើកប្រាស់ខាងពាណិជ្ជកម្ម និងសម្រាប់ត្រូវសារកាលពីឆ្នាំ ១៩៩៧ ទោះជាបែបនេះក៏ដោយ ក្នុងការហោះហើរទំនាក់ទំនងដំនឹងបាន តាត់នឹងបើកមុរបស់ក្រុមហិរញ្ញាណការសងក៍រណីពាណិជ្ជកម្មដើរបានហោះហើរធម្មតាដាប់បីន បុំន្ទោតបាក់ចាំបាច់ក្នុងការបើកយន្តហោះដ្ឋាល់ខ្លួន តាត់នឹងមិនបើកចិវិកពីក្រុមហិរញ្ញាណ ម៉ែនត្រូវសិរីទេ។

«វាតាកំរើដីលួម្យយ អ្នកចំណាយចិត្តភាពជាងក្នុងការហេះហើរធម្មតា
ទៅឡើត បើនេះអ្នកអាចទៅដឹងលោកសាធារណៈប៉ែរហ៊ុសដូចដើរការហេះហើរ
ជាន់ទីម្យយ ហើយរូបរាបសទីក្នុងសក្ខិសមនឹងវា ប្រសិនជាទុកដាមនុស្សជាតិ
ខ្លាំងបុឆ្នែសពេកនោះ ខ្ញុំប្រើហេលជានឹកដល់ធ្វើងរៀងឡើត ដោយសារថាម្យយ
ត្រូវបាន ខ្ញុំធ្វើដំណើរអស់រយៈពេលជាង ១៩សប្តាហើ ធម្មតាលក្ខម្មបុគ្គលិក
អាកាសចរណ៍ជាក់ខ្ញុំទៅអង្គុយនៅជាន់ទីម្យយ មីនីបីខ្ញុំការសំបុគ្គលិកជាក់
ជាយ ខ្ញុំមិនបានសេដនោះទេនៅពេលដើរគ្នាដីជួល់ប៉ុំឡើងទេ» ប្រសិនជាការធ្វើ
ដំណើរដើរយន្តហេះចំណាយពេលយុរក្នុងកណ្តាលអាជ្ញាត្រ លោក បីល
ហ្មតុ តែងតែដើរឡើកកៅអីខាងក្រោម ដើរក្នុងអង្គុយជ្រើនរាល់ដែលនៅ
ទំនេរនិងអាចតែខ្លងដែកបាន ហើយតាត់និយាយថា ត្រូវលខ្លនជាងអង្គុយនៅ
ជាន់ទីម្យយឡើតដួង។

លោក បីល ហ្មតុ ចំណាយពេលដែលយ៉ាងសន្មសំចែងដីនឹងការចាយ
លួយអីបីដែរ។ បាប់ពីតាត់កសាងក្រុមហុន ឪម្ខត្រសូហ្ម តាត់ជាមនុស្ស
ប្រញ្ញប់ប្រញ្ញល់ជានិច្ច។ ប្រសិនជាយន្តហេះរបស់តាត់កំណត់ពេលដែលដោ
ហេះហើរនៅម៉ោង ១០ ព្រឹកនោះ តាត់នឹងចាកចេញពីការិយាល័យនៅម៉ោង
៩:៤០ នាទី ដើម្បីប្រញ្ញប់ទៅការអាកាសយានដ្ឋានមុននឹងទ្វាបិទ តាត់ស្ថីប់
ការខ្លះខ្សោយពេលពេលណាស់រហូតដល់សញ្ញាប់នេះ។

«មានខ្លាប់រណីម្យយ នៅពេលខ្លួលប្រជុំ ខ្ញុំមានគោលបំណងម្យយ
ជាក់ខ្លួនក្នុងបិត្ត មិននិយាយធើងកំបុកកំបុក ជាតិសសនៅពេលខ្លួលប្រជុំ
ជាមួយមិត្តមានរាជការដែលស្ថិតស្ថាលនឹងភ្នាក់។ យើងនឹងពិភាក្សាគំពើអតិថិជន
ដែលយើងបានតាត់បង់ ប្រជុំនុងប្រជាប់ដែលមានកម្លិតខ្ពស់ ហើយការប្រជុំ
នឹងបញ្ចប់។ មានអ្នកធ្វើងវដែលប្រជុំដែងជាមួយយើងប្រើនជាងពេលដែល

យើងមានទៅធ្វើតុលាយ ដូចខ្លះ ពេលយើងខ្សោយ យើងនឹងបាត់បង់ពេលវេលា
ដោយតតប្រយោជន៍»

លោក សាល សាយមីនឃី (Charles Simonyi) ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកសរស់រកម្មវិធីដើលីល្អាច្របស់ក្រុមហ៊ុន ថែក្រសួង បានមានប្រសាសន៍ថា «លោក បីល ហេតុ មិនធ្វើការទន្លេថា អ្នកបានឈើកនឹងពីរនោះទេ។ ដោយសារពេតេលនៃលាតុងម្នាយថ្មី មិនមែនទាមទីនគ្គបំផ្តល់ទេ ដូច្បែះ ខ្ញុំមាននិភាគការនឹងធ្វើអ្នកពីរយ៉ាងក្នុងពេតេលថែម្មយ។ តើឡានេះ ខ្ញុំកំពុងហាត់អាងការសេត និងការជីកដំឡើងក្នុងពេតេលថែម្មយ។ កីត្តិជាការធ្វើអ្នកពីរយ៉ាងក្នុងពេតេលថែម្មយបានលួយបេសិទ្ធភាព។»

លោក ីស ហ្មត បានមានប្រសាសន៍ថា ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន តាត់មានគ្រូសារហើយ ដូចខាងក្រោម តាត់មិនបានចំណាយពេលវេលាដើការងារពេញមួយយ៉ាប់បុរាណកលកក្នុងពេលវេលាថ្មីត្រង់ដូចដែលធ្លាប់ធ្វើពីមុននោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក់ដោយ «ខ្ញុំប្រែបានមនុស្សដែលប្រើពេលវេលាយូរដល់ ៣-៤ ម៉ោងក្នុងមួយយ៉ាប់ ពីព្រោះវាបានប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រងការងារជាអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនឹងការបែងសប្តាយ។»

ធ្វើលំ ហើយខ្ញុំនឹងជាអ្នកដើរពីយកបទទៅក្រោមជាយខ្ពស់និងភាល់សារទាំងអស់។ ខ្ញុំ
សរសើរសំបុត្រ និងកំតែត្រាជីន្ទន៍យដ្ឋោងងារជាយខ្ពស់និង។ តាមការពិត ខ្ញុំធ្វើ
របាយការណ៍ប្រើប្រាស់ជាឃង់អ្នកជំនួយការរបស់ខ្ញុំដែលអង្គូយនៅមុខបន្ទប់ដើរ
របស់ខ្ញុំទៅឡើត។»



■ ធ្វើការងារចុះបញ្ជីន ហើយលេងចុះបញ្ជីន

មានលើកម្ពុយនោះក្នុងការប្រជុំប្រាំឆ្នាំរបស់បុគ្គលិក បីល ហេតុ ត្រូវបានគេបើកឡើងនៅឯធមុខ ហើយខ្លួនគាត់កំពុងអង្គុយនោះបើម៉ឺតុ ហាលី ដាកីសាន់ (Harley Davidson) ក្នុងបរិយាកាសហើយស្រួចកកពេញវិវេងកន្លែងរបស់បុគ្គលិកទាំងឡាយ។

ទោះបីជាបុគ្គលិក មេត្រគ្រប់ពេញកិច្ចការដល់ទៅ ៤០ ម៉ោងអ្នក
មួយសប្តាហ៍កើត បុន្ថែតាត់នៅមេនាទូលិយបាកតិ (Hockey) ក្នុងបន្ទប់
ដំ លេងប្រឈមុន្តា ប្រគល់ត្រឹមនៅពេលធ្វើការងារ យកសុកតណែនិចនោម្រារ
បន្ទប់ធ្វើការរបស់ត្រាមីក្សិកទៅមក ផ្សេងៗទីកន្លែងការងាររបស់ខ្លួនឯងតាមបិត្ត
ហើយលេងសប្តាយឱ្យការយុទ្ធម៉ោយត្រូវ នៅបីនិភ័ណិត្តិក្សិករិយាល័យរបស់
ក្រុមហ៊ុន Microsoft នៅ Red Mond មិនមែនបាក់ដូចជាទីកន្លែងរបស់
សាកលិខ្សាកលិយទូទៅដែលមានគិត្យជានាន់ទាត់ នាល់បោះ និងទិន្នន័យ
រត្តប្រណាំង។

អ្នកអរិវឌ្ឍន៍ម្នាក់បានទ្វីដឹងថា ដើម្បីយល់ដឹងអវត៊ិ មេគ្រសហ យើង
ត្រូវយល់ថា ពួកយើងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងវិយជំទេង ហើយយើងមានមោទនភាព
ចំពោះអីទាំងនេះ។

ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងរបស់ក្រុមហិរិន ថ្វីក្រសួង ទាំងលោក ីិល
ឡេតិនិងលោក អារ៉ីលន នឹងបង្ហាញសមត្ថភាពចេញមក ហើយធ្វើអីដូចណ៍ង
ដូចត្រូវដែងដៅ មានលើកម្មយោះ បន្ទាប់ពីការប្រជុំសិក្សាសាលាអំពីកំពុង
ថ្វីក៏ដាក់ដាក់នៅក្នុងព្រៃងព្រាយរយកមក។ គាត់ទាំងពីរទទួលបានជោគជ័យក្នុងការ
សាកល់បង្ហាញទីលើពីកម្មវិធីមូលដ្ឋានរបស់ក្រុមហិរិន ថ្វីក្រសួង។

មិត្តភក់ក្នុរបស់គាត់មកកាន់សណ្ឋាគារដែលគាត់រស់នៅ ហើយគើរឱ្យចូល គាត់ទាំងពីរកំពុងអុដផ្ទាល់ឡើងចេញពីបន្ទប់សម្រាកកុងសណ្ឋាគារ ផ្សាសា (Plaza) នៅក្រោងជំសិនត្រួល ជាក់ (Central Park) ប្រកបដោយភាពវិករាយ សហ្មាយ។ លោក ខេ និយិ តាំណាងឡើងជាតិធិប៉ុនបស់ក្រុមហិរុន ម៉ែក្រសុហុ មកកាន់សណ្ឋាគារប្រាមជាមួយអតិថិជនដោយតុលាកន្លែងបន្ទប់សម្រាកទុកដាម មុន ហើយនៅឯប់ម្បយនោះ មានមនុស្ស ១៥ នាក់ស្អាក់នៅក្នុងបន្ទប់នោះ ដោយពួកគោនាំត្រូវកក់នូវដែកដែលទាំនៃតាមដែលអាមេរិកបាន។

ណែនាំ ម៉ែក្រ ហ្វុម (Micro Game) ជាការប្រកួតត្រានៅទីរាលកុង លក្ខណៈមែនទេន តីត្រាប់តាមលើយុងដែលគ្របាយរបស់ ឬនិងមិត្តភក់ក្នុង ផ្សាប់លេងជាមួយគ្មានកំលុងពេលវិស្ស័យភាពរដ្ឋរភ្លាហ៍ ឬលើយុងកម្មវត្ថុនេះ ផ្សាប់ជាលើយប្រព័ន្ធឌីឡើមទម្ងនោប់កុងការប្រកួតត្រួតក្រុមហិរុន បុំនឹងសព្វថ្វីរ លើដែងមានតម្លៃទៀតហើយ ក្រោតិធិបុណ្យ ឲ្យនិល របស់ក្រុមហិរុន ម៉ែក្រសុហុ ដែលមើលទៅក្រោមជាតិដោយ ហើយការនៃមានស្រាក់ណាទីឱ្យរាល់ ឆ្នាំ។ កម្មវិធិបុណ្យ នេះត្រូវបានរៀបចំឡើងជាថីកិច្ចការបង្កើតក្នុងមណ្ឌលអង្គប្រជុំ របស់ សុទិចល (Seattle)។ នៅឆ្នាំ ១៩៩០ មានបុគ្គលិកនិងក្រុមហ៊ុនក្នុងក្រុមហិរុន បានអភិវឌ្ឍឱ្យមកម្មវិធិនេះប្រើបានជាង ៨០០០ នាក់ ហើយចំណងដើរក្នុង កម្មវិធិឆ្នាំនោះ គឺ ថ្វីរយប់សម្រាកក្នុងថ្វីបុណ្យម៉ានហាតាន (Holiday in Manhattan)។ បិយាកាសក្នុងកម្មវិធិបុណ្យមានមនុស្សស្ថៀកចាក់ធ្វើជាតិន ពនៃចរដើសសុំទាន ហើយមានបុលិសក្រុមថ្វីរយប់ដើរមានទំនាក់ទំនាក់ អ្នកទាំងឡាយដើរមើលក្រប់ទីកន្លែងនៅតាមចំណុច ឡើងដែលគេថ្វីប់ថ្វីក្នុងកម្មវិធិបុណ្យ ឯុចជា ហាងនំ លីតិចល ស្វៀន យុបខេក (Little Sweet Cubcake) របស់ជាតិរីតាលិចម្លងតាម សិល្បៈ សារមន្ទីរមេត្តិជូលិចីន (Metropolitan Museum of Art) បន្ទប់សិល្បៈ

នៃសម្រាប់លូឡូលី (Broadway Lullaby) បន្ទប់ថ្មី ណួត ហរស់ (Blue Note Jazz) ហាង ហាត វែក កាបេ (Heart Rock Cafe) បុបន្ទប់អង្គយ កំងរបស់គុងបែប កុនិ អាយុលី (Cony Island)។

■ បែបធ្វើនក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មដែលធ្វើឲ្យ

ក្រុមហ៊ុន Microsoft ទទួលបានជោគជ័យ

“ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ៍ នៅមានគំនិតក្នុងការធ្វើជាសហគ្រាល់ជានិច្ច
ដោយសារថា គោលបំណងលម្អិតប្រការទីមួយរបស់យើង គឺការកែខ្លួនជានិច្ច
យើងត្រូវធ្វើឡើងប្រចាំថ្ងៃ យើងជាមួយកើតិចនៅលម្អិតឈើទៅដំនួសជលិតឈើ
របស់យើង ប៉ុន្តែវាគារណាទៅទីនេះក្នុងទេដាមួយកើតិចនឹង”

សេចក្តីបន្ទាន់ទៅនេះ គឺជាពាក្យណែនាំបស់លោក ឪន ហ្មត ភូនការ អភិវឌ្ឍគម្រោងការឱ្យដោយប្រាញៗយ៉ាងលម្អិតពីគ្រប់ទីកន្លែងនៃប្រភពព័ត៌មាន ហេតុតាំងទៅ ទៅកាន់ភាពជាគិស់ការរើបចិន្ទុ។

■ ជំនួយដែលមានសមត្ថភាព

«ការអភិវឌ្ឍ សុប្បន់ នៅតែបើវិស្សករដែលមានសមត្ថភាពគួងការគិតគិតណាន និងការបង្ហាញឡទ្ធផលចេញមក។ ភាពជាក់ដៃយបានមកពីកិច្ចសហការធ្វើការទាំងអស់គ្នា ហើយការនាំវិជ្ជាតាំងនាយកដែលធនធានមនុស្សមានមកសាកល្បង។ ចិត្តភិថាមានការឆ្លាស់បូរាងខ្លែកបិទាណរហូតមកក៏ដោយប៉ាន្ធបើធិនុសស់អ្នកបង្កើត សុប្បន់ មិនឆ្លាស់បូរាងសោះ ក៏ត្រានអីណូប្រសើរដែរ»។

លោក ស្រីក ម៉ាហ៊ូ (Gregg Mafe) ជាមនុប្រធាន និងជាប្រធាន ខាងដ៏អ្នកហិរញ្ញវត្ថុបស់ក្រុមហិរញ្ញ ថែទាំតាមប្រសាសន៍ថា “ក្រុមហិរញ្ញ មួយនេះពេញដោយការប្រភេទប្រជែងខាងដ៏អ្នកសតិបញ្ញា វាប្រចាំបាននិង ការដឹកទីកើតិបំបង់ពណ៌តែកៅង។”

■ មានវិធីតេម្យយប់ណែនាំ

ប្រសិនជាអ្នកកំពង់ស្វែងរកដលើកដលចិញ្ចឹង អ្នកត្រូវតែបង្កើតបរិយាណាសលារដែលធ្វើឡើងក្នុងការបង្កើតប្រជិត។

«សូហ៍ដៃ គឺជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលស្ថាប្បរាជរាជនិយោគ និង
វិសាល់ក្នុងការបង្កើតប្រជិត នៅពេលអ្នកធ្វើការដោយបានដាក់បញ្ហាលើផ្ទៃកណាមួយ
ដែលអ្នកបានអនុវត្ត វាប្រចាំបានដូចជាអ្នកបានដាក់បញ្ហាលើផ្ទៃកណាមួយ
របស់អ្នកទៅជាមួយវា»។ «ប្រសិនជាអ្នកត្រូវប៉ះនិយាយពីភាក្សាដាមួយអ្នក
សរស់រក្សាមួយដើម្បីដែលមានសមត្ថភាព អ្នកនឹងអាចដឹងពានភាពថា តាត់ស្ថាល់
ខ្លួនឯងសម្រារបស់តាត់ វាមិនខុសគ្នានឹងវិចិត្រករស្ថាល់ដែករបស់តាត់អីដឹង
ដ៏ដី»។

■ ធ្វើការដោម្បួយក្រុមតួចទៅ

ក្រុមហុន ម៉ែត្រសូហ៍ នឹងកំណត់ក្រុមការងារទុកដីនៃសំពីៗ នាក់។

«ឱ្យក្រុមហុនការងារត្រូវកូលម្រឿនឡើង យើងបានព្យាយាយមួយដើម្បីត្រូវក្រុម
តួចទៅធ្វើដំណឹងអ្នកបាន មាននៅម៉ែត្រសូហ៍ ការបង្កើតនេះ ដើម្បីអាចធ្វើទំនាក់ទំនងភ្នាក់
បានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ហើយភ្នាក់ការរារាំងស្មោះដែលតាំងឡើងការងារយើកយ៉ាង
ដោយសារតម្លៃដែលត្រូវបាន ក្នុងការងារមួយដែលត្រូវបានបង្កើត និងការងារដែលត្រូវបានបង្កើត
នៅម៉ែត្រសូហ៍ តើត្រូវបានបង្កើតដោយតាមរយៈបច្ចុប្បន្ន និងតាមរយៈបច្ចុប្បន្ន ទៅបាន
ការទទួលបានការគ្រប់គ្រងយ៉ាងល្អប្រសើរយ៉ាងណាក់ដោយ»។

■ ផ្តល់ពេលវេលាលើអ្នកទាំងឡាយបានគិត

«អ្នកទាំងឡាយត្រូវមានពេលវេលាដើម្បីគិតដែលបានបង្កើតឡើង»។

■ ការសម្រេចចិត្តយោងនាប់រហ័ស និងការប្រកាន់ខ្លាប់

■ ເສດຖະກິນ ພົມ ແກ້ວມະນີ ດາວໂຫຼວງພັນຍາຍຜູ້ອຳນວຍ...

«បុរាណជាសំបិត្តិទេវិញ្ញាទេមក បុន្ថែចូរចំណាយពេលវេលា និងការគិត
ឲ្យបានល្អ ដើម្បីសម្របចិត្តបានជាប់ស្មួចដោយពុំត្រឡប់មកគិតពីរឿងដើម
វិញ្ញាទៀត ប្រសិនជាតុចាត់ចាត់ប៉ា យើសិនជាអ្នកចង់ត្រឡប់ទៅគិតពីរឿងដើម
ឡើត ភម្លើនត្រីមតែជាបាបសត្វបំពេះទេ ដើម្បីរបស់អ្នកបើណ្ឌាបាន បុន្ថែចូរបែមទាំង
ធ្វើឲ្យអ្នកបាត់បង់កម្មាំងបិត្តកុងការសម្របចិត្តទៅត្រាគំបងឡើតដង។ ហេតុ
ជុច្ចេះ កំសម្របចិត្តរឿងណាមួយឡើយ ប្រសិនជាអ្នកមិនបានគិតឲ្យបានគ្រប់
រឿងណាមួយទុកជាមួននេះ។»

■ ភាពវិកចប្រើនក្នុងការធ្វើយតបយ៉ាងតាប់រហ័សជាតិសេស អតិថិជន

«ម៉ែត្រសុហី ជាក្រុមហ៊ុនដែលមានដំណឹកការទៅមួយឆ្នាំនាប់រហូត
ហើយខ្សោះភាពងាយស្តីពីអស់។ យើងត្រូវតែធ្វើវីវឌ្ឍន៍ដែលអាតិថតនៃត្រូវការ»។
«ខ្ញុំចូលចិត្តនៅពេលមានសំន្លោ និងការធ្វើយេសំន្លោ ពីព្រោះវាអ្វីខ្លួនមានបាយល័
រាយបាន តើមិនស្មោមការណែនាំដាមួយរឿងអី និងខុសបំណុលដាមួយរឿងអីខ្លះ?»

■ សេងយល់ពីបែបធេនក្នុងអតិថរាល

ក្រុមហ៊ុន ផ្សេងៗ បានសង្គមទូរមេត្តា ពី «ការដែកនាំឈើកែវ ឬ មែល មិច (Mail Merge)»។

«កម្មិជិ ឈូល ម៉ីច ដំនាន់ដំបូងមានភាពសុគសាល្យខ្លាំងលាត់ដល់
ច្បាក់ថា រាល់លើកដែលអតិថិជនទូទស់ពួមកសុវត្ថភាក្សា សុវត្ថភាក្សាយសព្វ្រោះ
តំណាងរបស់យើង អាចដល់ច្បាក់ត្រូវដេកនិយាយទូទស់ពួនីលើកេអីដៃ ពី
ព្រោះយើងដឹងថា យើងត្រូវចំណាយពេលវេលាដែកគ្នាយូរ ហើយវាតារារ
បង្ហាញឲ្យដឹងថា ក្រោកដែលមានអីមួយខុសចម្លាតារក់ពីនឹងជាមួយនឹងប្រព័ន្ធទី
ជាមិនខាន់»។

ទោះបីជាក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម ខិតខំព្យាយាមស្វែងយល់ពីកំបាតសក្ខដអតិថជនកាលកំដោយ បីន្ទៃលោក ម៉ាក មេរី (Mike Merrey) អនុប្រធានាជាន ផ្លូវការនៃក្រសួងបច្ចេកទេសក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម នានា និងពីក្រុមហ៊ុននេះថា «ប្រសិនជាយើងបានប្រើប្រាស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម ទៅជារចយនក ហើយនៅ ភប្បិហេលជារចយនុមានអង់គ្លឹយៗ ដែលមានផ្ទុកប្រើប្រាស់បុន្ថែមប្រចាំខែ ហើយវាមិនទាន់មានកញ្ចប់កំណើនដែលបានប្រើប្រាស់បានឡើង។

មានអ្នកវិគន់ថា ក្រុមហ៊ុន ឪៗត្រសូហ៍ មានភាពរហ័សណុងការសម្រួល
យើងឡាលទ្ធជាមីជាការងារដើម្បីរបស់អ្នកដែង ហើយយកមកកែច្នៃដើម្បីបើជាប្រយោជន៍ថែមខ្លួនដឹង។ បុគ្គលិកប្រចាំការរបស់ក្រុមហ៊ុន ឪៗត្រសូហ៍ នាន
ឡើដឹងថា ក្រុមហ៊ុនមិនដែលកែច្នៃបច្ចេកវិទ្យាទេ ទោះបីជាគុងច្នោះក៏ដោយ លោក
បីល ហេតុ និយាយថា ក្រុមហ៊ុន ឪៗត្រសូហ៍ នឹងទទួលយក ហើយបន្ទាប់
ផលិតបច្ចេកវិទ្យាដែលនឹងធ្វើឡាក្នុងការសម្រួលដឹង។



«ភាពជាគេដិយដីដែលរស់យើងបានមកពី មេដ្ឋាតាយក្នុងការឃុំបញ្ចូលអ្នកដែលជានឹងពេញនិយម ហើយនាំវាទៅបន្ទាកាដិតជាមេដ្ឋាតាយដែលយើង ប្រើជាមួយ ណែត នៃ (Net Ware) ដោយប្រើ កម្មវិធី ស្រែតសុំត (Spreadsheet) និង ផើត ឬ សែសសុំង (Word Processing)។ វាតីជាការឃុំ បញ្ចូលគ្រប់យ៉ាងដែលមាន ហើយធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធជាំងនេះបានបិត្តិភាពជាមួយគ្នា បានយ៉ាងងាយស្រួល»។

«ក្នុងវិស័យខស្សាបកម្មដីកិចចម្រិនយ៉ាងតាប់រហ័ស កិច្ចការដែលនឹង សម្រួចជាគេដិយបាននោះ គឺត្រូវមានសមត្ថភាពនាំមុខគេជាបម្បាន ទាំង បន្ទែមហិរញ្ញវត្ថុនការរួមទៅឲ្យប្រព័ន្ធការងារធ្វើឱ្យទាំងនោះឡើតដែង»។

■ កំចុះចាញ់

លោក ស្រី បលម៉ី មួយគុងចំណោមអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ថែរក្រសុំប្រព័ន្ធណីជីថាតា ការតសិនិនរបៈយ គឺជាប្រការសំខាន់ខ្ពស់ «ប្រសិនជាយើងប្រើក្រុលអ្នកទោនោះ ហើយតាំងបានប្រមូលជាគេដិយបាន ចូរយើងកំ អាលុប៊ុះចាញ់ យើងត្រូវតែអ្នក អ្នក អ្នក និងអ្នកបន្ទាត់ឡើត»។

■ ប្រើសមត្ថភាពគ្រប់យ៉ាងដែលមាន

ក្រុមហ៊ុន ថែរក្រសុំប្រព័ន្ធឌួលបានជាគេដិយយ៉ាងគ្រប់គ្រងត្រប់ត្រង់ ដោយ ឥវាទោក បីល ហ្វុត ជំនាញទាំងដូកបច្ចេកវិទ្យា និងការធ្វើឯកសារ។ «ខ្លួនខ្លួន តាត ភាពជាគេដិយរបស់ក្រុមហ៊ុន ថែរក្រសុំប្រព័ន្ធ មកពីការយល់ពីទំនាក់ទំនង របស់វគ្គពីរយ៉ាងច្បាស់លាស់ ហើយធ្លាករាជ្យយុទ្ធភាពទៅក្នុងគ្នានៅក្នុងគ្នា»។

■ ឯិល ហ្មតុ មានគំនិតគិតថា ការគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មភាពអ្នកពិធាករោចទេ

«ខ្ញុំគិតថា ការធ្វើដំឡូងជាប្រើប្រាស់គ្មានមួយចំណុច វាមានទៅប្រើប្រាស់ពីរយោង បុណ្យភាពគឺ ចំណោញ និងខាតទុន។ ហើយយើងគិតថាយកចំនួនសុបុ ដែលលក់បាន (ចំណុល) ដកជាមួយចំណាយយើងឡើងទូទៅដល់ចំណោញ។ វាគិតថារាជការគិតប្រើប្រាស់វា»

■ វិភាគគោលគំនិតខាងទីផ្សារ

(ពាណិជ្ជកម្ម IT សំដាប់លេខមួយរបស់ពិភពលោក)

ក្រុមហ៊ុន ឱែីក្រុសហ្វ មានសាខាលក់ថែកចាយដល់ទៅ ៦០ ប្រពេល
នៅជុំវិញ្ញាតិភពលោក ហើយមានបុគ្គលិកនៅក្រោមប្រពេលជានៅ
នាក់ដែលតាមច្រើនជាអ្នកស្រួលនៅក្នុងតំបន់ដែលមានទិស្សាក់ការនៅខោះ។
សូមបញ្ជី បុគ្គលិកអ្នកកំឡុងពេលប្រពេលមួយចុងក្រោម។

លោក បីល ហ្មតុ នានូវដឹងថា គាត់ព្យាយាមដើម្បីអ្នកភាគិននៅក្រោមបន្ទីរទេសទាំងនេះជាអ្នកគ្រប់គ្រងកិច្ចការ ហើយពួកគេជាអ្នកគ្រប់គ្រងកិច្ចការ និងមានចំណោកទូលានចំណូលខ្ពស់ពីក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ស ឡើតដូច។

«នោះគឺជាគាលការណ៍ចម្លោះ វាបញ្ចូនសញ្ញាដែលខ្ពស់ជាយបេញ ទៅហាក់ដៃជាយើងទៅជនជាតិបរទេសបាលមកគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មអីដឹង»។

«អ្នកប្រហែលជាសង្គមដើរីឡើង ចាំណោកភាគកិនរបស់យើង (របស់

អីនូវដីណិតអិបុសផ្លូវរឹង ៤.០) នៅបរទេស នឹងខ្ពស់ជាងនៅក្នុងប្រទេសអាមេរិក បន្ទិចបន្ទុច ហើយជលិតជលស្សីវត្ថា ទាំងអស់របស់ក្រុមហិន្ត ឱះក្រសួង កំណត់មាន លក្ខណៈដូចនោះដែរ។ គូប្រធែងរបស់យើងមានលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើដំឡូល្អ នៅក្រប់ប្រទេសបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។ តាមការពិត យើងអាចនិយាយបានថា ទោះបីជាកាយតម្លៃបច្ចាមកម្មិនលូ កំបែកការភាពហិន្តខាងទីផ្សារសាខាដៃរៀងរាល់ របស់យើងនៅបរទេស ស្មើនឹងចំណោកភាពហិន្តនៅអាមេរិកដែរ”។
ខាងក្រោមនេះជាប្រធែសដូចនេះ ក្រុមហិន្ត ឱះក្រសួង ជាដំគូភាគហិន្តជាមួយ ពេងចក្ខុងលិត សូហ្មោះ និង ហាងដី មានយ៉ាងហេចចារាស់ ២៨កន្លែង។

នៅពេលក្រុមហិន្ត ឱះក្រសួង ជាមួកគ្រប់គ្រងការរៀបចំកម្មវិធីប្រជុំ សេមិណារា (Seminar) ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ផ្តល់ចំណោះដ្ឋាកិតាលរបស់ប្រទេស ដៃរៀងរាល់ដែលប្រើជលិតជលរបស់ក្រុមហិន្ត ឱះក្រសួង មានមួកគ្រប់គ្រងចំណួន ក្រោះហើយ ៣០០នាក់មកពីដ្ឋាកិតាល ៧១ប្រទេសនៅរឿងក្រុងពេលណាក ដែលអាចធ្វើបញ្ចប់ល្អប្រជុំ។ ក្រុះង តិសិ មានចំណួនសរុបទាំងអស់ប្រែហេលជាត ៨០លានគ្រឿងក្នុងកម្មិនបានចំណាយក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិកនោះទេ។ លោក បីស ហេតុ ធ្វើដំណើរជាបន្ទបន្ទាប់ទៅកាន់ប្រទេសអូរូប អាប្រើកខាងក្នុង តណ្ឌា និងចិន។ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ តាត់បានធ្វើដំណើរទៅកាន់ប្រទេសតណ្ឌា និងអាប្រើកខាងក្នុង យើគិតកិច្ចម្មាយប្រែហេលជាផេក ៤០ ២៣៣គីឡូរ៉ែម៉ែត្រ។ តាត់ឡើង ចេញសុន្យរកចាប់ចំណួន ១៨លីក មានការរាយតាត់ដ្ឋាមួយបុគ្គលិកដៃរៀងរាល់ ការងារដ្ឋាល់ខ្លួន ហើយណែនាំជលិតជលរបស់អតិថិជនជាង ៣០នាក់។

ប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍបន្ទិចបន្ទុចនោះគឺជាកូនសោដ្ឋិស៊ា ដីសំខាន់

“យើងនឹងមានការិកចប្រើនយ៉ាងខ្សោះនៅបូឡានត្រាំងមុខទៀតគួរ
បណ្តាប្រពេសទាំងនេះ ព្រមទាំងគេបានប្រើបាបដើម្បីមិញពួកគ្នាកំពុទ្ធដ្ឋាល់
ខ្លួន (PC) ជាប្រើនគ្រឿង ហើយតាំងតិចមិនបានប្រើបាបដែល
មិនទាន់មានប្រព័ន្ធកំពុទ្ធដ្ឋានជាមួយ ដូចជា ប្រភេទបុរាណកំពុទ្ធដែល មែន ប្រោម
(Mainframe Computer) និងប្រភេទកំពុទ្ធដែល មិន (Mini Computer)
ទៀតដួង។ ដូច្នេះ យើងមានឱកាសបានចំណោកខាងធ្វើដំឡើងកំពុទ្ធដែងអស់
ប្រើនជាងនៅប្រពេសអាមេរិក អីរូប និងដូច្នេះ វាព្យាកជណាស់ ហើយខ្ញុំគិត
ថារាលសំខាន់ខ្សោំណាស់”

លោក បីល ហ្មតុ ស្រួលយោលយ៉ាងខ្សោំដើម្បីត្រួវការបស់អគ្គិភ័ននៅ
ក្រសួងប្រពេស នៅពេលគាត់បានធ្វើដំណើរការការបន្ទេរ។ «ខ្ញុំមិនធ្លាប់ដឹងពី
មុនមកថា ប្រពេសតែណាមានភាសាឌីយាយ និងភាសាសរស់ដែលខុសគ្នា
ដល់ទេ ១៩ ភាសានេះទៀតយ៉ា។ ពេលនេះខ្ញុំយល់ហើយថា យើងត្រូវតែ
បណ្តាក់ទុនចូរការនៃតែប្រើនទៀតដើម្បីធ្វើចូរដិតដែលរបស់យើងមានភាព
សក្ខិសមគួរតាំងនៅ សមត្ថភាពខាងផ្លូវកសារក្នុងនេះក៏វាអូសទាមចិត្ត
យើងខ្សោំដែនទេ។ មនុស្សរបស់លាននាក់ តីចាត់ទុកបាប្រើនលើសលប់
តែមួន ទោះបីជាប្រពេសតែណាបាប្រពេសដើម្បីក្រើកក្រុកដោយ បីន្ទូសមួយនុស្ស
មានសមត្ថភាពពីសេសលំដាប់ច្បាក់កិតកតលោក បែមទាំងមានក្រុមហ៊ុនដោយ
ដែលគិតសម្រួលិកដែលត្រូវយ៉ា ហើយមានប្រសិទ្ធភាពដូចចិត្តកន្លែងដែឡើត។ ខ្ញុំ
ត្រឡប់មកជាមួយការិតខ្សោំប្រើបាបដើម្បីយក សុហ្មាន ដែលមានការអភិវឌ្ឍ
មួយចំនួនរបស់យើងដែលប្រើបាបហើយនៅទីនេះទៀតដើម្បីនោះវិញ។ ប្រពេស
តែណាមានសក្តានុពលខ្ពស់ដើម្បីជាមហាមំណោបានខាងផ្លូវកសារ សុហ្មាន ប្រសិទ្ធដា
ធ្វើកិតាលបផ្តើតគ្រមានឃុំមួយដួងបានរបស់ប្រពេសចូរសក្ខិសមនឹងជំនាញរបស់
ប្រជាជននៅទីនោះ។ “សមត្ថភាពខាងបច្ចេកទេសដែលមានកម្មាំងកាន់តែ
ប្រើនទៀងទេរបស់ប្រពេសនានា ដូចជា ប្រពេសតែណានឹងធ្វើចូរសក្ខិសមនឹង
ប្រពេសដែលអភិវឌ្ឍ ហើយកើតការចូរយកកំយកុងការបាត់បង់ឱកាស និង

ការបាត់បង់ការងារដែលខ្ញុំគិតថា នោះគឺជាទស្សន៍: មិនត្រូវ ព្រោះសេដ្ឋកិច្ច មិនមែនជាលេងដែលរួមគ្នាដែលទទួលបានសុវត្ថភាពទេ”។

តារាងកាលវិភាគតុកុងការធ្វើដំណើរបស់ ឪឬ ហ្មត នានាភាពច្បាស់ លាស់ ព្រោះបន្ទាប់ពីតារាងបានធ្វើដំណើរការនៃ ជាតិស (Davos) ប្រទេស ស្តីស ធើម្យីជួបពិភាក្សាតាមឈមិនការបែងចាយទៅបណ្តាប្រទេសឡើងឡើងវិញ ទិន្នន័យ ហើយតារាងបានធ្វើដំណើរក្សាទុកុងប្រចាំថ្ងៃប្រចាំសប្តាហ៍ ទៅទៀតក្នុងទីបីបុច្ចុន ៤ ថ្ងៃ ដែលមានជូនខាងក្រោមនេះ៖ ៖

ថ្វីរិម្ភយ : តារាងធ្វើដំណើរការនៃទុកុងជានី នៅពេលតារាងចូលដាមួយ អ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់បែស់ (PSA / Citoen) ធើម្យីឱ្យកិច្ចសន្យា អំពីបច្ចេកវិទ្យាបស់ប្រើប្រាស់ក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង តីសុ របស់ក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ម ខាងផ្លូវការកំទែងជាមួយរបៀបយន្ត។ តារាងឡើងធ្វើដំណើរក្សាទុកុងសុន្យរកបាន៖ កូមដិក (Comdex) នាទីក្រុង ប៉តតេ ដី ជីសិលលេស (Porte de Versailles) ។

ថ្វីទិន្នន័យ : តារាងធ្វើដំណើរការនៃទុកុងប្រចាំសប្តាហ៍ ប្រទេសបែលហិរិក ធើម្យី ចូលគាល់ព្រះអង្គម្មាស់ ហើយិត និងក្រុមសហព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន នៃទុកុងប្រទេសបែលហិរិក។ ការណាត់ជួបជាមួយប្រជាធិបតេយ្យ តាមលិច្ឆេកលិច្ឆេក ជីន-លុប ឌីបាមេន (Jean-Luc Dehaene) និង គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ធើម្យីជួបពិភាក្សាអំពីកម្រោងមូលដ្ឋាននៅទីប្រជុំប្រជុំកំពុងខាងផ្លូវការបច្ចេកវិទ្យាដឹបីរបស់ក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ម។ ជួបពិភាក្សាបាមួយបុគ្គលិកប្រជុំកំពុងខាងសារណាងដែលប្រើបច្ចេកវិទ្យាដឹបី ព័ត៌មានវិទ្យាប្រកបដោយការវិច្ឆប្រិទ។ កម្បិតិចុងក្រាយសម្រាប់ ថ្វីនេះគឺ ការបរិយាយច្បាមុកដិកនៅខាងផ្លូវការសិក្សាបស់ហើយិស (Flemish) បានជ្រាប។

ថ្វីទីប៊ី : តាត់ធ្វើដំណើរទៅការនៃទីក្រុងហេលសុធនគិត ប្រទេសហ្មាំងឡូផែមួយ ពិពណ៌នាក្នុងកិច្ចប្រជុំ សុធមិត្តា ជាមួយក្រុមអ្នកជីវនាថាពិធីក្នុងរបស់ប្រទេសនេះចំនួន ៨០០ នាក់។ បន្ទាប់មកតាត់ធ្វើដំណើរទៅការនៃទីក្រុងសុកខល ប្រទេសសុធមួយអេត ដើម្បីចូលជួបជាមួយប្រធានសភាពិធីក្នុង ឬវីសាង (Goran Persson)។ ហើយតាត់ឡើងថ្វីងថ្វីងសុន្យរកចាត់ក្នុងក្រុមវិធី សុធមិត្តា នៅ សុកខល ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ស ហើយពណ៌នាក្នុងកាមម៉ាសាលេន (Kammarsalen) ក្នុងការបង្ហាញខាងផ្លូវក នៃដែក (Nordog) របស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ស ។

ថ្វីទីបុន : ថ្វីចុងក្រាយ តាត់ធ្វើដំណើរទៅការនៃទីក្រុង មូនិច (Munich) ប្រទេសអាណីម៉ែង ដើម្បីចូលជួបជាមួយនាយកក្រុមហ៊ុន សុធមិន អេដី (Siemens AG) ដែលជាក្រុមហ៊ុនមួយក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនខាងបច្ចេកវិទ្យាដែលជាំបំផុតក្នុងពិភពលោកដើម្បីរំភ័ណ្ឌនឹងទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ស និងក្រុមហ៊ុន សុធមិន អេដី ដោយ «ចំណាតើមភាគតីរំដោអ្នពីការប្រជុំ តាមទូរស័ព្ទដល់បណ្តុះក្រុមហ៊ុន ដីតុះ តេល់ កូម (Deutsche Tele kom) នៅទីក្រុងបានឃ្មាន (Hannover) ហើយពិពណ៌នាអាម៉ែតីបច្ចេកវិទ្យាស្ថិតិការប្រជុំខាងប្រឈមប្រុតិបត្តិការដែលក្រុមហ៊ុន បីអិមជាប់បិលយុ បុដិតិធ ិនិងជានចូលជួបជាមួយលោកហណ្ឌិត អេដម៉ាន់ សូហី (Edmund Storber) ព្រមទាំងប្រធានាជិបតីរបស់រដ្ឋ ពាក់ផ្ទា។

សុធមេក ក្នុងទស្សនកិច្ចរបស់តាត់ទៅការនៃប្រទេសទាំង ៥ តាត់បានចូលតាមលក្ខណៈអង្គម្មាស់មួយអង្គ និងមេដឹកនាំដែរដ្ឋាកិចាលបំនួន ៥ ហើយឡើងថ្វីងថ្វីង

សុន្យរកចាប់ឆ្នាំ ៤ លើក និងសម្រាជសាខាថ្មីនៅក្រោមប្រទេសមួយកន្លែង ព្រមទាំងបានចុះកិច្ចសញ្ញាផាមួយក្រុមហ៊ុនដែលបានឆ្នាំ ២ បន្ទាប់មកភាពកិច្ចគ្រប់យ៉ាងត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេល ៤ ថ្ងៃ។

■ ເຄລນເພາດຍກຸ່ນກາຣັດກໍວິນີເພັດ

របៀបចាប់ពីចុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ស បានចូលមកវិនិយោគទុន ហើយចូលរួមបណ្តាក់ទុនដល់ទៅ ៦០ យ៉ាង ដោយមានចំនួនទីក្របាក់ ភាង ២.៥ ពាន់លានដុល្លាររួមបញ្ចូលទាំងការវិនិយោគជាប្រើប្រាស់កន្លែងឡើតក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ដើម្បីក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ស នាំមុខគេខាងក្រោមវិនិយោគគ្រឿងកំពុង ឬ Software ។ ក្រោពីនេះ ក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ស បានបណ្តាក់ទុនទៅលើការប្រាក់ដែលបានបង្កើតឡើង

លោក នាល ហេតុដីមេន (charles Federman) ប្រធានរបស់
ក្រុមហ៊ុន ប្រភវីយូ អិសុសិមីអត (Broadview Associates) ទីបឹងក្បាស់
ផ្ទៀកគ្រប់គ្រងនិងការវិនិយោគនាមួយដើម្បី ឬ «ខ្ញុំមិនឆ្លាប់យើងព្រមទាំង
មួយក្នុងវិស័យខស្សាបកម្មដែលវិកចម្រើនយ៉ាងតាប់រហ៌ស ហើយដើម្បី
គោលបំណងតែម្មយប់ប្រមុននេះ»។ «ចក្ខុវិស័យបស់បីល ហ្វុត ទាក់ទង
និងអនាគត គឺជាអ្នកដែលជីរុញ្ញូតាត់បែិយទូសាស្ត្រក្នុងការចូលរិនិយោគ
ដោយសារតាត់ខ្លាងពីក្រុងបានរបនាសម្ព័ន្ធបាមូលដ្ឋាន និង ហាងដៃ របស់កុំព្យូទ័រ
អារ៉ាប់ជីបានមិនទាន់ទូទាត់ការខាងផ្លូវ ស្ថិតិ៍»។

«ຂໍ້ມານກິດລ່າຍ້າກໍຕະຫີນທີ່ມາຍັງ ປຸບົນ ເອັນື້ອ (Brand Window) ບຕູລເຮັດວຽກການເຜີຍພື້ນຖານ ເກີຍຽມເຮັດໄລ່ການ ຄໍ່ອຳນວຍເຕີມຜະສົງເປັນເປົ້າຜົນຄາວາເຖິງຕະຫີນທີ່ ດັບຕັ້ງ:

យើងត្រូវតែមិនបានយ៉ាង យើងបានបណ្តាក់ទន្លេ យោង
ខាស់ (Camcast ឬក្រុមហ៊ុនខ្សោយកាប) ដើម្បីជួយដោះស្រាយ
ការតែរាប់ស្រី »

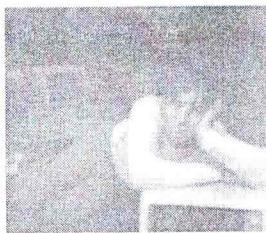
បីល ហ្មតុ ព្រៃយាមបង្កើតកម្មាំងដុំពូលចិត្តឡាស្ថាបង្កើន
សេវកម្មខាងផ្លូវអីនិងជិំណិត ហើយគាត់បានបន្ថែមថា «ចំណែកខ្សោយរាល់នោះ
ខ្ពស់បណ្តាក់ទន្លេក្នុងរបាយរាល់ទាក់ទងនឹងផ្សាយរាល់ (Telegenic Corpo-
ration) ដើម្បីត្រូវបំជាមួយតំបន់ដែលនៅជាប់ផ្សាយពីក្រុង។ អ្នកអាចប្រើ
ខ្សោយកាបាន ហើយវាអាចកាត់បន្ទាយដើមទុនបានប្រើប្រាស់ទៀត បុំន្ទែបសិន
ជាអ្នកយកប្រព័ន្ធនេះទៅប្រើក្នុងតំបន់ដែលមានប្រជាធិបតេយ្យសូវប្រើប្រាស់នោះ វា
មិនទទួលដល់ណោរូឡើយ។ ជូនូនេះ ការប្រើប្រព័ន្ធដាយរាល់បែបដែលមានចំនួន
ទាមចុំលមកជំនួសនោះ កនឹងធ្វើឡើយប្រព័ន្ធឌំនាក់ទំនងមានល្អីវិសាទិភាព ហើយ
វាអាចទាក់ទងទៅការត្រូវបានប្រើប្រាស់ទៀត នៅក្នុងពីរពាណិជ្ជកម្មបាន។ ក្រុមហ៊ុន
ថែរក្សាស្ថ្ទិក មិនបានបន្ទាយការដើម្បីបញ្ចប់ប្រព័ន្ធឌំនាក់ទំនងទេ ហើយ
យើងកំណើនបានវិនិយោគខាងបន្ថែនខ្សោយកាប ប្រព័ន្ធឌំនងដែរ ពីច្បាប់យើង
ត្រូវជំនាញនោះទេ បុំន្ទែយើងនឹងធ្វើត្រូវបានយ៉ាងដើម្បីមានដែលបំណោកក្នុងការ
ធ្វើឡើកកិច្ចការទាំងនេះវិកាបន្ទិនទៅមុខ»។

■ ការប្រកួតប្រដែងជាមួយដែគិ

ខស្សាបាកម្នកកំពុងទៅប្រោបានដូចជាសម្បកពីងារដែលប្រទាក់ក្រឡាតា
ត្រូយ៉ាងសុគសាលា ទាំងខាងប្រុកប្រុកក្នុងការ និងការប្រកួតប្រដែង។ លោក អនុមី
គ្រឿវ ជាភាយកក្រុមហ៊ុន អីនិងដែល បានដាក់លើខ្លោះបំណងយើងសៀវភៅដែល
កាត់បាននិពន្ធបាន «មានតែពួកដីសិរសែបសាខបុំណូនាំដែលរស់នាមមាន
ជីវិតបាន» (Only the Paranoid Survive) ជូនូនេះ ករណីរបស់ក្រុមហ៊ុន

សាន់ ម៉ែក្រសីស៊ីម៉ូឌុ (Sun Microsystem) បានចង្វានមេត្តិជាមួយ ក្រុមហ៊ុន អីនដែល ដើម្បីប្រជែងជាមួយក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសីហ្ស និងក្រុមហ៊ុន ហើលិត-ផែកខេត (Hewlett-Packard) ដែលព្យាយាមលុបបំបាត់ភាសា ចាត់ (Java ជាកាសកម្មវិធីសម្រាប់សរស់រក្សាទុ សូហ្មូន) របស់គេដែលជាកាស់ដែល «សរស់រក្សាមួយដង ប្រើបានរហូត»។ ក្រុមហ៊ុនជាមួយគ្មាន៖ ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសីហ្ស និងក្រុមហ៊ុន អីនដែល នៅទីតំបន់អំពីនេះរបស់ពីកគ្គាន់ផ្លូវការណាមួយ។

មានធ្វើក្នុងយោងប្រចើនជាបន្ទូលឆ្នាប់ទាក់ទង
និងធ្វើការជាម្មាស់ការលើករបម្លេងតាម និង
ការក្បាស់ទី។ វាមានផលប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើន
មហិមា ពីគ្រោះកម្ពុជី សូហ្មន៊ែ ដែលកំណុងពេញ
ទិម្យ អាចចាប់ណុលាបានប្រើបានភ័ណ្ឌរោង



■ លោក រ៉ែនដល វីស (Randall St.Rose) និទ្ទេទុកក្បង់
សៀវភៅក្នុងមានអាមេរិក និងរបាយការណ៍ពិភពលោក (US
News and World Report) ថា

បុំន្តែលាក វិស មិនបានសំដើមីលើក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសូហ្ម ទេ ពីរបាយ តាមការពិត គាត់និនិម្ទអំពីក្រុមហ៊ុន ណោត ស្រួប (Net Scape) នៅក្នុងបុណ្ណោះ ពេលដែលគាត់ទីនឹងតែប៉ាងឯមប្រឡាតក្ខងទីផ្សារ អីនិងជីវិត (Internet Browser) ហើយគាត់បានចេញប្រកាសក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសូហ្ម ថា ជាក្រុមហ៊ុន ផ្តាច់មុខនៅលើទីផ្សារ។ បន្ទាប់ពីនោះមក ប្រែបាលជាមួយឆ្លោះដែលលាក វិស បាននិនិម្ទសេចក្តីនេះឡើង ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសូហ្ម អាចតាមទានក្រុមហ៊ុន ណោត ស្រួប ដោយគ្រប់គ្រងលើវត្ថុមួយភាពជារបស់ខ្សោយនេះ។

ជាប្រើប្រាស់លើកដែលហេតុការណើដោយនវតម្លៃថ្មីទៅស្ថិត លោកជីម បាតស្វាល់ (Jim Barscale) អ្នកជំនួយការគ្រប់គ្រងផ្តុកទំនាក់ទំនងរបស់ណាត់ស្អាត បានរាយការណើដែលរដ្ឋសាធារណៈ ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រុសហ្ម ធ្វើឱ្យមិនយុត្តិធម៌ «យើងបានទទួលរងការជាក់សម្រាប់យើងខ្សោះ ពីព្រះពុកគេទទួលដោកជិំយកឯងការជិត ម៉ែក្រុសហ្ម គិកស្ទើដី (Microsoft Explorer) ឡើតាយជាងលិត លើកបាយជាយកុំពូកឡើង»។ ប្រែបាលជាមួយឆ្នាំមុនមកនេះ ទស្សនរដ្ឋី ជីយូ (GQ) បានឲ្យដឹងអំពីករណីដែលលោក ម៉ាក អន្តែត្រីសាន់ (Mark Andryson) ជាបុរសដែលនៅពីក្រោយភាពដោកជិំយ នៃ សុហ្មូរកម្មវិធីរករក របស់ក្រុមហ៊ុន ណាត់ស្អាត បានធ្វើនវិមួយដែលផ្តល់ឱ្យ គ្មានស្រឡែៗ នៅពេលគាត់ជានិស្សិតរៀននៅសាកលវិទ្យាលីយ អិលីណី (Illynoise) គាត់បានផ្តល់ឱ្យបង្កើត សុប្បន្ន ឡើងអ្នកបច្ចេកទេស និងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្របានយកទៅប្រើប្រាស់ជាយកុំពូកឡើង ប៉ុន្តែក្រោយមក ឡើត គាត់បានសរស់រកម្មវិធីដែលកំប្រឈមកិតកម្មវិធីនោះ ដើម្បីប្រើជាលក្ខណៈក្រសួងពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ណាត់ស្អាត ហើយបានធ្វើឡើង លោកអន្តែត្រីសាន់ និងលោក បាកស្តូល (Barkstel) ត្រាយជាស៊ីដីដែលមានរូបរាងបំបាត់បានដូចម្លាមួយនៅបាន។

លោក មិតិលេល ខេបគី (Mitchel Keper) អតិថប្បនា ស្ថាតិស
ខិស្សលូតុបមែន (Lotus Development) បានចងុលបង្ហាញរហូតដោយកម្ម
ខាងក្រោមទាំង «ពាណិជ្ជកម្មខាង តីសុ គិតាស្រាមប្រភពប្រជែង» អ្នកត្រូវ
តែប្រជើសវិសថា ត្រូវប្រភពបុសុខចិត្តធ្វើជាប័ណ្ណ អ្នកត្រូវសម្រេចបញ្ចូលដៃតុ
ប្រជែងដោយតាំងត្រូវក្រិចត្រួតទ្រឹម»។

កំណត់ត្រា : ការយល់ឈើបញ្ហាលស់លោក ខេបគី ដកប្រឈងបេញពីរៀងការ
បាប់ផ្ទើដំណើរឈរុងត្រង់នៅដំឡាលតី សុលិខន់ (Start Up : A Silicon
Valley Adventure) ដែលនិទ្ទេដោយលោក ជី ខេ ផ្លូន (Jerry K. Plan)
បានអេរកងារ ឬ ខេ ខេដីសុន (Go Corporation) របស់តាត់មិនបាន
ទទួលដោតដំយោយសារមានដំណើរកាំស្មោះទៅលើការប្រភពប្រជែងរបស់
ក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង និងក្រុមហ៊ុន អាយីអីម។

■ លោក ីិល ហេតុ និងធ្វើការរោយលុកត្រូវបំពេលរោះ

«អ្នកត្រូវតែគិតពីចាប់ណាតារីយោះថា តើអ្នកណានឹងចូលមកធ្វើបាបអ្នក ?»

ឯងរយៈពេលបាប់ផ្ទើដំបូង អ្នកទាំងឡាយមិនមកក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង
ដូចជាដែនក្នុងមួយដំកូលដែលមានវគ្គមាននៅក្នុងរដ្ឋដំបូងដែលមានកំពុងទៅ ហើយ
ក្រុមហ៊ុន រាជការ ឬ សាខាអាស់នៅក្នុងមួយដំកូលបច្ចុប្បន្ន។ នេះបើក្រុមហ៊ុន សូហ្មោះ ធនាគារ
មួយកំលម្លែងទៅក្នុងមួយដំកូលបច្ចុប្បន្ន។ នេះបើក្រុមហ៊ុន សូហ្មោះ ធនាគារ
បានកំណត់ស្ថាប័ណ្ណ ទៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង ឱះក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង ឱះក្រុមហ៊ុន ឱះក្រសួង

«ក្រុមហ៊ុនដែលមានឈ្មោះលើល្អាញពីការប្រើប្រាស់សាស្ត្រ
រាយលុកត្រូវប្រភពប្រជែងពីចាប់ណាតារីយោះទៅលើបំណុចខ្សោះ និងបំណុចខ្សោះ ដើម្បី
ស្ថិតិស្ថាប័ណ្ណដែលមានឈ្មោះលើល្អាញពីការប្រើប្រាស់សាស្ត្រ។ ចូរគិតទៅដឹងលំក្រុមហ៊ុន
បុលេន ទួលិតបិស ដើម្បីក្រុមហ៊ុន (Borland Lotus Word Perfect) និង

ណូវិល (Nowell) ក្រុមហ៊ុនទាំងនេះជាប់សំមុខគេនៅលើទីផ្សារពីមួនមកបុន្ញនៅក្រុមហ៊ុនទាំងនេះត្រូវក្រុមហ៊ុន ដែលក្រុសឈ្មោះ យ៉ាងមិន ហើយកម្លាត់បាលទាំងអស់»។

- តើមាត្រីដែលធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន Microsoft ភ្លាយទៅជាអ្នកនាំមុខគេបង្កើត? លោក បីល ហេតុ យល់ដឹងថា វគ្គិជ្ជនិតិ

«យើងមានកំនិតដ៏ជំនួយមិននឹកស្សានដល់ យើងគឺតានិច្ចបា យើងនៅខែអីថ្ងៃដើម្បីបែរក្បាលពាណិជ្ជកម្មនៅក្រោមគេបន្ថែមទៀត ?»

ក្នុងសង្គមបច្ចេកវិទ្យាដំឡើបត្រាសមិត្តភី និងសត្វបិតបោរពនោះទេ ត្រូវ
ធ្លាស្ថាទុលាការ ១៩៨៨ ក្រុមហ៊ុន អេបដែល កំពុងខែ នានបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងប្រជាសំនួន និង
ក្រុមហ៊ុន មិថ្នោគសុប្បី អំពីកម្មវិធី និងដុំ ២.០៣ (Window 2.03) ដោយអេសោង
ថា ក្រុមហ៊ុន មិថ្នោគសុប្បី និងក្រុមហ៊ុន អេបដែល បានភាយជាសត្វវិនិងត្រា
រហូតមក បុំនៅលោក សាល ភីលីលី (Charles Philler) ជាមួកនិទន់អគ្គបទ
សំខាន់ស្មូននានាដី ឡូស ឱនជីលឡូស បាម (Los Angeles Time) បែរដោ
មានកំនិតខ្ពស់ពីអកដីថែបាន ។

“ក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ម ពេញចិត្តចំពោះលទ្ធផលនៃចំណូលដែលបាន
មកពីការកែចោប្រព័ន្ធ ម៉ាក (Mac) ដែលបង្ហាញតាមរយៈក្រុមហ៊ុន ផែត្រសូហ្ម
បានចុះកិច្ចសន្យាដើម្បីនឹងយោគទុនក្នុងក្រុមហ៊ុន ហេបជល ក្នុងការអភិវឌ្ឍ
កំពុងទី ម៉ាក ឯក្សាប្រើស (Mac Office) ត្រូវចំណាយពេលចល់ទៅ និងត្រូវបាន
ឱ្យការណែនាំការ ១៥០ លានអូល្យារ៖ ខស្សាបកម្មខាងផ្លូវកកំពុងទីនៅម៉ោង
ពម្រឺនការក្នុងការចោប្រព័ន្ធទីឱ្យតិក្រុមហ៊ុន ហេបជល ហើយដើម្បីថែរក្សា
គោលការណ៍របស់ការប្រកួត អុអេស (OS) របស់ក្រុមហ៊ុន អាយីអីមី ទូក។
ឱ្យការ បីល ហ្វុត វិភាគយនឹងយកក្រុមហ៊ុន ហេបជល ធ្វើជាតាមការពារពី
ក្រសួងយុត្តិធម៌”។

ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៧ លោក វ៉ាល់ ណាមេដី (Ralph Nader) អ្នកការពារ ដែលប្រយោជន៍របស់អ្នកប្រើប្រាស់ បានធ្វូបច្ចុប្បន្នប្រជាសំងនឹងក្រុមហ៊ុន ឪៗក្រសួហ៍ នៅទីក្រុងរាជស្តីនៃតាន ឱសិុ។ លោក បីល ហ្វេត បានបងិស់ជាពក្យ ស្តីអាចើញឡើង ដើម្បីជាការគិនក្នុងអង្គប្រជុំ។ ដូច៖ លោក ណាមេដី បានពេចចាន តាត់ថា «លោក បីល ហ្វេត បងិស់ជាក្នុងការរំភាគចាប់ពីចំណុច ដែលលើកឡើង មកនិយាយក្នុងអង្គប្រជុំ។ តាត់នេះតែស្ថិតក្នុងសង្គមរបស់តាត់ ហើយតាត់មិន ប្រាមទទួលដើរឡើងឡើងអាចការទាមទាររបស់សាធារណៈរាជនាគារ ទាក់ទងនឹងចំណុចដែល ក្រុមហ៊ុនរបស់តាត់បានប្រើអំណារចក្ខុងផ្លូវខ្ពស់ និងកំរាយកំហែងឡើលើអ្នក ដែឡែ»។

លោក បីល ហ្វេត អេវាងថា អ្នកដែលរាយប្រហារតាត់នោះសម្រាប់ ហើយឡើងតែដែលប្រយោជន៍ជាត់ខ្លួន ហើយតាត់ដើរព្រៃដើរឡើយបំពេះការរាយប្រហារទាំងនោះ។

«មានគូប្រើដែងរបស់យើងមួយចំនួនសុខបិត្តលេខបំផុត ដើម្បីឡើងបែប នេះ ហើយកំច្រែកម្នូវដើរឡើង និងម្នូវកាត់បន្ថយសមត្ថភាពក្នុងការប្រកួតរបស់ ក្រុមហ៊ុន ឪៗក្រសួហ៍»។

លោក បប ដូល (Bob Dol) អតិថិជ្ជសកា និងចុះឈ្មោះប្រកួតដើល តាំណាងបរិសារណារដ្ឋក្នុងការធ្វើជាប្រជាពលរដ្ឋបាន ហើយលោក រោបីត បក (Robert Borg) អតិថិជ្ជសារណិកតុលាការកំពុលរបស់ប្រទេសអាមេរិកខាង មេដីកន្លែងបរិសារណិកក្នុងការរំភាគចាប់ពីចំណុច ដែលសារពាណិជ្ជកម្ម បានសហការជាមួយលោក វ៉ាល់ ណាមេដី ក្នុងការប្រជាសំងនឹងក្រុមហ៊ុន ឪៗក្រសួហ៍ ក្នុងអំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៨៧ ដោយ ដូល បានបញ្ជានសារស្តីការកំច្រែកក្រុមហ៊ុនឡើង និងប្រទេស អាមេរិកដើរឡើកាត់បន្ថយការដើរត្រាទីរបស់ក្រុមហ៊ុន ឪៗក្រសួហ៍ ខាងផ្លូវការ

អុនធិណិតា ការយោលបែងចែករបស់លោក ដូល ប្រចាំរដ្ឋវិសីនតាន ឌីសី មានឈ្មោះជូចជា (ដើម្បី) Verner, លី ហីត (Lifert), ប៊ីនហាង (Bernhard), ម៉ាកហីសាល (Macpherson) និង ហេន (Hand) ដើម្បីនានាចំណងចេញក្រុមហ៊ុន ណោតស្អួល ខ្ពស់នឹងសាន់ ដៃក្នុងសុស្អាម និងគុប្បាយតិចឡើង ដែលលោក ដូល បានចូរដឹង ថា

«បុន្ថានខេខាងមុខនេះ យើងចាំបាច់ត្រូវដើរបីច្បាស់ប្រចាំនាក់ ស្ថាប័នគ្រប់គ្រង និងរដ្ឋាភិបាល យល់ដឹងពីក្រោះថ្នាក់នៃការកំទ្រការប្រកួតសេវានៅពេលបី កម្មវិធី ម៉ែត្រសូហ៍ ខ្លួនឯង ក្នុងការបង្កើតច្បាស់បានការប្រកួតយ៉ាងយុត្តិធម៌ នៅបុន្ថានផ្លូវ ខាងមុខ»។ «អ្នកទាំងឡាយប្រើបាលជាដឹងប្រាស់ថា ខ្លួនដែលធ្វើជាអ្នកគាំទ្រ ប្រជាសំណើការផ្តល់មុខខាងពាណិជ្ជកម្មទេ បើនេះខ្លួនតាតារឿងជាក់ចាំបាច់ ប្រសិន បើយើងចាំបាច់យើងការប្រកួតបើទីផ្សារបច្ចេកវិទ្យា យើងត្រូវតែចាត់ជានានការទៅ តាមបញ្ជីប្រជាសំណើនីងការផ្តល់មុខខាងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីមានភាពប្រាកដប្រជាប់ ត្រានក្រុមហ៊ុនណាមួយដែលគ្រប់គ្រងទីផ្សារអីនិណិត និងវិធីចូលក្នុង ប្រព័ន្ធនេះបានតែម្នាក់ងង»។

ក្រុមហ៊ុន ណោតស្អួល បានដូលលោក វីហីត បក អតិថែរក្រមដើម្បី ដួយចែរក្នុងលប្បយោជន៍របស់ក្រុមហ៊ុនដោយការពារ ក្រុមហ៊ុន (Browser) ពីការប្រកួតរបស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសូហ៍។

លោក ហាឪីរិបេក (Gary Reback) ជាមេជានីរបស់ក្រុមហ៊ុន សីលីខីន វិលី (Silicon Valley) ជាកំណងរបស់ក្រុមហ៊ុនរបស់ សាន់ ម៉ែត្រសូស្អាម និងក្រុមហ៊ុនដៃនីងបាននិយាយថា «ក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសូហ៍ មិន ត្រូវតែត្រូវការញាំអាបារវិច្ឆិករបស់យើងប៉ុណ្ណោះទេ បើនេះគេចង់ញាំសាក-សាទរបស់យើងឡើតងង»។

លោក បីល ហ្មត់ បានដឹងអ្នកបញ្ចុះបញ្ចូលគុងរដ្ឋវិសិទ្ធភាព ដើម្បី
រាយប្រហារតបវិញ «អ្នកប្រហែលជាបានយើងឡើយពេលទៅទៅវិញអំពីរឿង
នេះ ហើយយើងព្យាយាមបង្ហាញឡើងថា តើអ្នកទៅដឹងពីច្បាប់មានការរាយ
ប្រហារទាំងនេះកៅទៅឡើង ហើយមានអ្នកនៅតីក្រារយុទ្ធដឹងនេះ ?»

លោក បីល ហ្មត់ បានទទួលសំឡើងគឺដឹងលក្ខមហិន ផែក្រសុហ្ម
បានមានចំណោមឱ្យអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា «ពីព្រោះថា ប្រទេសនេះមិនជាប្រទេសដឹងជាតិដែលបានបានចំណោមឱ្យអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាទេ និងដំឡើងបានបានចំណោមឱ្យអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាទេ»។

លោក ស្តី បលមី ជាអ្នកមានអំណាចទីពីរបស់ក្រុមហិន ផែក្រសុហ្ម
មិនហើនបដិសេដជាបានបានបានចំណោមឱ្យអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាទេ ជាក្នុងប្រភពដីខ្លាំងឡើយ តាត់
និយាយថា «ខ្ញុំប្រហែលជាមិនបុរីពាក្យសម្រាប់បានប្រតិកម្មនោះទេ» វាបាន
គុណសម្រាប់គ្មានការបំណើតរបស់ក្រុមហិន ផែក្រសុហ្ម បុសុម្សីតែអ្នកគ្រប់គ្រង
ជាន់ខ្លួនរបស់ក្រុមហិន ផែក្រសុហ្ម ឆ្នាល់ បុន្ថែនក្នុងលោកដឹងលក្ខមទាំង
ឡាយមិនយើងឡើងថា យើងមានអំណាច ខ្ញុំមិនគឺជាបានបានចំណោមឱ្យអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា
ខ្លួនក្នុងរឿងពាណិជ្ជកម្មទេ បុន្ថែនការបំណើតរបស់ក្រុមហិន ផែក្រសុហ្ម និងការអនុវត្តឲ្យ
បានយល់ ហើយដឹងយសផ្លាងគ្មានបានទៅឡើងឡើង។

ក្រុមហិន ផែក្រសុហ្ម គូរតែទូលបានការលើកសរសើរដឹងលក្ខមនេះ និងការអនុវត្តឲ្យ
កិច្ចការរឿងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបាយក្នុងប្រយោជន៍គ្រប់ពេលវេលា មានពាក្យគុងមិនដាន
កំពុងទៅថា «អ្នកត្រូវតែរឿងពាណិជ្ជកម្មទេ អ្នកនឹងធ្វើស្រាយបញ្ហាមួយនឹង បុរីមិន
អញ្ញតិ៍និងត្រូវប្រគល់បំវិកាទាំងអស់ឡើងទៅលោក បីល ហ្មត់»។

ទោះបីជាលោក ហិល ហ្មុត បានផ្តល់ទំនួកចិត្តថា ក្រុមហ៊ុន ដែលក្រសួង
គ្មានបំណងចែងត្រងទិន្នន័យនេះក៏ដោយ ប៉ុន្មោះអ្នកគ្រប់គ្រងចែកចាយ
បណ្តាញខ្សោយកាប និងអ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធបាមូយប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយបាម
ទូទៅសូវន៍ និងខាងបច្ចេកវិទ្យាផ្សព្វទេ មានការព្យួយបានអ្នកពើរដែល
លោក ហិល ហ្មុត ឬលកាន់ការបែងស្ថាបកម្ពុចែកចាយបណ្តាញខ្សោយកាប។

លោក ចែត ធីនី (Ted Turner) អនុប្រធានក្រុមបណ្តាញធម្មាយ
សាធារណៈរបស់បាន វិនី (Time Warner) បានចូលឱ្យដឹងថា «នៅពេលណាក៏ដោយដែលសម្រួលអ្នកមានអំណោប់ខ្លាំងពេក វគ្គានសុវត្ថិភាពចំពោះអ្នកណាតា
ទាំងអស់ ប៉ុន្មោះយើងប្រើបាលជាឌិនបណ្តាយធម្មាកដលិត ហាងដី និង សុប្បន្ន
ណាមួកកំចុលមកការការបែងគ្រប់យ៉ាងបានទេ ឥស្សាបកម្ពុនេះបានដាក់ជាចិន
មែនកន្លែងគ្រឿងផ្ទុះគ្រាប់បែកឡើយ ហើយនូវឡាងទេ យើងប្រើបាលជាលើក
អនាគតរបស់យើងចូលទៅក្រុមហ៊ុន ដែលក្រសួង បានទៅឡើយ»។

ទោះបីជាជួញចុះក៏ដោយ លោក ធីនី ទទួលស្ថាល់ថា វានឹងមានការ
ផ្តល់បញ្ជីបានពាណិជ្ជកម្មលើបណ្តាញប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយបាមទូទៅសូវន៍ «វានឹង
មានការបំណាយលូយប្រកបដោយភាពព្យាត់ការតែប្រើប្រាស់ឡើង ហើយពួក
ស្មើដីនឹងលិចលាប់អស់»។

ស្របពេលដែលក្រសួងក្រុមហ៊ុន ដែលក្រសួង ត្រូវគូបែងដែររបាយបារា និង
ក្រសួងយុត្តិធម៌ទាំងនេះការកំណត់ក្នុងការប្រកួត ក្រុមហ៊ុន ដែលក្រសួង ត្រូវ
បានធ្វើបច្ចំណាក់ច្បាក់ចូលទៅលើដំណោះទី ក្នុងពិភពលោកជាមូយក្រុមហ៊ុន
ស្ថិស ដែលមានឈ្មោះ អេបីចិក ចំណោកបំណាក់ច្បាក់លេខមួយនោះ ជារបស់
ក្រុមហ៊ុន ដែននីរិល អេឡិចត្រើក (General Electric)។ វាគឺជាការបាត់
បំណាក់ច្បាក់ដោយទស្សនាត្រូវ ហ្មាល្យនិនប្បុល បាន (Financial Times)
បានធ្វើបច្ចំឡើងតាមរយៈការស្រាវជ្រាវរបស់ប្រធានគ្រប់គ្រងក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៦។



ជីវប្រភេទិ បីល ហេត កំពុលអ្នកបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យាជីឡូឡើលោក

បីល ហេត កើតនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៥៥ មានបង្កួនចំនួន ៣ នាក់។ គាត់ជាកុនប្រុសតែម្នាក់តួនបំណោមក្នុងបីនាក់ ឱពុរបសគាត់ឈ្មោះ វែលលើម អេល ហេត ឬ (William H. Gates II) ជាមេដារីដែលទទួលបានជីវិតជំនួយល្អឥតខ្ចោះនៅទីក្រុង សូយ៉ាប់ល (Seattle)។ ម្នាយរបសគាត់ឈ្មោះ ម៉ារី ហេត (Mary Gates) បានមរណភាពថែរើយ កាលនោះសៀវភៅ អ្នកស្រីជាគ្រឹះបង្រៀន និងជាអ្នកជីកនាំសហគមនីដើរដឹងមាំម្នាក់។

បីល ហេត ចូលចិត្តមានសៀវភៅតាមរាងការ និងបាប់ធ្វើមួយក ិច្ចទុកដាក់លើផ្ទៀងកកំពុលទៅនៅពេលគាត់មានអាយុ ១៣ ឆ្នាំ ហើយគាត់កំពុង ស្រែននៅសាលា ឡុកសាយ (Lakeside) តួនបំនុះក្រុង Seattle ។ លុះគាត់ មានអាយុបាន ១៧ ឆ្នាំ គាត់កំបាប់ធ្វើមួយកកម្មវិធីដាបុងដែលទទួលបានប្រាក់

ចាំនាត់ ៤២០០ ដុល្លារ ហើយនៅសាលាដែននេះគាត់បានដួប បូល អេឡិច ដែលជោនខ្ពស់ជាងគាត់ពីថ្មីក៏ទៀត គាត់ទាំងពីរបានភ្លាយជាមិត្តសំខ្សាផ្លូវការ ដោយសារពុកគាត់រសម្ងាត់កំពុងទៅចូលរួម

នៅពេលគាត់ចូលមកជោននៅសាលាលីឡាលីយ ហាឡិដ ទាំង បីល ហ្វុត និងបូល អេឡិច នៅផ្សាយក្នុងកំពុងទៅរួមបានបង្ហាញឡើងថា ក្រុមហ៊ុន MITS អ្នកផលិត PC នៅទីក្រុង អាណ៉ូបូលីក (Albuquerque) រដ្ឋ ត្រីមិកសិក្សា (New Mexico) ពេញចិត្តស្ថាដែរបស់ពុកគាត់ ហើយក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៥ បីល ហ្វុត និង បូល អេឡិច សហការគ្នាបានធ្វើការក្រោមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង ឡើង។ បន្ទាប់ពីនោះមក ១ ឆ្នាំ បីល ហ្វុត បានបានបង់ការសិក្សាដែល វិឡូលីយ ហាឡិដ ពីប្រព័ន្ធគាត់យល់ច្បាស់ថាមនាគតរបស់ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង មានតែវិកបច្ចីនទៅមុខយោងត្រចង់ត្រចង់ ហើយកំពុងរង់ចាំគាត់!

ក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង វិកបច្ចីនយោងតាប់រហូត ចំណុចផ្សាស់ប្តូរដីជីថានមកដល់ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨០ នៅពេលក្រុមហ៊ុននេះបានចុះកិច្ចសន្យាបង្កើត ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ (Operating System) ឲ្យក្រុមហ៊ុន អាយីអីមេ។ ប្រព័ន្ធ បែបនេះ គេស្មាល់ច្បាស់ក្នុងនាមរបស់ MS-DOS ហើយស្ម័គ្រឿតិសែសដែល បញ្ជាក់ក្នុងកិច្ចសន្យាដែលក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង ធ្វើជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុន អាយីអីមេ តើក្រុមហ៊ុនកំពុងទៅធ្វើនេះអាចបង្កើប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការនេះបានឡើតង់ ធ្វើឡើបង្កើតបានកំពុងទៅដែលបានថា IBM-compatible ផ្សេងៗជាយពាសពេញ ធ្វើឡើក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសួង កាន់តែវិកបច្ចីនយោងតាប់រហូតឡើត។



■ ពេលនេះទាំង បីល ហ្មតុ និង បូល
អេឡ្ញត បានភ្លាយទៅជាមហាសេដ្ឋ
លំដាប់ចូកក់ពិភពលោកទៅហើយ

លោក បីល អេឡិន នោះចូល
លក្ខណៈប្រភេទមានបានហើយថា សង្ឃឹម គាត់
ដកខ្លួនចេញពីជុរមុនគេ ស្រុបពេលដែល
លោក បីល ហេតុ នៅតែដើរត្បាទីយ៉ាង
សំខាន់ដួងការធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម វិក
ចម្រើនដោយចុរីស៊ីយេរបស់គាត់រំពឹងនាក់
របស់ PC នេះគឺជាតុកបាតាមផ្សេងមណ្ឌលនេះ
ម៉ែត្រសុហ្ម បុន្ថែវកាមិនមែនបាននីយបា បីល
នោះទេ។

ក្រុកតីនោះ ការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុន ផែក្រុសហូ ឱិល ណ៍ឡត នៅចាប់
អារម្មណីលើក្រុមហ៊ុនខាងផ្លូវការដឹកជីរបច្ចេកវិជ្ជា។ តាត់ជាយុទ្ធសាស្ត្រកំនែញ្ចាង
ផែកជលិតជពាំងសាយ (board) របស់ក្រុមហ៊ុន អាយុខ្ពស់ ខែដីផែកហីន៍

(Icos Corporation) និងមានភាគហិវុនកូន (Darwin Molecular) ដែលជាសាខាបស់ ឈើរុសាយអីន (Chiroscience) កូនប្រទេសអង់គ្លេស។ ស្របពេលជាមយ្ញាតោះ បីលហេតុ កំដាមអ្នកបង្កើតក្រុមហិវុន ខ្ញុំបិស ខប ផ្ទើដៃប្រើប្រាស់ និងចំណាំប្រព័ន្ធឌីជីថល ទាំងការប្រមូលស្ថាដែដែលជាបស់ សាធារណៈ និងជាបស់ជ្រាល់ខ្ពស់ដើរពិភពលោក។

បីលហេតុ ទទួលស្ថាល់ការពិតាត តាត់មានទាំងមនុស្សស្រឡាញ់ និងមនុស្សស្ថប់។ កូនខ្សោយត្រូវបស់មនុស្សដែលវិកិយនឹងតាត់ហើយ បីលហេតុ មិនខុសពីអាជិវេជ្ជនេ បើនេះកូនខ្សោយត្រូវបស់មនុស្សដែលស្ថបមុខតាត់ បីលហេតុ គឺជាបិសាចចិត្តលម្អាក់ ហើយក្រុមហិវុន ដែក្នូសុប្បី គឺជាវិមានរបស់បិសាច !

ទោះបីជាយ៉ាងណាក់ដោយ សេវរការដែលតាត់ជាននិទន្ទេឡើង ដូចជាតា (The Road Ahead ឬ Business @ the Speed of Thought) សុខ្នៅតែជាសេវរការកំដាមបំណាក់ជ្រាក់ទាំងអស់ ពីព្រោះ ទោះជាចូលចិត្ត ឬសុប់ មានមនុស្សមិនអីបានទេ ដែលចង់មែលពិភពលោកនេះដូច បីលហេតុ។

បីលហេតុ ធ្វើប្រាកាហិតិកាហិតិការិយ នឹងកញ្ញា មែលីនជាតា (Melinda) កូនថ្វី ចូលឆ្លាំបីឆ្នាំ ១៩៩៤ ក្រោយមក មានកូន ពាណាក់ កូនចុងជាស្រី ឈ្មោះ ដែននីហើយ កាត់បានហិវុន ហេតុ (Jennifer Katharine Gates : ១៩៩៦) និងកូនប្រុស ឈ្មោះ រី បន ហេតុ (Rory John Gates : ១៩៩៨) និងកូនស្រីពេម្យាក់ឡើតឈ្មោះ ហូបី អាត-



ផែខ្សែ (Phoebe Adele Gates : ២០០២) ។

ត្រូសារ បីល ហ្មុត មានដូចជាចិនស្តីមេស្ថើ បុន្ថែវភីជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន ដងដែរ។ បីល ហ្មុត មិនអនុញ្ញាតឡើងកណ្តាលទៅបែកពុំដឹងដូចនេះរបស់តាត់ ជាជាមចាប់ខាត ក៏ដូចនឹងការមិនព្យូមាបធ្វើប្រាប់ថា តាត់ចំណាយលូយបុន្ថានទៅ បើដូចដឹងមួយខ្លួននេះ។ តាត់គ្រាន់តែប្រាប់ថាជាង ពន្លានដុល្លាររដ្ឋបារក្សា បានអារ៉ាមគេបាន។

បីល ហ្មុត ជានជូលភីយាមអាមេរិកក្នុងពេលវេលាដែលតាត់មានអាយុ ៣៥ឆ្នាំ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៧ នៅពេលក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ម រៀបចំកម្មវិធីថ្លែងព័ត៌មាននៃ សង្គាត់ ម៉ោងហាតាន (Manhattan) ហើយនានបច្ចីការឡើក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រសុហ្ម និងក្រោយមក នានជានៅដើរដំណឹងជាមួកគ្រប់គ្រងខាងផ្លូវ ទំនាក់ទំនងព័ត៌មានលើគេហទំនើរ។



■ កិច្ចការកម្មវិធីរបស់អ្នកដែលមាន យោះចាមហាសេដ្ឋិននៅលើពិភពលោក ម្នាក់នេះ គឺយក្ខុនគោលនិងលេងបៀវ តាមកំពូលទៅ។

ត្រូសានេះមានយោះថា ជាត្រូសារមាន សហុរសដម្លៃបំណាត់ខ្លាក់នៅលើពិភពលោក តែម្សង ហើយឡើលោក វិលលោយ៉ាម អុល ហ្មុត ឬ (William H. Gates II) ជាឌីតុករបស់ បីល ហ្មុត ដែលជាមួកគ្រប់គ្រងមូលនិធិ។ រហូតមកទល់ពេលនេះ មូលនិធិរបស់ បីល ហ្មុត ចំណាយបន្ថែមជាមួយមីនា ត្រូវបានដាក់ជាបានជុល្យរ។ តាត់បច្ចីន បវិច្ញាតជូយទៅខាងដូរកសុខភាពាល និងដូរកអប់រំក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។ តាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយមូលនិធិសម្រាប់គ្រឿងរបស់អង្គភាពបានជាកិ

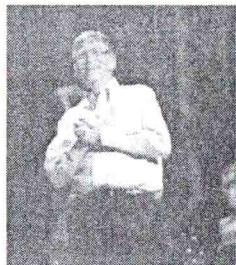
យុវនិសេហ្គ (Unicef) ធនាគារពិភពលោក និងអង្គភាពនាមៗយិភពលោក រួមបញ្ចូលទាំងក្រុមហ៊ុនធម៌សម្រេចដែង។ មូលនិធីរបស់ បីល ហេតុត នេះ ចាត់ទុកជាអង្គភាពសហគមន៍ដើម្បីដំណាប់បំណាក់ថ្នាក់លេខ២ នៅបឹងកេត លោក បន្ទាប់ពីមូលនិធី ផលខេម ប្រាស់ (Welcome Trust) ក្នុងប្រទេស អង់គ្លេស។

បីល ហេតុត និយាយថា យេ:ពេលជាប្រើនឆ្នាំក្នុងមកនេះ គាត់ទទួល ទានហេស្សនាមជាប្រើនយ៉ាង បីន្ទេរានអូម៉ែរីងដែលគាត់មិនឆ្លាប់ប្រើរួច និយាយនោះគឺ មនុស្សរួមទៅខ្លួន គាត់បែងចាំងដើរ ឱ្យនឹងជាមនុស្សតាត ដែលនិច្ឆ័យ។

មានលើកម្បូយនោះ បីល ហេតុត ឆ្លាប់និយាយពីខ្លួននឹងកាលនៅឯ៍យក កុមារជា ក្នុងកំលុងដែលគាត់កំពុងធ្វើលំហាត់ក្នុងបន្ទប់ប្រឡងនោះ គាត់តែង តែគិតជានិច្ឆ័យ ងាយស្រួលអើម្យេះទេ ហើយគាត់មានអារម្មណីខូចចិត្តជួន មិត្តភក្តិ ពីព្រះគាត់គិតជា សំណូរចាំងនេះបានបង្ហាញបច្ចុប្បន្នដើម្បីទូរ គាត់ធ្វើ មិនមែនសម្រាប់ក្នុងដៃទែននោះទេ។

មិត្តជិតសិទ្ធិបំផុតរបស់គាត់និយាយថា បីល ហេតុត នៅមានចិត្តជាក្រោង ក្នុងខ្លួននៅឯ៍យក ហើយវាអាចធ្វើឡើបានដែល បីល ហេតុត អាចយល់យើង្វាត់ អូដែលក្រុមហ៊ុន ម៉ែត្រសុហ្ម កំពុងប្រយោមមុខនៅពេលនេះគឺ «វិញ្ញាសាប្រឡង» ដែលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់គាត់ថ្នាក់លំ!

សម្រាប់ធ្វើដែលគាត់ប្រើប្រយោមមុខនេះ រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកនៅពេលនេះ បីល ហេតុត ប្រាប់ថា «ខ្លួនអារម្មណីថា កត្តានយុត្តិធម៌សម្រាប់ខ្លួន បីន្ទេរីកមានសេចក្តីសុខដងជីវិ៍»។





The
Genius
3

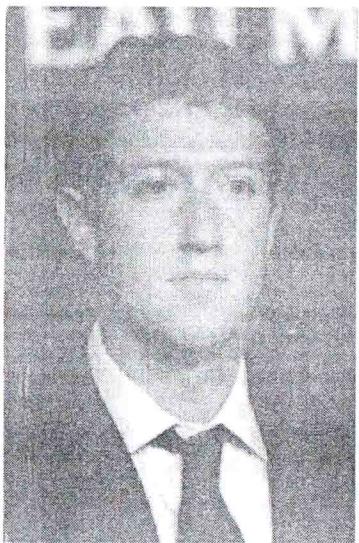
Mark
Zuckerberg
(Facebook)

សេដ្ឋកិច្ចក្រុងដែលមានអាយុតិចជាង

គេបំផុតលើពិភពលោក

ហើយបានទទួលរហស្សនាមថា

កំពូលអច្ចិនិយមនុស្សខាងផ្លូវ IT



ភាពជាកំណុលអច្ចរិយលើសម្រួលស្ថាន
ធម្មតារីងក្រឹងរឿងរីយដៃទន្លេ
២០ឆ្នាំ។ តាត់កសាងជីវភាពចូលឱ្យឈឺនយ៉ាង
បាប់រហ័សតាមរយៈទស្សនាជី ហុបស៊
(Forbes) បានធ្វើការស្រាវជ្រាវក្នុងរដ្ឋបាល
មជ្ឈមណ្ឌលរបស់អ្នកដែលកែចំណូលជាយុទ្ធន
ឯកតាមតម្លៃភាគហុងមានអត្ថាមុខរបស់ជាង
១៦ពាហិត លានដុល្លារ។

យើសបុក ជាប្រធ័នគេហទំនាក់ដែលទីរដ្ឋបានត្រួមពេញ និងបានត្រួមពេញ ៦ ឆ្នាំ បីនៅកម្មានចំណុចអ្នកបូជីនៅជុវិញ្ញុភពលោកប្រើនជាង ៩០០លាននាក់ ការបូជីនអ្នកបូជីនាមានខ្លួនសំណោះស្រាយបានមួយបង្អួនក្នុងក្នុង និងមិត្តភកភីជាសំរាបម្រព័ន្ធសង្គមមួយនេះ។

«ភាពុះកញ្ចាលរបស់ ហ្មសិក នានធ្វើឲ្យនិន្ទាការងារ
វិកចម្រិនរបស់អ្នកប្រើប្រាស់នូវអនឡាត្រ (Online) កាន់តែខ្លួនទេ ហើយ
ថែមទាំងបង្កើនបទពិសោធនានេះត្រូវបានសង្គមរបៀបដីកុង ប្រព័ន្ធ
អនឡាត្រលើពិភពលោកឡើង»

ក្រោមពីការបង្កើតទំនាក់ទំនងក្នុងលក្ខណៈបែបនេះ ហ្មសិក នៅពេល
ផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការរកសុំតាមប្រព័ន្ធអ្នកជើរិតឱ្យការងារ ការបែករំលែក
គំនិត និងខេរស៊ីទំនាក់ទំនងតាមរយៈគេហទំនាក់តាមប្រព័ន្ធអ្នកជើរិតឱ្យ
លើឱ្យមានផ្ទុចជា អាម៉ែរូណ (Amazon), អេតិសី (Etsy) និង អីបេ
(Ebay) ឡើតដែង។ វាការនៃតែធ្វើឲ្យបណ្តាលសង្គមមួយនេះ មានភាពខ្សោះស្ថាប់
ឡើង (រាត្ឋមែនត្រឹមតែជាបណ្តាលផ្សេចផ្សាយដើម្បីដែលអ្នកវិភាគជាប់ប្រើប្រាស់បាន
ឡើងដើម្បីនេះទេ)។

នៅពេល អ្នកជើរិតឱ្យ ត្រាយជាប្រព័ន្ធដែលពេញនិយមនៅក្នុងសង្គម
ការនៃតែខ្សោះឡើង ហ្មសិក មិនមែនជាការសក្ខីការធ្វើដំឡូល ហើយតុក
ចំណូលខាងផ្លូវការណិតិកម្មតាមរយៈអតិវឌ្ឍនការយោសាទាមរបៀបង្កើន
គុណសម្រាតិទំនើសកំពង់ (Fanpage) និងគ្រោមខ្លួនពោះជំហាននៅឡាង់ទៅ
រកភាពវិកចម្រិននៃពាណិជ្ជកម្មតាមអ្នកជើរិតឱ្យ។

អ្នកវិភាគបានឲ្យឈ្មោះព្រឹត្តិការណ៍នេះថាដាចំនូលតាមរយៈហ្មសិក
(F-Commerce) ដោយសារគ្រឿងពាណិជ្ជកម្មដែលកើតឡើងបណ្តាលឲ្យ
ហ្មសិក រកចំណូលបានក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ខ្លួនដែលបាន ៩០០ លានដុល្លារ។
ចំណោកត្រូវលើខប់ចំណូលសរុបក្នុងឆ្នាំ ២០១០ មិនទាន់បេញលទ្ធផលបូយ៉ាង
ណាខេ បើទីនេះមានការប្រមិជ្ជលើខុកជាមុនថា វានឹងខ្លួនជាងត្រូវមុនឆ្នាយ
ណាស់ បើទីនេះបានប្រមិជ្ជលើខុកជាមុនឆ្នាយនឹងចំណូលសរុបរបស់ប្រព័ន្ធបាន

(Google) រាជ្យសត្ត្រាយណាស់ ដោយសារប្រព័ន្ធ ហូលុយ រកចំណូលជានុស់ដល់ទៅ ២៥ ពាន់លានដុល្លារ (មួយគ្រឿងមាសជានប៉ុណ្ណោះ នៃ ពាន់លានដុល្លារ)។

ເບີຍຄູ່ແຂಡເນັດ: ອີ້ນເກີດເຊື້ອງຕາມບົ້ນຫຼຸງມູກເປົ້າ ແລ້ວ ອີ້ນສູງເກີຍ
ເປົາເງື່ອງພື້ນລືບມົກເລັດຄຸນໃຈຜູ້ຮັດ: «ຕາກໂທຸກຕັ້ງການລໝ່ອງ
ບັນດຸຕຸກຸນປະກິດສາມູນບສໍ່ເຊີ່ນພື້ນທີ່» ພາກ ລູ ເກີຣີ (Lou Kerner)
ມູກວິກາຕອກຂາຍບຸດ້າຕັບສັງເມດານເຕັມຕ່າງໆ «ເຢືນກໍຖຸນຳສ່ວນບຸດ້າຕັບດຸກຕົ້ງ
ພື້ນມານປະຕິບຸດ້າ ບຸດ້າບຸດ້າ ຕາມຜູ້ມີຄຸນເຫັນການບຸດ້າຕັບດຸກຕົ້ງພື້ນມານມູກເປົ້າ
(People-centric web) ດັ່ງນີ້ແມ່ນວິທີ »

ទិន្នន័យដែលទទួលពី (Shares Post) បានចូលដឹងថា ប្រព័ន្ធប្រសិកម្ម មានតម្លៃ និងវិកចំណេះខ្លួនដល់ ៤៥ ពាន់លានដុល្លារ ទៅបីជាតុចដានប្រព័ន្ធ ហូបូល ដល់ទៅ ៤ ដង ប្រព័ន្ធ ហូបូល នឹងសំមុខគេត្រួចប្រព័ន្ធគេហទំនាក់ពេញនិយមនៅក្នុងសង្គមអិតិរោតជីនុសប្រព័ន្ធ ហូបូល ក៏ដោយ បើនេះអ្និដែលត្រូវតាមដានដាបនុបន្ទាប់គឺ តើវានឹងទទួលបានដោតជីយ ខាងពាណិជ្ជកម្មបានបុអត់ ? នោះគឺជាការប្រណាំងប្រដែងដីឆ្នាំងភាពបំផុតបស្ថិន្នន័យ ហូបូល ។

- តម្លៃពលខាងផ្លូវកន្លឹមជ្រើរ ហ្មសបុក ជាម្នយន្តការធ្វើ
ពាណិជ្ជកម្ម

ເບີ: ຜູ້ທີ່ມາຮັດລົກຄະ: ດ້ວຍເຫັນວ່າ ອີກາຕື່ອງຈະ ຂໍມີຄວາມ
ຮັດລົກຄະ ປະຕິບັດໃຫຍ່ ແລ້ວ ພົມປະຕິບັດ ທີ່ມີຄວາມ
ສຳເນົາກັບຄາງຜູ້ລົງງານ (Customer Engagement) ສູນກົມໄດ້ຂາຍທີ່ຜູ້
ມາຮັດລົກຄະ ເພື່ອມີຄວາມ





ជូន្យេះ មានការធ្វើដាក់ជាមួលដ្ឋានថា នៅពេលអតិថិជនចូលមកសាកល្បងជាមួយនឹងស្ថាកម្មីហេដាបន្ទបន្ទាប់នោះ វានឹងធ្វើឡើមានភក្តិភាពថែមទាំងជាបំពុំសំឡួងក្នុងការប្រាប់បន្ទស្ថាកម្មីហេរបស់យើងទៅកាន់អ្នកដែលឡើត។

ការរៀបចំកម្មវិធីខាងទីផ្សារដែលធ្វើឡើអតិថិជនចូលទៅរួមចំណោកនោះ វាតុំមែនជារឿងប្រើប្រាស់ វាមានកំណើតជាយុរិកហើយ។ ខ្ញុំបានការណ៍ក្នុងករណីទូទៅដែលស្ថាកម្មីហេប្រើប្រាស់តែងតែនិយមនាំវិសាល្សូនេះមកប្រើប្រាស់។



តាមរយៈការស្រាវជ្រាវរបស់ ហេតុលលូប (Gallup) បាន ឲ្យយើង្ហាតិលំដាប់ចូកកំនើនទៅនឹង នៅពេលអតិថិជនបានរួមចំណោក នៅលើស្ថាកម្មីហេតុនគ្មានគ្មាន មានដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ១) ការរឿងចុកចិត្ត (Confidence) អតិថិជននឹងមានភាពរឿងចាក់ទៅលើ ការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបាន ឬ៖ត្រាគោះពីការចេញរាយមួយដោយហេតុកម្មីហេតុកម្មី និងក្សាកិច្ចសង្គា (Brand Promise) ដែលបានចុះទុក។
- ២) ភាពស្មោះត្រង់ និងចិត្តស្មោះស្តីត្រូវ (Integrity) អតិថិជនមានរាយមួយណី ថា ក្រុមហ៊ុនរបស់អ្នកមានយុត្តិធម៌និងហេតុផល។
- ៣) ការមានមេទេនភាព (Pride) ប្រសិនបើជិតិតិដលលូ និងមានកម្មវិធី ឲ្យចូលរួមជាបន្ទបន្ទាប់ ហើយមានការផ្តល់សិទ្ធិឲ្យអតិថិជនដែលបាន ភាពស្មោះត្រង់ ធ្វើឲ្យអតិថិជនមានមេទេនភាពទៅលើជិតិតិដលលូនេះ គឺដូច៖បញ្ចាំងឲ្យយើង្ហាតិជិតិដលពិត៍វា ម៉ោងវិញ្ញាប់ មានរាយមួយណី ថា ត្រាយជាមួនស្ថិស្ថានៗម្នាក់របស់ក្រុមហ៊ុន ឬ៖មកដល់ដំណរក់ កាលនេះ អតិថិជនត្រូវមខ្លួនជាប្រជុំដើម្បីជួយដំណើងល្អូវនេះទៅកាន់ មិត្តភក្តិឲ្យបានដើង។
- ៤) ការងង់ងុល (Passion) ប្រសិនបើអតិថិជនគិតថា ធមិតិដលលូ សេវាកម្មគ្នានឹងកម្រិតជំនួយបាន។ ដោយកនេះបិន្ទះមិនមែនកើតឡើងយ៉ាងចាត់ រហូតៗនោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវតែស្រួលរកបទពិសោធន៍ា ដោយការងង់ងុល និងការងង់ងុល ឲ្យក្រុមហ៊ុនរបស់រាយមួយនេះការងង់ងុល និងការងង់ងុល គឺត្រូវការងង់ងុល ដែល ចំពោះអតិថិជនជាបន្ទបន្ទាប់រាយមួយនេះ ក្នុងការប្រើប្រាស់សាស្ត្របង្កើតទំនាក់ទំនង ជាមួយនឹងអតិថិជន ឲ្យក្រុមហ៊ុនរាយមួយណីរាំពីរ។ សរុបសេចក្តីមក យើង្ហាតា ប្រសិនជាមួកបង់ឲ្យអតិថិជនងប់ងុល រាយការចំពាត់ដែល ត្រូវកែត្រូវបន្ទាត់សោដងឲ្យបានជាប់លាប់ តុំមិនរឿងនៃការប្រើកម្មវិធី ខាងទីផ្សារដើម្បីហេតុកម្មី នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនអ្នកគាំទ្រ (Fan) ដូចការរាយក្សាលដើរចូល ផ្ទះនោះទេ។

■ ការប្រើប្រាស់ ហេសបុក (Facebook Page) ដើម្បីបង្កើត Customer Engagement

ជាដំបូង យើង ព័ត៌មានអ្នកចាយទៅសាក្តិសមបំផុតចំពោះការធ្វើឲ្យ កើត Customer Engagement ប្រើនជាងវិធីសាស្ត្រដែលឆ្លាប់មានពីមុន មក ធ្វើឲ្យសកម្មភាពខាងទីផ្សារដែលរួមចំឡើងនៅរដ្ឋបាលរាយតែម៉ានបាន នាប់រហូតដែលអ្នកមិននឹកស្សានដល់។ ម្អាងវិញ្ញាទៀត វាតាមធនធានសម្រាប់ ពាណិជ្ជកម្មធនកល្អាចាលនិងអគ្គិស្ស (SMEs) ដែលនាក់មកប្រើវិធីសាស្ត្របង្កើត Customer Engagement ជាមួយនឹងគេបានខ្លះ គឺដើម្បីនឹងដែលទាបជាង ដែលតាំងប្រព័ន្ធដីមីនឹងសកម្មភាពខាងទីផ្សារពីមុន។ ដែលមានដើម្បីនឹងខ្លួន ជានេះ។

■ សំណ្ងារស្មោះថា «ហេតុអ្នកចានជាច្នៃតិតិដូច្នោះ?» ចូរពិនិត្យ មិនហេតុជំលម្យដួងម្មយោង

(១) សមត្ថភាពគួរការធ្វើយកលប (Interactive) សាកល្បងពិនិត្យ លើប្រព័ន្ធគំពុំហេសបុកមួយដោយ យើងនឹងយើង ឬប្រព័ន្ធមួយ អ្នកចំព្រៀបចំបញ្ចបទ របាយការ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីរាយការណ៍ដែលចូលចំពោះ (Wall) ដោយ សារគុណសម្រាតិនេះហើយទីនេះបានបង្ហាញបានចូលចំពោះ ការបង្កើតកម្មវិធីធ្វើង ជូនជាបញ្ចប់ បញ្ចប់របាយការស្ថាត់ បន្ទាប់មកឲ្យអ្នក ចំព្រៀប like ប្រសិនជាអ្នកណាមួយដែលទទួលបានកិន្និត Like ប្រើន បំផុតនឹងល្អុះរងាន់ បំណែកឈុតវិធីកិន្និតសុវត្ថិភាព និងការស្នើសុំ ក្នុងការបង្ហាញបន្ទាប់។ បទសន្ទានាលូនីងបង្កើតបាយពលឲ្យអ្នក ចំព្រៀបដែលទីរូបចំណែកក្នុងការនិយាយ ហើយការងារស្នូលធ្វើ ត្រាន់តែបុលេសត្រាន់ Comment ។

ពាំងមេនត្រីមកែបុណ្យណាមេន សមត្ថភាពគុងការធ្វើយកបហបញ្ហាលទាំងកម្មវិធីកម្មវិធីផ្សេងៗលើ ហ្មសិក ដូចជា លេងសាកល្អ លេងផ្សេងសំណងនិងការប្រកួតដោកីមពានខ្សោន់ជាដីម។ ការប្រកួតទាំងនេះធ្វើឡើងអ្នកចូលរួមទានអាមេណុវិកកាយ ជាតិសេស កាន់តែស្ថាល់ស្ថាកម្មីហេច្ចាស់ចំមេឡែកដីង។

(២) សមត្ថភាពផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់យ៉ាង (Rich Information) ស្ថាកម្មីហេច្ចាបង្វឹងផ្សេងៗដូចជាលិកជន និងសេវាកម្មបានយ៉ាងងាយស្រួល ហើយអាចបញ្ចូលរូបភាពប្រុញឈើដៃម្ខាយដីង។ ក្នុងពីនេះ គេអាចបញ្ចូលតំណាងតាមការបង្ហើតឱ្យដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងផ្ទុកម្មយបស់ទិន្នន័យបន្ថែមដែលប្រហែលជាមានកុងគេហទាំងពីរបុរុក (Blog)។ ជូន្យេះ វាអាចផ្តល់ទិន្នន័យបានច្រើន និងបណ្តាប្រុកតាំងទ្រព្រារមានចំណោកដូចតិន្នន័យបន្ថែម បុស្សរាំតែតែមានលម្អិតបានយ៉ាងងាយស្រួលឡែកដីង។

(៣) សមត្ថភាពផ្តល់ជំណឿងបន្ទុ (Viral Marketing) ជាសមត្ថភាពយ៉ាងសំខាន់ចំពោះភាពជាបណ្តាញលេសផ្តុម នៅពេលអ្នកតាំងប្រើប្រាស់សកម្មភាពខាងទិន្នន័យដែលយើងផ្សេងៗបំឡើង គេអាចប្រែកវិលកព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់បានដោយគ្រាន់តែយើងបុច្ចត្រង់ Share គឺការប្រែកវិលកព័ត៌មានផ្សេងៗតាមប្រព័ន្ធបែសិក របស់អ្នកតាំងម្នាក់នោះ បុច្ចត្រង់ Like ដើម្បីបង្ហាញពីការពេញចិត្ត។ ទាំង Share បុច្ចត្រង់ Like មានការផ្តល់ជំណឿងដល់មិត្តភក់គិរបស់យើងទ្វាតនដីងតាមរយៈ News Feed។ បណ្តាសកម្មភាពបានយើងបានផ្តល់ជំណឿងទ្វាតនដីងតាមរយៈ News Feed។ បណ្តាសកម្មភាពជាបច្ចុប្បន្នដោយប្រើប្រាស់ការបង្កើតបំន្នន័យអ្នកតាំងបន្ថែមដោយទូកគេនោះដូចយុទ្ធបាប់ Like ដោយសារមានរដ្ឋាភិបាលបញ្ជាត់។

(៤) ប្រើបង្គចជាជ្លោះសម្រាប់អតិថិជនស្នាជ្លោះត្រង់ (Facebook)

Page) គូរកែដាប្រភពនៃការសំណង់សំណាល បុជាសង្គមសម្រាប់អ្នកចូលចិត្តស្ថាកយើហោ។ ស្ថាកយើហោធ្លីលំត្រូវញាយមបង្កើតបទសន្ទនាចុះមានឡើងគ្រប់ពេលវេលាដោយផ្តើតលើការផ្តើយកប បុជាស់បុរីពីបណ្តាញអ្នកគាំទ្រ (Fan) ពុំមែនគឺតែតិនិយាយម្នាក់ដូច Facebook Page កំពុងផ្តើនៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ។ យើងអាចចូករិលកបនទិសាជគ្មានឱ្យរួមទៅមក ដូចជា Facebook Page របស់លោក ហាលី ដាឪវិសលាន់ (Harley Davidson) បណ្តាញអ្នកគាំទ្រនាន់ចត្តរបាតរបៀបយន្តរបស់ខ្លួននឹងជាក់ទុកលើគេហទំនើបចូករិលក មានចំនួនជាល់ទៅ ១៥ ២០៥ រូបភាព។

- ເພີ້ມຄໍ່ງກຸນກາເປັນທີ່ຕ້າງໆ ແກ້ວມະນຸດ (Facebook Page) ໃບສ່ວນອັນດຸກ

- ហ្មត បីអេស្តា (Ford Fiesta) ជានបង្ហាញផលិតផលដើម្បី អ្នកគ្រប់គ្រងដំណឹងថា ក្នុងកាលពេលដោយ «ក្រុមគោលដៅ Ford Fiesta ជាមនុស្សដែលទាក់ទងច្បាស់ដោយខ្លួនគ្រប់ពេលវេលាប្រើ Smart Phone, PDA, Black Berry និង iPhone តាត្រប់បណ្តាញអុនដើមីតគ្រប់ពេលវេលាប្រើ ចូលចិត្ត Chat ជាមួយនឹងមិត្តភកិ» សកម្មភាពខាងទីផ្សារលើ Facebook Page ត្រូវបានគេប្រើសិស្សផែរយប្រើយេះយុទ្ធភាពរបាយ Love Fiesta Snap It Now ។

- តូនិច (Kleenex) ក្រដាសដុតមុខបើសម្រាប់ប្រភពទូរបចតេទ ទោះបីជាប់ពុម្ពម្នាក់ដែង ចំណោមឱ្យបូជាប្រុមភីតីត្រូវទៅទេតែនៅ ឬឯុត តូនិច ដុល្លារ (Booth Kleenex ToGo) ហើយយកទៅបង្អោះនៅលើទំព័រ ហ្មសបុក បន្ទាប់មកបូលមិត្តភកិច្ចលទ្ធផលគឺចុង Like សម្រាប់រូបថតដែលយើងបង្អោះចុលប្រភព ហើយរួបភាពណាដែលទទួលបានពិន្ទុប្រើប្រាស់ដូចម្នាន់ដែលបានការអនុញ្ញាតឡើប្រិយមិត្តចុលរួមធ្វើយសំណ្ងាប្រភពយកខ្លាំងទូសត្វាន់ដឹង យុក ហើយ បូល ៩៧០០ (Black Berry Bold 9700) ដោយផ្តល់ឡើងកដែលចង់ធ្វើយសំណ្ងាប្រភពទៅតាមទំនាក់ទំនង Like ។

- វិនដុយប្បញ្ញត្តិស ២០១០ (Window Office 2010) ប្រើដឹងសាស្ត្រ មិនខ្លួនពី គិតិថ ឡើយ នៅកី អ្នកចូលរួមកម្មវិធីត្រូវតែចុះឈ្មោះជាសមាជិក បន្ទាប់មកចូលប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន (office) នៅលើផ្ទាំងទំនើរ

រួចបូលមិត្តភកិចុចនៅត្រង់ Like ហើយអ្នកណាដែលមាននូស្សុចុច ឬ Like ជានប្រើនបំផុតនឹងជានល្អោះខ្លាន វិនដុ ហ្មន (Window Phone) ជាក្មេងរាល់ខ្លួន។

- ដែល (Dell) ផ្សែបំកម្មវិធីខាងទីផ្សារឡើសមនឹងបរិយាកាសក្នុងខេត្តសិបានោះគឺ កម្មវិធី អាយ ខ្សោយ យុ ម៉ា (I Love You, Mom) ហើយ អ្នកចូលរួមកម្មវិធីត្រូវជាប្រើយមិត្តភកបស់ ដែល ជាមុន បន្ទាប់មកទីបំបាត់ បន្ទាប់មក បង្ហាលខំពុកមាយ ហងបុន និងមិត្តភកកិមកដូយ ត្រូចុច Like លើរូបថតោះ។ អ្នកជានពីនឹងប្រើនបំផុតនូវបីនាក់នឹង យុទ្ធផ្សាត់ ហូហ្ម វីយ៉ែ (Gift Voucher) ពីក្រុមហ៊ុន ឡើវិស (Levi's)។

■ គុណវិបត្តិកម្មវិធីទីផ្សារលើទំនាក់ទំនាក់ ហេសបុក (Facebook Page)

បញ្ជាបើប្រាស់ទំនាក់ទំនាក់ ហេសបុក តាមការផ្សែបកប៉ូខេត្តនៃក្នុងអារម្មកថា នោះគឺ ការផ្តាស់ស៊ិនកម្មភាពដើម្បីបង្កើនបំនុនប្រើយមិត្តឡានប្រើនបំផុត តាមដែលអារម្មកដើរ ដូករកណី និង រេស្តា ដែលអ្នកចូលរួមព្យាយាមបញ្ហាល តំណាងប័ណ្ណមិត្តភកិចុចដើម្បីបង្កើលជាប្រើយមិត្តភកបស់ទំនាក់នេះ។ អ្នកណាដែល បង្ហាលមិត្តភកិចុចបុប្របតំណាងប័ណ្ណបានប្រើនបំផុត អ្នកនោះនឹងយុទ្ធផ្សាត់ដំបូ ករណីរបស់ វិនដុ អូហ្មហី ២០១០ ដែលអនុញ្ញាតឡើបញ្ហាលូបថតទៅលើផ្តើ ទំនាក់បន្ទាប់មកឡើមិត្តភកិចុច Like ឡើប្រើនបំផុត។ អ្នកណាដានប្រើនបំផុត នឹងយុទ្ធផ្សាត់នោះ ស្ថាបា តែកម្មវិធីខាងលើនេះបង្កើនគុណសម្រាតិវិឌ្ឍន៍បំពេះ អតិថិជន ចម្លើយកី ត្រានទេ។

■ អ្នកអាចស្រាវខ្ព័ណ្ឌ តើមានចំណនប្រិយមិត្តភាពទៅគ្រឿងនៅទៅនៅទៅ ?

ប្រសិនបើយើងពីចារណាបាការរៀបចំបង្កើតទាំង ២ ហ្មសិក ឡើងដើម្បី បង្កើតទាំងនាក់ទាំងរវាងស្ថាកម្មយើហេ និងអតិថិជនរហូតទាល់ទៅធ្វើការយល់ព្រម ទិញប្រាក់តួនាទីទិញប្រាក់តួនាទី យើងត្រូវនឹងកាត់នៃ ដំណាក់កាលដល់ទៅ ៤ ដុចខាងក្រោមនេះ៖

ដំណាក់កាលទី១ ឡើងក្រោមគោលដៅស្ថាល់បូចាប់អារម្មណ៍ (Get their attention) អ្នកដែលពីត្រាការដំបូងនៅ គឺអ្នកមិនអាចលក់ផលិតផលឡើងអ្នកណាតានទេ ប្រសិនបើគេមិនស្ថាល់ផលិតផលបូសរាកម្មរបស់អ្នក។

ដំណាក់កាលទី២ ក្រាតិស្ថាល់ស្ថាកម្មយើហេរបស់យើង ក្រោមគោលដៅប្រែបែលជាស្ថាល់ស្ថាកម្មយើហេរបស់គ្មប្រើដែងជាប្រើនឡើត។ តើត្រូវបានដឹងទៅ តួរវត្ថុ ដើម្បីយើងដឹងដឹងមួយចុចឡើងក្រោមគោលដៅចុលចិត្តយើង (Get them to like you) ?

ដំណាក់កាលទី៣ នៅពេលក្រោមគោលដៅមានចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើស្ថាកម្មយើហេ យើងតួរតែបង្កើតកម្មវិធីយើង ឬឡើងក្រោមគោលដៅមានអារម្មណ៍ រាយានចំណោក (Get them to interact) ។ ដំណាក់កាលបុងក្រាយរហូត នកដល់ពេលនេះ តូកគេនឹងមានភាពស្ថិត្យស្ថាលជាមួយនឹងស្ថាកម្មយើហេ ហើយយើងត្រូវបង្កើតទំនួកចិត្តដើម្បីឡើងក្រោមគោលប្រាក់តួនាទី យើង (Convince them to buy) ។

តាមរយៈដំណាក់កាលទាំង ៤ ខាងលើនេះ បើប្រៀបដោយនឹងករណី សិក្សាចាំង ៤ ករណី មានតែដំណាក់កាលទី១ ប៉ុណ្ណោះ គឺព្យាយាមយើងក្រោម

គោលដៅបានស្ថាល់ ទំព័រ ហ្មសិកុក របស់ស្ថាកយីហេខនទ្វប្រើនបំផុត និង ប្រើវិធីសាស្ត្របែករង្ហានដើម្បីប្រាប់ជាមួយនឹងទីតាំងនៃប្រើយមិត្តដែលមានបំនុនកែន ឡើងទ្រូចពាណិជ្ជកម្មដែលបានស្ថាបាយការប្រើបទសន្ទនាមួយដល់បន្ទុកធនការ បង្កើតបំនុនមិត្តឡើងកែនឡើងប្រសើរជាង។ វាប្រាកដណាស់ថា ការមានបំនុន មិត្តភកិប្រើន តែងតែផ្តល់ឱកាសបង្កើតបណ្តាញទិន្នន័យ (Viral Marketing) ដែលកើតពីសម្ដីទូល់នឹងសម្ដីរបស់សមាជិក គឺវាមានប្រសិទ្ធភាពប្រើនជាង។ ប៉ុន្តែវីដែលប្រាកដជាងនោះ បំនុនប្រើយមិត្តដើម្បីប្រើន មិនប្រាកដថា ពួកគេនឹង ភាយជាមតិបិជនរបស់អ្នកឡើយ។

កំត្រួចថាការដែលគេចូលជាសមាជិកប្រើយមិត្តនោះ ជាយសារត្រូវ ទាក់ទាញចិត្តដែលអ្នកយកទៅបានពេញ ប៉ុន្តែនៅពេលការប្រកួតបានបញ្ចប់ អ្នកត្រូវប្រគល់អ្នកលួយដៃនៅថ្ងៃខែឆ្នាំនៃខែមិថុន មិនថា ជាង៖

- ការនិយាយគ្មានក្នុងដីតស្ថិតវាងស្ថាកយីហេនិងក្រុមគោលដៅ។
- ការប្រើសំណួរដើម្បីបង្កើតទំនាក់ទំនង។
- ខ្លឹមសារឡើងនៅដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ហើយក្រុមគោលដៅផ្តល់មានបំណុលរវាងមួយគ្នាប់ដីដី។
- ការឡើយ និងការផ្តល់យោងស្រាយបញ្ហាយោងយកចិត្តទុកដាក់ដែលកើតមានបំពេះអតិបិជន រួមទាំងការផ្តល់ឱកាសឡើអតិបិជនមានប្រតិកម្មគប់ និងទទួលបាននូវផលិតផលប្រសើរកកម្ម។
- ការរៀបចំកម្មវិធីជាបន្ទបន្ទាប់ជាយពុំផ្តាត់ទៅលើប៊ិកវិកាប្រើននោះទេ ប៉ុន្តែប្រើជាក្រុងពេលវេលាកំឡើមានការចូលរួម។

អ្នកដែលខ្ញុំប្រាប់អារម្មណ៍ចំពេះការប្រើទំព័រ ហ្មសិកុក គឺបន្ទាប់ពី

ស្ថាកម្មីហេរមានចំនួនអតិថិជនតាមគោលបំណងហើយ គេលែងយកចិត្ត
ទុកដាក់ជាប្រចាំ ប្រហែលសង្ឃឹមថា ត្រូវបើយុទ្ធនាការខាងទីផ្សារនៅលើក
ក្រោយ ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រើប្រាស់មិត្តភកទៅការ វាមិនខុសអីបានអ្នកយកលុយទៅជាក់
បញ្ជាផលឱ្យអ្នកដឹងចូលមកជាមិត្តភករូបស់អ្នក ប៉ុន្តែក្រោយពីនេះ វាបើរដាប់
ត្រានចំនាក់ចំនងលូម្ពិនត្រាគៅក្នុង ទីបំផុត អ្នកសង្ឃឹមថាយកលុយទៅ
បញ្ជាផលដើម្បីរក្សាទំនាក់ចំនង លូនដល់លូយរបស់អ្នកអស់ ពួកគេនឹងបានបង់
អ្នកចោលដោយត្រានអាណាពិត។



■ ហេតុអី ម៉ាក សាកកិបីក ត្សាយខ្លនជាសេដ្ឋិរហ័សម៉ែះ ?

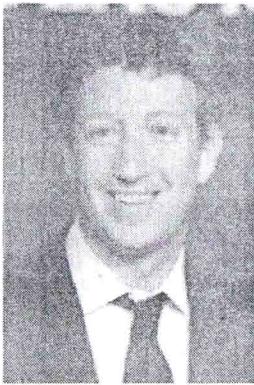
ហេសបុក មានចំណូលភាគចំនួនមកពីការយោសនានិងអ្នកខេត្តមួយ ក្រុមហ៊ុន ឃេបដែល ជាអ្នកគាំទ្រនៅផ្លូវរមុខគេ ចំណោកអតិថិជនជំគឺក្រុមហ៊ុន ដ៏ក្រសួង ដែលជាក់យោសនាថី ហេសបុក រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១១ ហើយ នៅមាន ដៅកី មួយហីន (JPMorgan Chase) និង សារឱស (Southwest) ហើយ ហេសបុក ឱចិបេតែសម្រេចចិត្តធ្វើ ហេសបុក ជាយកីវិ (Facebook Diaries) ជាកម្មវិធីឈុតវិដែអូឌីដីមីបញ្ចាំងទាំងក្នុងប្រព័ន្ធលើ ហេសបុក និង ហូដីឈូ ធម៌ ខម (Ziddio.com) ដែលជាប្រព័ន្ធបញ្ចប់វិដែអូ (Video-Uploading) របស់ ខាយខាស់ (Comcast) រួមទាំងលក់តាមរយៈសេវាកម្ម ទាញយកវិដែអូ (Video-on-Demand) របស់ ខាយខាស់ ឡើតដង។

ម៉ាក ធ្វើជា ហេតុរៀប កាលីហ្មូរព្រំ ដោយបាត់ដែទេ។ យេ:ពេល ៣ ឆ្នាំបុណ្យណានេះ តាត់មានទ្រព្យសម្រួលិកប់រោលានជុល្យរោះ តាត់ ទីបត្រនៃបានគេអាចធ្វើបានឡើង ធ្វើជាក្នុងនៅក្នុងអង្គភប្បុជមិកនាំយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនៅទីក្រុង ជាន់ស (Davos) ប្រទេសស្តីសដោយសារ ភាពជាគដ្ឋិយរបស់អ្នកកំណែ៖ ក្នុងសម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រ IT ដែលមានឈ្មោះ ម៉ាក ឪធម៌លោក សាកកិបីក (Mark Elliot Zuckerberg)។

«ការសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមហ៊ុន ដ៏ក្រសួង ធ្វើឲ្យតួន្ទឹង មួយ របស់ ហេសបុក តើនឹងធ្វើដល់ ១៥០០ លានជុល្យរក្សាគំខ្មែង មួយប័ប្រិចត្រូក។ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ក៏មានមតិវិវាទនៅថា ក្រុមហ៊ុន ដ៏ក្រសួង ប្រាំហេតុជាលើប្រចាំថ្ងៃ ហើយបានជាសេដ្ឋិរហ័សម៉ែះ។»

បុំន្តែអ្នកវិភាគដែលដឹងពីព្រាកដានព្យាករយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ចវិកាគ្រើមទៅ ២៤០ លានដុល្លារជាប្រាស់កំបុកកំបុក ហើយប្រើបង្វេបជាមួយនឹងអ្នកដែលក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រុសហ្ម មានបំណងនេះ គឺការជាមួយនឹងទ្រព្យសម្រួលិតិ មហាសាលបែលមិនយើង្ហាតិតុល្យភាពនៃការចូលដល់មូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់អតិថិជនរបស់យើង្ហាត នៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវការប្រើបង្វេបជាមួយនឹងអតិថិជនកំណៈក្រមបែលក្រុមហ៊ុន ម៉ែក្រុសហ្ម មិនទាន់ចូលដល់ ហើយលទ្ធផលពីការមានប្រជាប្រើយភាពលើកនេះធ្វើឡើយឡាភាសាអង់គ្លេស ម៉ាក សាកកីបីក ជាប់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកដែលមានត្រួវធម៌លបំផុតនៅលើពិភពលោកជាលើកដំបូង តាមរយៈការរៀបចំចំណាត់ថ្នាក់របស់ទស្សនាដីបាយ កាលពីឆ្នាំ ២០០៤ នៅពេលតាត់មានរាយ ២៣ ឆ្នាំ ហើយចំមំនាំមានការរៀបចំពីទស្សនាដី ហូហិរញ្ញវត្ថុ ឬគ្រូបែងចាន់ដោយខ្លួនឯងដែលមានអាយុត្រួវបំផុតនៅលើពិភពលោកដែលកសាងហាន់ដោយខ្លួនឯងដោយមានទ្រព្យសម្រួលិត្តាលំខ្លួនបំនួន ១៥០០ លានដុល្លារ។

រយៈពេល ២-៣ ឆ្នាំក្នុងមកនេះ ទោះបីជាមានក្រុមអីនិងជីវិតជំងារប្រើប្រាស់ជូនជាបុរាណ ហូហិរញ្ញវត្ថុ និង យ៉ាងហុ តាមទាក់ទងចង់ទិញភាគហុន ហ្មសស្សុក ដើម្បីថែករំលែកភាពជាអ្នកមានខ្លះកំដោយ បុំន្តែដោយសារចក្ខុវិស័យដឹង ថ្នាយរបស់នាយកប្រតិបត្តិរីយកំណៈរបស់ ហ្មសបុក តាត់បែរជាសម្របចិត្ត លក់ភាគហុនបន្ទិចបន្ទិចចាយទៅក្រុមអ្នកបណ្តាក់ទុនអីនិងជីវិតជំងារជាប់ចំណាត់ថ្នាក់បាន ដែលមានសញ្ញាតិរុស្សី ឱ្យដឹងថា ស្ថាយ តិចណ្ឍូខ្សែដី "Digital Sky Technologies" បុរាណអក្សរកាត់ថា ឱ្យអេសធី (DST) ដើម្បីជួយជាមួយនឹងការទទួលបាន ហ្មសបុក នៅតំបន់សុស្សី និងអីរុបខាងកើត ដែល ឱ្យអេសធី ជាម្នាស់ជំនួយ និងនាយទុនជំត្រូវបានក្រោចក្រោងទិន្នន័យអីនិងជីវិតទុកចាប់ផ្តើមពីការដែលបាននិយាយពីខាងលើនេះ។



ហ្មសិក បានព្រមឆ្លងភាពឯកជាប្រភីសាស្ត្រ ប្រកបដោយភាពជាអតិថិជ្ជ ហើយកាលពីខែសកា ធ្លាំកន្លងមកនេះដោយភាគីខាងនាយទុនខ្សោយៗ ស ប្បាយចិត្តវិកាយនឹងចំណាយចរិកចំនួន ២០០ លានដុល្លារ ដើម្បីផ្តល់បញ្ជីជាប្រាមយនឹងភាគហិន ពី ហ្ម សិក (Preferred Stock) ត្រួមដែល ១,៩៦ ភាគីយនៃភាគហិន ហ្មសិក។ នៅពេលនោះ ហ្មសិក មានតម្លៃជាប្រាក់សរុប ១០០០០ លាន ដុល្លារ ហើយសន្យាបានអ្នកជំនួសកុងការគ្រប់គ្រង និងមិនលួកដែងចូលទៅ កុងកិច្ចការគ្រប់គ្រងដែលបានតែទុកជាមុំដោយសំខាន់របស់ ហ្មសិក ឡើយ។

ចិត្តភិតតែម្ខកកំណៈ ហ្មសិក មានច្រុងសម្រាតិសុកស្ថាម និង កេរីយោះលើឲ្យបានយើងណាកំដោយ ប៉ុន្តែសូច្ចចោន់ គាត់នៅតែរក្សាការ សែននៅដូចមុនដដែល គាត់ចូលចិត្តពាក់អារមីតណឺតណឺស៊ែកខោ ដើម្បីដែងពណ៌រីខ្សោនិងស៊ែកដើម្បីជាសំណងជើង (Adidas) ហើយគាត់នៅ ធនបន្ទាករដូលផ្លូវឆ្លងគុចចារ នៅក្បែរការិយាល័យធ្វើការនៅតំបន់ ជាណ្នូត (Paloalto) ដែលជាធិក្ស សុធនិខិន វិលី (Silicon Valley) កុងរដ្ឋ កាលីហ្មោះត្រូវ កាលពីបង្កើត ហ្មសិក ដើម្បី នៅក្នុងបន្ទប់មានពុកដេកតម្លៃ ចោក គឺការមួយនឹងកោអីចំនួន ២ ចំណោមអាហារពេលពីករបស់មហាសេដ្ឋិតិជាប្រាប់ធម្មជាតិលាយទីកដោះគោកកុងបានក្រដាសនឹងស្ថាបត្រាផែនដែល ហើយគ្មានអ្នកណាបើចា គាត់នៅជាក់កង់និងដើរដើរការរាល់ចូលនោះទេ ។

បច្ចុប្បន្ន ហេសបិក មានតម្លៃ ៤៣៤ លានដុល្លារ ហើយតាក់មានអាយុ
ត្រីមតែ ២៦ ឆ្នាំ ដែលជាបុរសវិយក្ខុងបំផុតនិងជាមហាស៊ីម្ងាក់។

«ព័ត៌មានថ្មីទានចួនដឹងថាគាត់មានត្រូវសម្រេចជាង ៦ ០០០ លានដុល្លារ!!»

■ ហេតុអ្នីទានជាគាត់ទទួលភាពធោគជំយ និងមានត្រូវសម្រេច
ប្រើនសន្តិកសន្ទាប់រហ័សបែបនេះ ?

- ទី១) ម៉ាក ធ្វើនូវអ្នីដែលខ្ចោនស្រឡាត្រង់អស់ពីចិត្ត។
- ទី២) ធ្វើនូវអ្នីដែលខុសល្អកពីប្រព័ន្ធសង្គមគេហទំនើរទៅ ដោយប្រើមនុស្ស
និយាយលាតគ្របាងចំពោះទិន្នន័យប្រហែលបញ្ជាផ្ទៃនិតិវា។
- ទី៣) ម៉ាក មានចក្ខុវិស់យ៉ាងឆ្លាយដោយយល់យើងបាន ហេសបិក មិនមែន
គ្រាន់តែប្រើសម្រាប់សំណោះសំណាល ត្រាគំបុងឱ្យបាន គឺមានសារ-
សំខាន់ប្រើនជាងនេះ។

ដោយសារមកពីមួលហេតុខាងលើនេះហើយ ខើបគ្នានូវចុរចុរចុរចុរ
ចិត្តដែលមានសិស្សប្រចាំនៅសាកលវិទ្យាល័យ ហានឹង ដុចជា ចិល ហ្វុត ដែល
លាយច្ចាត់សាកលវិទ្យាល័យដើម្បីបង្កើតក្រុមហិន ម៉ែក្សសុហ្ម ហើយតាក់ជា
ពាណិជ្ជករដំបូងដែលហើនចំណាយចិវាកបំន្នន ២៤០ លានដុល្លារទិញ
តាតហិន ហេសបិក បន្ទិចបន្ទិច ១,៦ តារាយ កាលពីចុងឆ្នាំ ២០០៧ ចាប់
តាំងពី ហេសបិក ដូលសេវាកម្មចុរចុរចុរចុរ ៣ ឆ្នាំ ហើយមានអ្នក
ប្រើសេវាកម្មបំន្នន ៥០ លាននាក់។ នៅពេលនោះ ចំណូលរបស់ ហេសបិក

មិនទាន់ប្រើបង្កើចស្អាតថ្មីនេះទេ តើវាកំណុលបានត្រឹមតែ ១៥០ លានដុល្លារ
ប៉ុណ្ណោះ ហើយមានរួចរាល់សម្បត្តិកាសរូបមិនដល់ ២០០ លានដុល្លារទេ។





សូមយដិប្រវត្តិ

ម៉ាក សាកកីបីក (Mark Zuckerberg) សេដ្ឋិវិយក្រុង
ដែលមានទ្រព្យស្ថុកស្ថុមរហ័សបំផុតនៅលើពិភពលោក

ម៉ាក សាកកីបីក ជាជាមួយក្របតិបត្តិ (CEO) របស់ប្រព័ន្ធ
ហ្មសិកិត្ត

ម៉ាក សាកកីបីក (Mark Zuckerberg) កូនកាត់ជីប្បុអាមេរិក កែវត
នៅថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៨៨ ជំដឺកីឡាក្នុង ធម៌ ឌុបស៊ី ហីរី (Dobbs Ferry) ទីក្រុងញូវយ៉ែក សហរដ្ឋអាមេរិក។ កាត់ជាកូនប្រុសរបស់គ្រួយចេញដោល
ដែលជាអ្នកងងប់ងុលនិងគ្រឹះកំពុងខ្លួន (អ្នកន្សាត់ដែលជាប់ច្បាក់តិតិតាលោក
ឯុធទាត់ អាលុបីត អាប្បន្តាប្ប, វីន ប្រាន (Von Braun) ជាដើម ពួកគេ
សុទ្ធដែលជាកូនកាត់ជីប្បុ)។

ភាពអច្ចរិយាបស់គាត់ បានផ្តល់បញ្ជាក់ថាគ្នៃពីកម្មារភាពតាមរយៈការសំភ្លាយដោយចាប់ផ្តើមចូលរៀនច្បាក់វិទ្យាល័យ អាជស្សែ (Ardsley High School) ហើយបញ្ចប់ច្បាក់វិទ្យាល័យនៅ ហូលីត អិកសេតទី អាមេរិក (Phillips Exeter Academy) តុងឆ្នាំ ២០០២។

កាលនៅវិទ្យាល័យ សាកកីបីក អាចបង្កើតកម្មវិធីបានតាមរយៈការសំភ្លាយដោយនឹងមិត្តភកិបង្កើតកម្មវិធីសម្រាប់សិក្សាដូចខាងក្រោម និងបញ្ជាផ្ទៃសម្រាប់ការស្វែបបទឡាស៊ីនីម (Winamp) និងចម្លោះ (MP3) ហើយតាមរបៀបដែលបានរាយការណ៍ដោយ តួគិតថ្មី ម៉ាក សាកកីបីក ចូលរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យ ហានឹង ហើយ ឈរប់រៀនពាក់កណ្តាលទី និងត្រឡប់មកចុះឈ្មោះរៀនមួងឡើតនៅសាលានៅឯកសារ ឆ្នាំ ២០០៦ ។ ម៉ាក សាកកីបីក បានផ្តើមបង្កើតគម្រោងស្រាវជ្រាវ ជាលើកដំបូងជាមួយនឹងមិត្តភកិបានផែលមានឈ្មោះ អវី ហាសិត (Arie Hasit) ហើយឈ្មោះគម្រោងនេះគឺ ខុស ម៉ាត់ស៊ិ (Course match) ដែលរាយកម្មមួយដែលបើកចុះសិស្សនិស្សិតអាជចូលមិនបញ្ជាក់ឡើងឡើង មិត្តភកិបាន។



គម្រោងបន្ទាប់មកឡើតគឺ ហ្មសម៉ាស់ ដត ខម (Facemash.com) ដាប់ពីកម្មារភាពទៅសម្រាប់ផ្តល់សំឡេងផ្តាគដល់រូបថតរបស់និស្សិត ហើយដោយបង្កើតឡើងនៅទីក្រុងបណ្តាញប្រព័ន្ធភាពិបាបីនិងប្រព័ន្ធបុត្រិបានដោងគេ ? ប៉ុន្តែគម្រោងនេះបានបើកសេវាកម្មនៅក្នុងបណ្តាញសង្គមអីនិងជិតត្រីម៉ែក ៤ ម៉ោងបុណ្ណោះ

សាកលវិទ្យាល័យកំបញ្ចូលព្រមទាំងបានរៀបចំការប្រើប្រាស់នូវអនុជាតិរបស់ សាកកីឡូកដោយបានប្រកាសថា ពីថ្ងៃចាប់ត្រឹមខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ សាកកីឡូក ប្រព័ន្ធលើសមេគ្មារ ក្នុងការប្រើប្រាស់នូវអនុជាតិនៃសាកលវិទ្យាល័យបានកំណត់ត្រូវ ហើយមានគ្រារៈ-គ្រារ៉ាកំណត់ចំណោះប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពរបស់កំពុងទីរក្សាងសាកលវិទ្យាល័យ។

■ กໍາເນົດ ເກສະບົບ

សាកកីបីក បធ្វើតម្រូវសេវាកម្ម ហ្មតុសិក នៅក្នុងបន្ទប់របស់ខ្លួនដែលសាកលវិទ្យាលីយោ កាលពីថ្ងៃទី៥ ខែកុម្ភា ឆ្នាំ២០០៨ សារត័ែមនានេះបានបញ្ចប់ថា សាកកីបីក សរសេរកម្មវិធី ហ្មតុសិក ជួចចងកសារធ័ែមចំណាយពេលដែលមិនជំនួយ ២ ស្តាប់បាន លើកនេះមិនមែនជាសេវាកម្មបានៗសំឡេង ដូចបុសិកម្មបង្ហាញបញ្ជីការឃើញ៖ មិត្តឈប់បានកំឡែតាម បុណ្ណោជាសេវាកម្មទាំងអស់នៅក្នុងបន្ទប់របស់ខ្លួនដែលបានតាមតម្រូវការ។

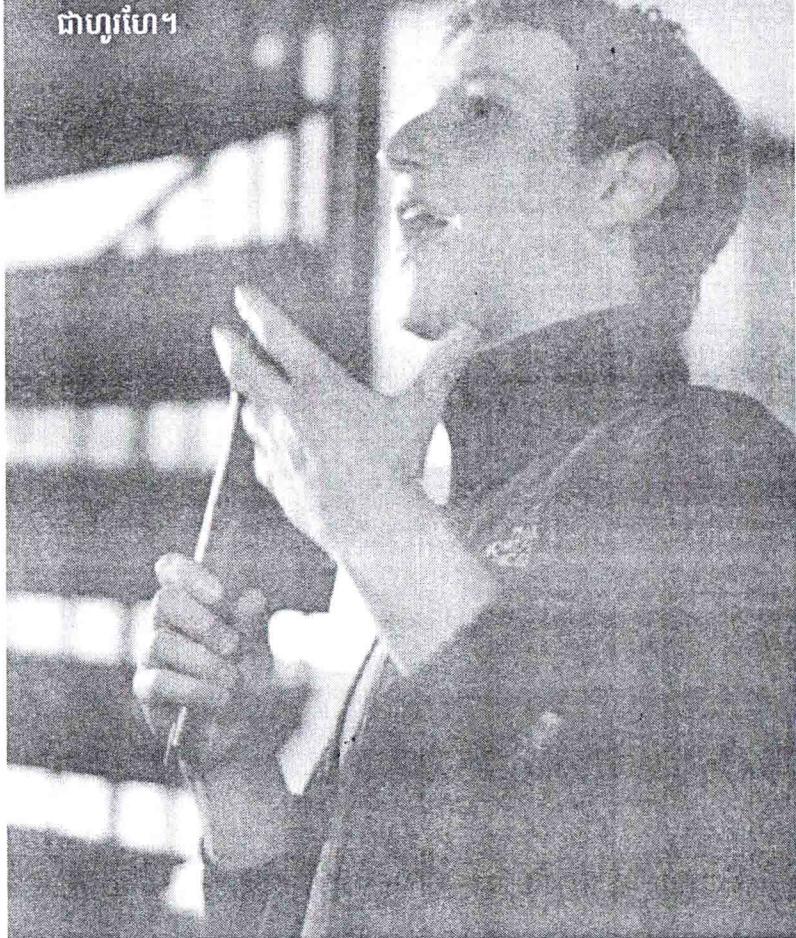


ម៉ាក បង្កើតប្រព័ន្ធគេហទំនាក់នាន់ឡើង
តាំងពីតាត់អាយុ ២០ ឆ្នាំ ហើយភាគតាំ
ចំណាយពេលសរសេរកម្មវិធីត្រឹមតែ
២ សង្គារីបុណ្ណោះ ដោយភាពជាប្រព័ន្ធ
មនុស្សអង្វិយខោះក្នុងទំនួរដែលមាន
សរសេរកម្មវិធីលើកដំបូងពេលវេលាដែល
សម្រាប់រហូតដល់ក្រុមហ៊ុន មិនគឺសូល្អ

■ ចំណាយពេលត្រីមតែ ២ ឆ្នាំ អាចរកចំណូលបានជាង ៩០០០ លានដុល្លារ

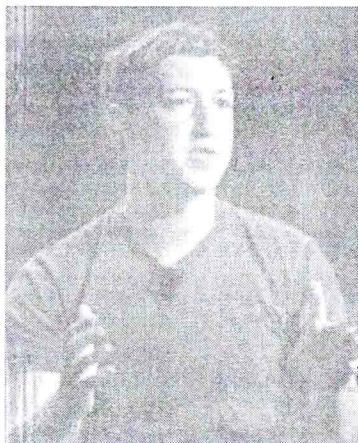
បើនឹងគាត់បងីសិទ្ធិផែាយភាពធ្វើជាក់ចា គាត់អាបរកចំណូលបានចីន
ជាងនៅខោទៅឡើត។ គួងកំលុងឆ្នាំ ២០០៤ ពីចំណូលបានប៉ូមចំណាយពេល
២ ឆ្នាំ គាត់កើតឡើលបានប្រជាបីយភាព ហើយមានសមាជិកទាប់អារម្មណីលើ
សេវាកម្មទូទៅដែលសហរដ្ឋអាមេរិក។ ២ឆ្នាំក្រោមមកឡើត មនុស្សទូទៅ
ពិភពលោកស្មាលប្រព័ន្ធគេហទំនើនៗកាលពីគាត់មានរាយ ២៥ឆ្នាំ។ ប្រព័ន្ធ
ហ្មសិក រកចំណូលឡើគាត់របៀបចំណូល ដែលធ្វើឡើគាត់ត្រាយជា
សេដ្ឋិត្រីមមួយប៉ូមចំណូល! ហើយគាត់ថែមទាំងជាសេដ្ឋិត្រីមចំណូលមាន
អាយុតិចជាងគេបំផុតនៅបើពិភពលោកឡើតដែង។ គាត់ទទួលបានដោតជ័យ
យ៉ាងត្រប់ត្របង់ នៅពេលនោះមានសមាជិកចីនជាង ៥០០ លាននាក់
ស្របពេលដែលគាត់មានរាយត្រីម ២៦ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ!

ពីចំណុចចាប់ផ្តើម ម៉ាក ជាមួយនឹងមិត្តភីកសិទ្ធិដូច «អេឡា឴រីស
លេវីន» គឺត្រាន់តែអុសទាញប៉ុងបាបអាយុលីកពីក្រោមឱ្យដើម្បីកសាង
ខ្លួននាងកិច្ចកម្មនៃទេរសៀវភៅជាមនុស្សមានមិត្តភីល្អីនៅ នៅពេល
ប្រព័ន្ធគេហទំនាក់នៃការប្រើប្រាស់ការពារនិងការប្រើប្រាស់ការពារ
ដល់ចុះកំមនុស្សពីនាក់មិនការពារនិងការប្រើប្រាស់ការពារ បានការពារ



«យេសិក ផ្តល់សារ៖សំខាន់ចំពោះភាពជាមិត្តភកិ ពីព្រះបើត្រាន មិត្តភកិ វានឹងភ្លាយជាប្រព័ន្ធគេហទាំងពីរដែលគ្មានអ្និទាល់តែសោះ បុន្ញ ម៉ាក បែរ ជាផ្លូវការសំខាន់ចំពោះមិត្តភកិបន្ទិចបន្ទូចជាង «ការិកចប្រើនលេស់ក្រុម ហិរិន» នៅថ្ងៃមួយក្រុមហិរិនត្រូវបានធោមុខ។ អេឡាវីដុ មិនជំនាញខាងក្រោមទុន ជូឡុេះ ម៉ាក សម្រេចបិត្តប្រើសិសែសពេកបំអ្នកដើម្បី ហើយវាព្លាយជាផ្លូវការ តិចិត្តសំឡាង់នឹងភ្លាយមកជាមិត្តភកិត្របុត្រិចបំផុត រហូតដល់ មានការបិទជូឡុេះត្រូវ»

ក្នុងរដ្ឋដែលផ្តល់ជាននៃពាណិជ្ជកម្មកិចច្ចាជនដែរ ត្រានការអង្គរស្រែយត្រា ចំពោះជំលាប្បូយដែនីយ សុមីតែបងប្បន្ទម្មាយតែមួយនៅមានការយុះគ្នា ជាតិសែស ការធ្វើដំនឹងបញ្ហាមួយនឹងមិត្តភកិតាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវដើម្បី ថា មានបញ្ហាប្រើនិងណាស់ ជាតិសែស ការខ្សោដកិត្តិភាព សុមីតែមហាស៊ី ជូឡុេះពេក ឬឱល ហ្មត់ កំឆ្លាប់ដើរបំកង្នុរជាមួយនឹងមិត្តសំឡាង់ដែរ។ នៅម៉ោះដីខ្លួនដល់ថ្មាក់មានការបិទជូឡុេះត្រូវបែបនេះ គឺសូឡូតែដើម្បីទាមទារ ជំលាប្បូយដែនីយ ដែលប្រើប្រាប់ជាមនុស្សដែលតាំងនឹងជាមិត្តភកិនឹងគ្នាតីមុន មក។



ជាតិសែស ម៉ាក សាកកីបីក ដែលបាត់ទុក ជាមួកកុំក និងឆ្លាតដី តែងតែមានភាព យុះជាក់លើខ្លួនដងខ្លួន នៅពេលមកដល់ ចំណុចមួយដែលត្រូវបែបញ្ច្រាសម្អត្តភាព ស្នាដែរបស់ខ្លួនដង។ ជាតិសែសការធ្វើ ការងារអស់ពីសមត្ថភាពបុរីកំការសម្រប ចិត្តលក្ខណៈជាការគ្រប់គ្រងលើយុះដោយ ដែលតែងតែមានភាពខ្សោដកិត្តិភាពមួយ

និងមិត្តសំឡាល់ ឱ្យអារីដុ ពីព្រោះមានមនុស្សជាប្រើប្រាស់យ៉ាងយើង
កេរិះល្អារបស់មិត្តមិនខ្ពស់ភាពយើងបិត្តកំនិតនិងចក្ខុវិស័យដឹងទៅ
បុន្ណែករណីរបស់ ម៉ាក ខ្លួនកំនិតភ្លាមៗពីការរកចំណូលចូលក្រុមហ៊ុនដែលសង្គម
រាយកិច្ចនៃកោដ្ឋានឯង និងដលប្រយោជន៍ខាងជំនួយបានជាំ! ជូនី នានាអូ
គ្រាប់ប្រមូលកម្រិត ម៉ាក សម្រេចបិត្តបានបង្កើតសំឡាល់បាន។

■ កំពុលអង្គរិយមនុស្សចេះលើសពីមេដ្ឋាននៃសាកលវិទ្យាល័យ តើកម្រិនមែនជាបច្ចុប្បន្នក្នុងក្រុាយទេប ?

ការសិក្សាឌុំដាក់សាកលវិទ្យាល័យគួរព្រមទាំងបានបន្ទាត់
ការប្រព័ន្ធ មិនទេហ៍ការបែងចាយជាមានទាំងចំណូល និងចំណូលភាពក្រៃកំបែក
ជាថែរយោឡើកតីត្រា ពីរូបៗមានខាងការណ៍ចូលឱ្យបានបង្ហាញ
យ៉ាងឆ្លាស់។ អ្នកផ្តល់ពុក់ប៊ូត្រូបត្រូជាន់ខ្លួន ចូលឱ្យបានបង្ហាញ
ជូនកាលមិនប្រាកដថាចូលបានធ្វើតីយកុងដីវិនិច្ឆ័ន់ នៅក្នុងនោះទេ តីខុស
គ្នាតីបណ្តាលេសជីទាំងឡាយ ហើយសេដ្ឋិនេះផ្តល់បានបន្ទិចបន្ទប់ បុគ្គាល់បាន
ចូលសាងសង់ បីនេនពកគេពីនេងដឹកជញ្ជូនបានបន្ទិចបន្ទប់ តសិរិចម្បៈនិង
ភាពក្រីកនិងខបសគុងរងគេបំមិនអស់។

តាត់មេញពីសាកលវិទ្យាល័យ ហានឹង ប្រហែលជាថ្នាក់ទី៣ តាមការពិត មុននោះតាត់មិនសូវបានចូលរៀន ប៉ុន្តែចំណាយពេលវេលាក្នុងការសិក្សាអំពី Server សារសេវាកម្មដើម្បីនិងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ហ្មសិក្សា។

■ បើស្វរបា តើ ម៉ាក ត្រាយជាសេដ្ឋិជាយសារី ?

តាមការពិត ការនាំតាត់កូវបូលទីផ្សាយមួលប្រគល់ គេហទំនើននេះមានចំណូលប្រចើនដោយសារអ្នកបណ្តាក់ទុនដែលយកលំដើរបស់សមាជិកដោយមានចំណូលមួយភាគតីការរលក់យោសនា និងតម្លៃក្នុងការអនុវត្ត។ ចំនួនថ្វីកដែលនិយាយគ្នានោះគឺការវាយតម្លៃជាសុបុរាណ និងបេកត្រាយបេញមកជាការកូវដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាបន្ទបន្ទាប់ ហើយ ម៉ាក សាកកីបីក មានតំណែងជាពាណយកក្រុមហ៊ុន តាត់ពីតិចពីចាប់ពីផ្លូវក្រុមមួលដងនិយម។ អ្នកដីឡាច មិនយើងបាន តាត់ការច ប៉ុន្តែក្នុងសង្គ់នេះបានជើងជាបីកម្ពស់ រវាងក្រុមហ៊ុន ហើយ ពីព្រះប្រឈរប៉ុងវាគ្មោះក្រុមហ៊ុន ប៉ុន្តែខាងក្រុមសិលជម៌ និងតម្លៃផ្លូវ ចិត្ត មនុស្សម្នាក់ត្រូវបែងប្រើបានរាយការណាយបស់ខ្លួនដង។ យើងត្រូវមានការសម្របចិត្តបា ហ្មសិក្សា ទីកសម្រាប់បង្កើតមិត្តភកីបុរីសត្រូវ ដូច «ម្រាមដមួល» សារសេវាផាក្យសរសើរទុកបា «មិនបាកដទេ» បន្ទាប់ពីអានចំប់ អ្នកអាបរកយើងបាន អ្នកមិនបុចបានទូលមិត្តភកីដោយវងចុចពីមុនភទទៅឡើតទេ ទាំងក្នុងហ្មសិក្សា និងជីវិតពិត!

■ ជីវិតស្អែករបស់ ម៉ាក សាកកីបីក

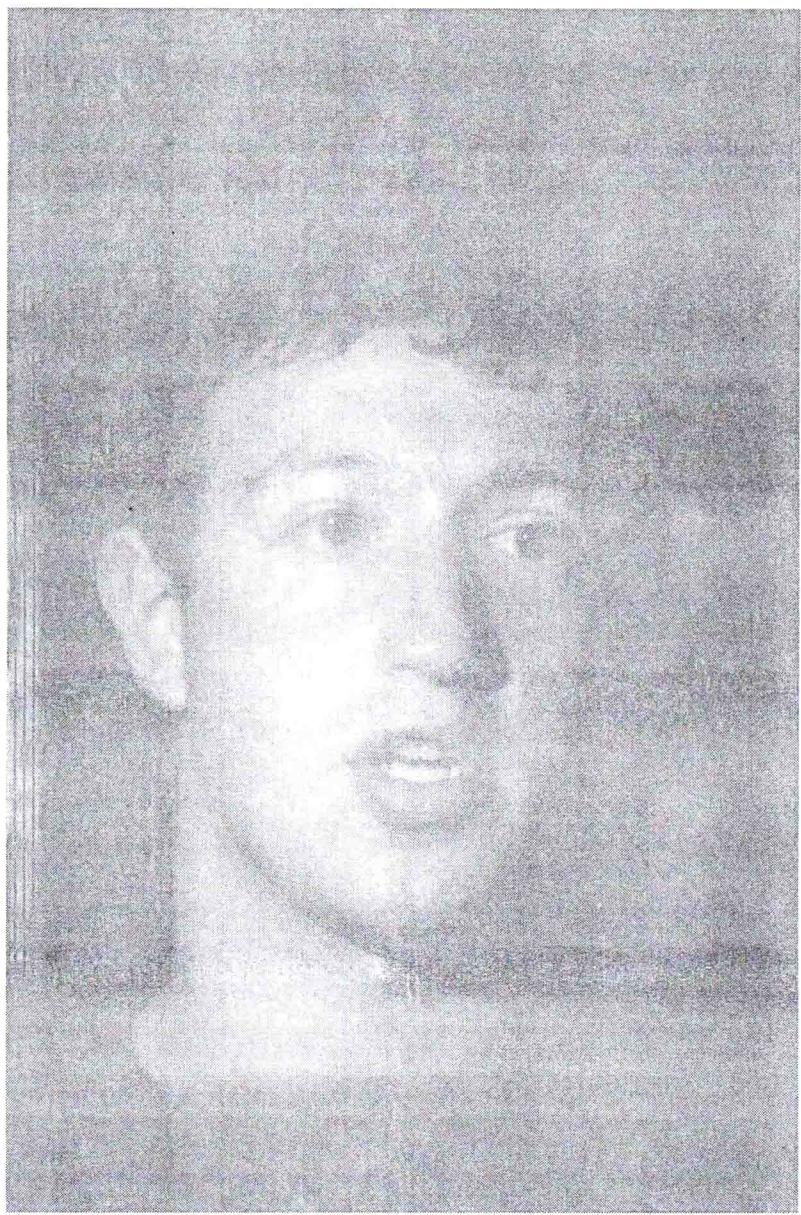
បន្ទាប់ពីចេកផ្លូវជាមួយនឹងសង្គរណ៍យោះ អេរិកា ម៉ាក សាកកីបីក និស្សិតកំណៈអាយុ ២០ ត្រាំមកពីសាកលវិទ្យាល័យ ហានឹង បានចំពាក់មុខ ធ្វើជាអ្នកចារកម្មកំពុងទៅ ហើយតាត់បានល្អចូលទៅក្នុងបញ្ចីប្រតិបត្តិរបស់ និស្សិតដើម្បីទាញរាយកទទន្ធនៃយ និងរួមចត់បេស់និស្សិតក្នុងសាកលវិទ្យាល័យ មកបង្កើតជាសេវាកោអននូវ ដែលគេហទំនើននោះយោះ ហ្មសម៉ាស់ ។

ហើយមានការបោះឆ្នោតចូលជាអ្នកណាសិចសី និងមិនសិចសីឡើតង់
ដោយទទួលបានការគាំទ្រពី អធុរដ្ឋ សេហ្មីន ហើយក្រាយមកពួកគេបាន
សហការគ្នាប់ដី ហើយសិកុំ បុំន្ទី ៦ខែក្រាយមក តាត់ត្រូវខាងសាកល
វិទ្យាល័យដាក់ទោសដោយបញ្ចប់ចុះប្រើអីនិងវិភាគ ពីព្រោះតាត់ចូលទៅលួច
យកទិន្នន័យគ្នាប់ទូបពិភាក្សាយនាយកសាកលវិទ្យាលើយ៍ ក្រាយពីពេល
នោះមក តាត់បែកតាំងនូវ បាប់ផ្ទើមស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ហើយសិកុំ
ឡើងដោយទទួលបានការខបត្តមុនិម្ពុម្ពាត់ជាស៊សីន មួសសិកុំតិស៊សី (Dustin
Moskovitz) ហើយក្រាយមក ជាអ្នកបង្កើត ហើយសិកុំ ម្នាក់ឡើតា ពួកគេ
បានសហការគ្នាអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ហើយសិកុំ ជាបន្ទបន្ទាប់ក្នុងយើងចូល វាគម្ពាល់
ជាមស្សាយណាស់ ដូច្នេះ ម៉ាក សាកកីបីក សម្រេចចិត្តលាយប់ពី
សាកលវិទ្យាលើយ ពោះបង់បន្ទាបត្រពេល ហើយតាត់សម្រួលដើរការអភិវឌ្ឍ
ប្រព័ន្ធ ហើយសិកុំ យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ទីបំផុត វាបានរកចំណូលយ៉ាង
មហាសាលឡើតាត់ ហើយធ្វើឡើតាត់ភ្នាយជាមហាស៊ដីផែលមានអាយុតិច
បំផុតគ្នាប់វិត្តិសាស្ត្រទំនើនយុគសម័យបច្ចេកវិទ្យាមួយ វាប្រាកដធមានស៊បា
ប្រព័ន្ធ ហើយសិកុំ មានប្រជុំប្រើយការយ៉ាងខ្មៅនៅក្នុងសាកលវិទ្យាលើយ
ហានិងមួយ និស្សិតប្រើហេលជា ២ ភាគ ៣ ដើម្បីក្នុងមកចុះឈ្មោះប្រើ ហើយសិកុំ
ត្រីមិត្រ ២ សាកលហ៊ុប្បីបុងផែលយើកសេវាកម្ម ហើយក្រាយមក ម៉ាក សាកកីបីក
និងមិត្តភកិ ជាស៊សីន មួសសិកុំតិស៊សី បាប់ផ្ទើមព្រឹកសេវាកម្ម ហើយសិកុំ ឡើកាន់
សាកលវិទ្យាលើយធ្វើង មានដូចជា សាកលវិទ្យាលើយស៊ូនប្រុត (Stanford
University) សាកលវិទ្យាលើយកូឡូបី និងសាកលវិទ្យាលើយយ៉ែល (Yale
University) ប្រើហេលជា ៥ខែ ត្រីស្ថានសិក្សាដែលប្រើសេវាកម្ម ហើយសិកុំ
មានចំនួនប្រើហេលជា ៣០ កន្លែង។ នៅពេលអ្នកដំណើរការឡើមុខបានលើ
ម៉ាក សាកកីបីក សម្រេចចិត្តដើរការឡើង អាល់តូ (Palo Alto)
ដែកកាលីហ្មូរព្រោះ ជាម្មយ មួសសិកុំតិស៊សី និងក្រុមមិត្តភកិនៅក្នុងរដ្ឋរោគ្រោះ ២០០៤។

ក្រុមពួកគេបានផ្តល់បំណងត្រឡប់មកសាកលវិទ្យាលីយ ហានឹង ឲ្យទាន់រដ្ឋបាន ស្ថិកដូច បើនៅពួកគេបានផ្តល់បំណងស្ថិកដូចនេះដូចជាបានបូរាណបន្ទាន់ទៅខ្សោត ហើយពួកគេកែកំណាំបានផ្តល់បំណងសិក្សាលីសាកលវិទ្យាលីយ ហានឹង បាប់ពីណែល នៅថ្ងៃមក។

ម៉ាក សាកកីបីក បានដូចលោក ស៊ីទេរ ថីល (Peter Thiel) ផែលមានចំណោកគ្នា នៃការបង្កើតសេវាកម្មបង្កើតប្រាក់តាមអីដិវិត នៅ ជីល (Pay Pal) ផែលបានខាបត្តិមុជាលើកដំបូងក្នុងទីក្រុងប៊ូន និងសេវាអូឡូរី ដូចំនេះ បានពិពេលនៅមកមិនបានបុញ្ញានខេត្ត ការិយាល័យ ហ្មសិក ដំបូងបានស្ថាបន ឡើងនៅសាកលវិទ្យាល័យអាណ់នៅ (Avenue) ក្នុងទីក្រុងប៊ូន អាល់តុ ស្ទឹងថ្មី ហ្មសិក មានអាណាករការិយាល័យនៅទីក្រុង ប៊ូន អាល់តុ ចំនួន ៥ ខ្លួន ដែល ម៉ាក សាកកីបីក បានដាក់ឈ្មោះថា អីបីន ខែក្រុង (Urban Campus) បុរាណនិយាយថា អាណាករក្រុងទីក្រុង បច្ចុប្បន្ន ហ្មសិក មានសមាជិកជាង ៥០០ នាយករដ្ឋបានដែលបូងជាប្រចាំរដ្ឋប៊ូន ហើយមាន

សមាជិកភេទខ្សែងក្នុងមួយថ្ងៃបំនុន ៩០០ ០០០ នាក់ បើយើងចាត់ទុក
ហ្មតុក ជាប្រធ័ន រាយការចាប់ពីប្រធ័នដែលជាប់ទី៣ បន្ទាប់ពី
ប្រធ័នតែណ្ឌា និងចិន។



បើយើងរបស់តិសហរដ្ឋអាមេរិក ពាក់កណ្តាលនៃបំន្លនប្រជាធិនាទី
វិកធមានបញ្ចី ហ្មសុធគ ជាមាស់កម្មសិទ្ធិ ឬនេះគ្រាន់តែជាបំន្លន ៣០
ភាគរយបុណ្យល្អោះ ឬចំណោកប្រជាធិនាទីដែលនៅសេល់នោះដែលតុងមែនជាធិនាទី
ជាតិអាមេរិក ហើយត្រូវលើខ អ្នកណាក់មិនអាចគណនាកំណត់បានពិត្រាការ
ដែរ។ យើងត្រូវទទួលស្ថាប់ថា យើងកំពុងស្ថិតុងយុគសម័យ ហ្មសុធគ
ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងពីស្ថាដែរបស់អ្នកកំហៈៗយ៉ាំ ម៉ាក អលលៀត
សាកកីបីក។

អើទាំងនេះបានបង្ហាញឡើងយើងឡាស់ថា ម៉ាក សាកកីបីក ជាម្នកផ្សារ
ភ្លាប់មនុស្សជាតិទាំងអស់ឡើមានទំនាក់ទំនងគ្នា ឡើឡើជាតិសាសន៍ដៃងីរ
ភាសាជីវិះបញ្ចប់គ្នាប្រកបដោយគេហទំនាក់ទំនងគ្នា ហើយបានផ្តល់បញ្ជាក់
រស់នវាមានជីវិត និងការសំនេះរបស់មនុស្សក្នុងសម័យនេះ។ អូរទាំងអស់
ដែលបានពេលមកខាងលើនេះ គឺជាបេតុជាលដែលអ្នកនិទ្ទេត្រូវលើកមេដៃ
ឡើអ្នកកំហៈៗដែលទិន្នន័យ ២១ ឆ្នាំម្ខាក់នេះ ជាបុគ្គលបំនានក្នុងឆ្នាំ
២០១០ ដឹងដោរ។



«សាក» គឺជាលេខ្មោះភាគតែផែលមិត្តភកិរបស់ភាគតែហេវភាគតែ។ ភាគតែត្រូវតែ មើលមកថា ជាមនុស្សមិនចូលចិត្តស្ថិតិស្ថាលជាមួយអ្នកណា ជាមនុស្ស ខ្សោយឈ្មោះ និងកំសាក។ ហើយមានគេនិយាយថា ម៉ាក សាកកីបីក ដូចជាមនុស្សយន្ត ពេលខ្លះភាគតែចូលចិត្តនិយាយដូចកម្មវិធី Instant Message តីនិយាយកំបត់ បុន្ថែភាគតែមានចំណុចល្អមួយគឺ ភាគតែជាមួកស្ថាប់យ៉ាងយកចិត្ត ទុកដាក់បំផុត។

បណ្តាញសង្គម (The Social Network) បានបញ្ចូនហើយក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក កាលពីថ្ងៃទី១ ខែកុលាករួងមកដោយទន្លេបានការគាំទ្រយ៉ាងប្រសើរ នៅពេលមានមនុស្សទិញសំបុត្រចូលទស្សនាអំពីវិតិតតាមរយៈខ្សោយនូវរបស់ ម៉ាក សាកកីបីក យ៉ាងប្រើនកុំករ៍ អ្នកទាំងឡាយមិនតាមរយៈខ្សោយនូវនេះហើយ ពួកគេកោតសរសើរ ហើយខ្សោយនូវនេះបានលួយដ្ឋានថាគ្រើនរហូតអត់ត្រាំមិនបានជាមួយនឹងការរៀបការបំពេញរៀបមួយក្នុងដែលមានចំណាយដើម្បី មហាស៊ដ្ឋីថែជនយ (The Accidental Billionaires) ដែលនិពន្ធដោយលោក ហេន មេសិច (Ben Mezrich)។ រៀបការនេះបានផ្តល់សេចក្តីសង្ឃឹមចុងរឿងរបស់ ម៉ាក សាកកីបីក ត្រាយទៅជាផ្សេងរបស់បាន។

តាមរយៈសៀវភៅ មហាស៊ដ្ឋីថែជនយ ជាការនាំយក ហ្មសបុក ជាគោលក្នុងការពណ៌នាទីហេតុការណ៍រៀងរៀង ផែលមិនបានធ្វើបានមានជាប់ពេលដែល បុន្ថែប្រាប់ចុងដើម្បីជួយពីការការពណ៌នាទី ហើយការសង្គមបានបានជាប់ចុងបណ្តាញប្រើប្រាស់ ហ្មសបុក រហូតមកទល់សង្គមចុងនេះដែលមានសហដឹកជញ្ជូនបណ្តាញប្រើប្រាស់ ៩០០ លាននាក់។ ប្រជាបិយភាពដើម្បីសម្រេច អ្នក និពន្ធដោត បែងប្រើប្រាស់ ដើម្បីសម្រេច និងរៀបការបំពេញរឿងរបស់បាន។ ខ្លួនបានជាប្រជាបិយភាពដើម្បីសម្រេច និងរៀបការបំពេញរឿងរបស់បាន។

ត្រូវា បើនេះរាជាណ្សាស្ត្រអ្នកអានវិភាគដោយខ្លួនឯង។ ម៉ាក សាកកីបីក គិតពី យោសបុក ដោយបីទីទាំងនេរវាងបុគ្គលជាមួលដ្ឋាន «មិត្តភក្តិ» គឺជា មួលដ្ឋាននៃបណ្តាញសង្គម ស្មើរតែមិនបានជាកំខីមសារធ្វើឡើងចុចក្ចុងប្រព័ន្ធដេបាទំពេរ បើនេះមួយតិចបិជនបីសេវាកម្មបើសិសដើម្បីថ្មីប្រើប្រាស់គ្រប់យ៉ាង បានដោយខ្លួនឯង។ ដូច្នេះ យោសបុក គារបង្កើតមិត្តភក្តិបុសត្រូវ ដែលគេអាច ធ្វើបានដូចការបង្កើតសេវារោកកំណត់ហេតុ បើនេះយើងជាអ្នកសរសេរសេចក្តី ខ្លីមសារចូលទៅ»

«ម៉ាក ជាមនុស្សភាគី គិតបានរហូស បើនេះមានភាពធ្វើជាកំលើខ្លួន ឯងខ្លួនស់ បុគ្គលិកលក្ខណៈទូទៅជាមនុស្សមិនចូលចិត្តប្រលក្ខក្ចុងសង្គមទីបី ទូទៅជាកំលើមិត្តភក្តិតិច ស្របពេលជាមួយគ្មាននៅ៖ អ្នីដែលគាត់ធ្វើមានទាំងអ្នក មិនដាយនិងអ្នកតាំង»

ភាពយន្តនឹងយាយពី ម៉ាក សាកកីបីក តួនាទីជាបុគ្គលដែលមានភាព ភាគី ឯងចំណុចបានបុរសារកម្មកំពុងទេ (Hacker) ដែលបង់ចុងគេទទួលល្អាច់ក្នុងសង្គមរួមទាំងក្រោមឱ្យ ហើយ យោសបុក ហេរាបាព យន្តនេះ (កែសម្រួលមកពីសេវារោក មហាសេដ្ឋិថែជន) និពន្ធដោយលោក បេន មេវីច ដែល ម៉ាក សាកកីបីក មិនបានមាននូវម៉ោងដែកក្នុងការិពន្ធនោះ ទេ)។

នោះបីជាចុងចោះកំដោយ កមិនអាចបញ្ចប់នូវប្រជាប្រើយភាពដែល បានពីសំណាក់អ្នកវិវាទនិងអ្នកទស្សនាបានឡើយ ហើយចាត់ទុកជាមួយ យន្តមួយដែលមានការលើកយកមកនិយាយប្រើប្រាស់បំផុតប្រចាំឆ្នាំ។

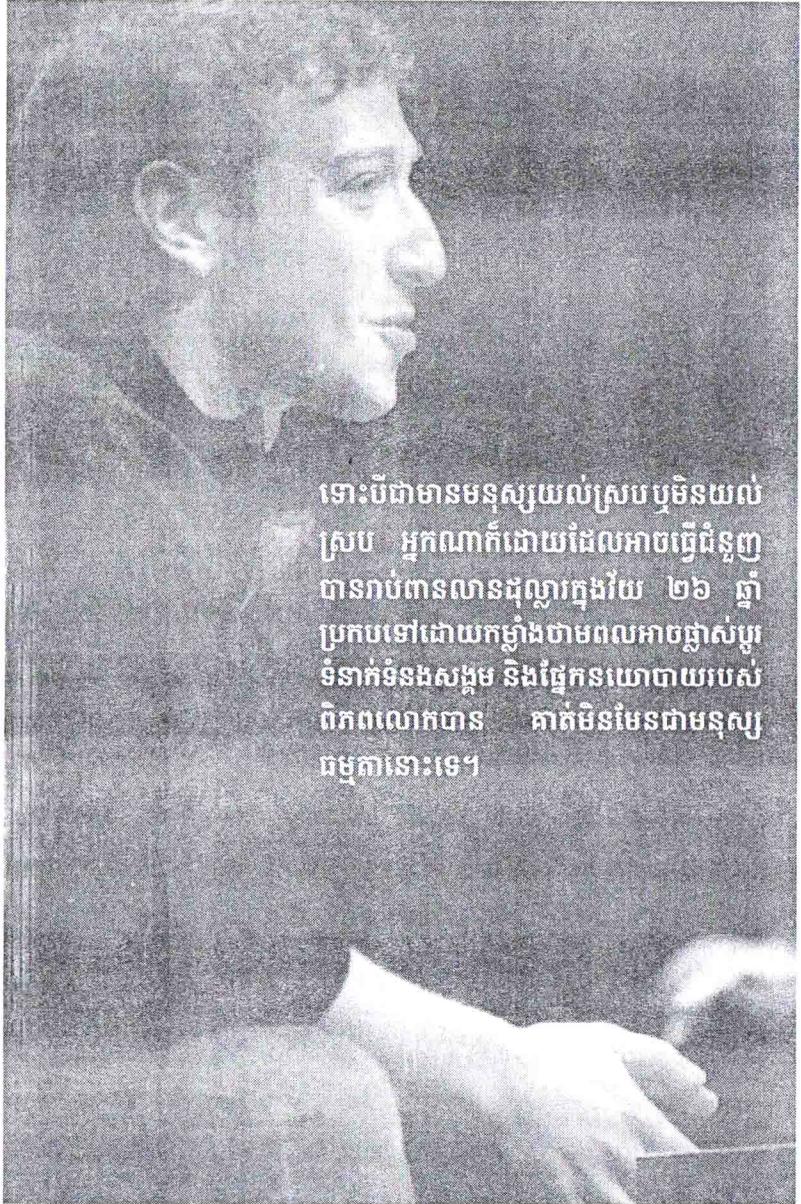
■ ជីវិតជាល់ខនបេស់ ម៉ាក សាកកីបីក

ເຫັນວ່າມີຄວາມຮູ້ໃຫຍ້ມີຄວາມຮູ້ໃຫຍ້ ເຊິ່ງມານເກີ້ດໍາເນັ້ນໄດ້
ໃຫຍ້ມີຄວາມຮູ້ໃຫຍ້ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ໃຫຍ້ ເຊິ່ງມານເກີ້ດໍາເນັ້ນໄດ້
ໃຫຍ້ມີຄວາມຮູ້ໃຫຍ້ ເຊິ່ງມານເກີ້ດໍາເນັ້ນໄດ້

ចាំបំណើកអាហារពេលត្រីករបស់កំហៈមហាស៊ី គឺត្រូវបែងចាយទៅតាតិលាយទឹកដោះគោគុងបានក្រដាសមានស្ថាបញ្ជាផែល ហើយអ្នកណាដើម្បីថា តាតិនេះត្រូវធានាកំណើ បូបិមិនីតិចិន តាតិដើម្បីថ្វីការរាល់ចេះ! ធ្វើរាល់នីវត្ថិត របស់ «កំពុលមនុស្សអច្ចិយ» ម៉ាក សាកកីបីក នោះប្រើបានធម្មជាតិរួម និងទានបូន្ទុបង្កែងទៅដោយយុទ្ធសាស្ត្រកុងការតសិល្បៈកូណ៍:ធ្វើដីនូឡូ និងតាំងប្រើប្រាស់។



បច្ចុប្បន្ន ប្រព័ន្ធប្រៃសបុក មានតម្លៃ ៤៣៤លានដុល្លារ ហើយគាត់ទី១
នៅមានអាយុ ២៦ឆ្នាំ ត្រាយជាមហាសេដ្ឋិនដែលមានអាយុតិចបំផុតម្នាក់។ តាម
រយៈព័ត៌មានថ្មីរបស់ខ្លួន ម៉ាក សាកកីបីក មានទម្ងៃសម្រាតិប្រើនជាង
៦ ០០០លានដុល្លារ។ ក្នុងពីនោះ ម៉ាក សាកកីបីក មានទំនួកចិត្តថា នៅថ្ងៃ
អនាគត «មនុស្ស ៩ ០០០លាននាក់ ច្បាស់ជាកៅតមានឡើង»។



ទោះបីជាមនុស្សយល់ស្របប្លឺមិនយល់
ត្រូវបានអ្នកណាក៏ដោយដែលអាចធ្វើបានឡាតា
បានកម្រៃការណាបុគ្គារចុងខែ ២៦ ឆ្នាំ
ម្ខាកបទ់ដោយក្នុងថាមពលអាចភ្លាស់បាន
ទៅការទំនួននៃអ្នកណានឹងធ្វើការយោបាយបែស់
ពិភពលោកភាព គាត់មិនមែនថាមនុស្ស
បានការណ៍ទេ។

ໄກສະໜັບສິນການຄົດ ອີເຈນີໂຫຼາກາຕີກົດແລກ ຜູ້ກົດຕາມຜູ້ກົດມູ່ IT ລາເຕລະອນາຄື

■ វិធានការដែកវិជ្ជមាន

- ការអភិវឌ្ឍបណ្តាញកំពុង ជាតិសេស បណ្តាញអនុដំណឹតដែលត្រូវប់គ្នា នៅដីរឿងទិន្នន័យបានធ្វើឡើងមានការផ្លាស់ប្តូរខាងសង្គម។ មធ្យាបាយធ្វើ ដំឡាតា ការធ្វើដំឡាតា អូធម៌បញ្ជីក ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិក ការ សម្រាកពីការឡើយហាត់ដោយការមិលទូទស្សន៍ ស្ថាប់បទបញ្ជីក និង ការកម្មភាពនានា និងបណ្តុមតាមអនុដំណឹត។
 - ការអភិវឌ្ឍឡើងកំពុងរៀបរាលស្ថាប់ និងផ្លូវជាតាពាសានិយាយបាន អានត្រូវក្រួយ ប្រសិទ្ធភាព។ ការបង្ហាញលទ្ធផលរបស់គ្រឹះកំពុងបានជូនជិត ឡើតាបំបាត់ និងការដឹងដោយអារម្មណីជូនជាបានរស់នៅទីនោះពីនៅ។
 - ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធសារព័ន្ធមាន មូលដ្ឋានទិន្នន័យ មូលដ្ឋានបំណះដឹង ដឹងមីនុ អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ អ្នកជំនាញ និងការរៀបចំបំណះដឹង។
 - ការសិក្សាមស្រួលដោយប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (e-learning) ការបង្ហាគ់ បង្កែវដោយប្រព័ន្ធ Tele-Education ការសិក្សាដែលរកបំណះដឹងជាបាន គ្រប់ ២៨ម៉ោង ពីបណ្តាលលីយ ដូចបណ្តាលលីយ ដឹកជញ្ជូន (Virtual) ។

■ និន្ទការធ្វើកអវិជ្ជមាន

- កំហុសផ្តល់ក្នុងការធ្វើកិច្ចការរបស់ប្រព័ន្ធកំពូទ័រទាំងផ្លូវ ហាងដី និង សុប្បន្ន ដែលកើតឡើងពីការរចនានិងអភិវឌ្ឍន៍បង្ហាញមានការខួចខាតជល់ប្រព័ន្ធ និងការចំណាយថវិកាគាត់ប្រយោជន៍ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា។
 - ការវំលោកលើកម្មសិទ្ធិបញ្ហា ការធ្វើឯកសារ និងចំណួនតាម។
 - ការបង្ហាបញ្ហាយាតកម្មលើកំពូទ័រ ការលួយការណាស់ទិន្នន័យ ការវំលោកបំពាន ការបង្ហាបញ្ហាលើប្រព័ន្ធកំពូទ័រ។

■ ប្រព័ន្ធគំនិតថ្មីប្រឌិត

ប្រព័ន្ធគំនិតថ្មីប្រចាំខែ (Artificial Intelligence) ជាការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ កំពុងទ្វាយមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើយកបត្រការរបស់មនុស្សទ្វាយខាងក្រោម មានសកម្មភាពត្រាប់តាមមនុស្ស យល់ពីភាសាមានសូន្យបាន និងធ្វើយកបទទៅតាមសកម្មភាពនិងភាសាមានសូន្យ។

■ គំនិតថ្វូប្រាធិតប្រកបដោយមុខធ្លាប់ផ្សេងៗរបស់ជាតិ

- ລາສາຜະນຸຜັກ (Natural Language)

- បណ្តាញប្រព័ន្ធសរុសប្រសាទសិប្បនិមិត (Artificial Neural Network)
 - ប្រព័ន្ធអ្នកដំនាំ (Expert System)
 - រូបយោគ (Robotics)

■ ລາສາຜະນຸ້າຕີ (Natural Language)

ភាសាអូច្ជាតិស្ថិស៍នឹងការប្រពេទិតបើភាសាលើកុំព្យូទ័រជាការនាំបច្ចកវិញ ដើម្បីកើសុកមួយកុំព្យូទ័រនឹងបច្ចកវិញ ដើម្បីការរាយតម្លៃបើភាសាអូច្ជាតិអនុវត្តន៍ កម្នុវិធីនៃការរាយតម្លៃភាសាលើកុំព្យូទ័រ ដើម្បីមានការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ដូចជាការរាយតម្លៃលើតួអក្សរ (Character) ពាក្យ (Word) អត្ថបទ (Text) រូបភាព (Image) និងបំណែងនឹងខាងកាសវិញ (Linguistics) ជាដីម។

បណ្តាញប្រព័ន្ធសរុសប្រសាគមសិប្បនិមិត (Artificial Neural Network) ការបង្កើតកំពូទ័រដែលចម្លងយកវិធីធ្វើកិច្ចការរបស់ខ្លួនភាពមនុស្ស ប្រធ័ុ កំពូទ័រចេះគិត និងចងចាំក្នុងផ្ទុរម្មយជាមួយនឹងប្រព័ន្ធសរុសប្រសាគមបស់មនុស្ស ដើម្បីជួយឱ្យកំពូទ័រអាចស្វែប់ការឈាយនុបានយល់ អានបាន និង ដឹង ពាណាព នៃការងារហេរិថាជ ខ្លួនភាពកំពូទ័រ។

■ បច្ចេកវិទ្យាមានទំនាក់ទំនងគ្រប់ទឹកវេចង គ្រប់ពេលវេលា

បច្ចេកវិទ្យា Ubiquitous សង្គម Ubiquitous ឬ Ubicomp ជាការបង្កើតឡើងមានបរិយាកាសក្នុងទំនាក់ទំនងដើម្បីមួយនឹងនិត្យការខាងដំឡើងសង្គម ព័ត៌មានវិទ្យាឍៃ Ubiquitous ជាការស្វោគតាំងបាននៅឯម៉ា ស្តីត្រូវគ្រប់ទិន្នន័យបុរាណគ្រប់ទិន្នន័យ។ លោក ម៉ាក វិស៊ែ (Mark Weiser) នឹងមានឈ្មោះលក្ខណៈរបស់បច្ចេកវិទ្យាដោយ ការរំភ័យបច្ចេកវិទ្យាបច្ចុប្បន្ន (Xerox) សហគ្រប់

អាមេរិក បានឈ្មោះថា Ubiquitous Computing ឬ យើងអាចចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធកំពុង បានគ្រប់ទីកន្លែងតាមបរិយាតាសដែលអាចបើកកំពុង តភ្ជាប់នឹងប្រព័ន្ធបណ្តាញ ទៅបីជាស្ថិតនៅទីតាំងណាក់ដោយ។

ចំណុចល្អបស់ Ubiquitous មានជូនជាតិ

១. ការតភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធបណ្តាញ ទៅបីជាមួកបើកផ្ទាល់ទីតាំងទៅការទីកន្លែងណាក់ដោយ។
២. ការបង្កើតស្ថានភាពក្នុងការបើកប្រាស់ដោយអ្នកបើមិនដឹងថា គេកំពុងបើកកំពុងទៅ។
៣. ការផ្តល់សេវាកម្មអារម្មណាស់បញ្ហាទៅតាមស្ថានការណ៍ទាំងទីកន្លែង និងសម្រាប់បើកប្រាស់។

■ បច្ចេកវិទ្យាតំណែនវិទ្យាដែលបើកមួយនឹងការសិក្សា

បច្ចេកវិទ្យាតំណែនវិទ្យាដែលបើកមួយនឹងការសិក្សា មានជូនជាតិ ការបង្រៀនតាមកំពុង ឬ Computer Aided Instruction បច្ចេកវិទ្យាកិចចេះ ទៅមុខធ្វើឡើបែបដែនក្នុងការសិក្សាដែលមានកំណត់នៅថ្ងៃទីដូចខាងក្រោម ជាការបង្រៀនដោយប្រព័ន្ធឌែលការងារត្រូវបានដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងគ្រប់គ្រង ឬ Tele-Education ដើម្បីបើកកិចចេះដែលការងារដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងគ្រប់គ្រង ឬ E-Learning ។ ក្រោយមកនៅពេលប្រព័ន្ធអឱ្យដិជិតានវិវឌ្ឍន៍ទៅមុខយោងតាប់រហ័ស ហើយមានគេទទួលស្ថាណ់ការតំបន់ប្រព័ន្ធនេះ។ ជូនដូច ទីបន្ទាន់នៃការបង្ហាញតំបន់ប្រព័ន្ធ និងមានការអភិវឌ្ឍន៍ជាប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្ហាញតំបន់ប្រព័ន្ធ ឬ Web Based Learning និងមានការអភិវឌ្ឍន៍ជាប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្ហាញតំបន់ប្រព័ន្ធ ឬ Electronic Learning ។

Electronic Learning គឺជាការនាំយកបច្ចេកវិទ្យាខាងប្រព័ន្ធ អឱ្យដិជិតាមកដ្ឋានក្នុងការបង្ហាញតំបន់ប្រព័ន្ធ ការផ្តល់ពេណ៌វិធាននឹងការអប់រំ។

■ សាកលវិទ្យានៃការរោគយត្តម៉ែត្រាមរយៈ: Web Page

Virtual Library បណ្តាល់យោងប្រើបានដូចជាកន្លែងផ្តល់សេវាកម្មមួយ ផ្លូវទៅតុងពេលបច្ចុប្បន្នដោយការផ្តល់សេវាកម្មតាមរយៈប្រព័ន្ធអីនធិភាព។ អ្នកប្រើសេវាកម្មអាចស្វែងរកទិន្នន័យនិងទាញយកទិន្នន័យទាំងឡាយដែលមានក្នុងបណ្តាល់យោង។ រហាក់បីដូចជាការទទួលបានទិន្នន័យពីសេវាកម្មដែលស្ថិតក្នុងរបាយការរបស់ទិន្នន័យីជិថល ធ្វើឲ្យមានការផ្តល់នូវខិកសញ្ញា ស្ថិត ជាប្រភពពិភាក្សាប់ព្រមបំពេញពេលវេលា ហើយអាចចូលរួមបំពេញទិន្នន័យពីសេវាកម្មបានពីគ្រប់ទីកន្លែងទៀតជន។ សេវាកម្មរបស់បណ្តាល់យោង ដែលមានជាមុន សេវាកម្មស្វែងរកទិន្នន័យកម្មិត Online Public Access Catalog សេវាកម្មទិន្នន័យមូលដ្ឋាន Online សេវាកម្មសៀវភៅរឹងទិន្នន័យ សេវាកម្មប្រព័ន្ធមួយទិន្នន័យ សេវាកម្មណែនាំពីមានវិទ្យាដែលគ្រប់ទិន្នន័យ។

■ Nanotechnology អាណាព្យក្រឹងតួច កាប់ដើរតម្លើនាថេលអនាគត

Nanotechnology កំពុងចូលមកមានត្បាកាទីយោងសំខាន់គួរដើរតិត្រប្រចាំថ្ងៃរបស់យើង ហើយកំពុងពេញនិយមយោងខ្លាំងនាថេលតែឡើរនេះ។ ពាក្យបាន Nano ប្រចាំ ១ គួរមួយពាន់លានដៅ ដូចជា Nano វិនាទី ស្មើនឹង ១០ ស្មើគុណ -៥ បុ ០,០០០០០០០ មួយវិនាទី មួយ Nano ស្មើនឹង ៩/៩ ០០០ ០០០ ០០០ ដ៏ត្រួតបុ ០,០០០០០០០១ ដ៏ត្រួត។

Nanotechnology គឺជាការធ្វើឡើបច្ចនាសម្បនុមូលដ្ឋានរបស់ម៉ឺលគុលទំហំពី ១ ដល់ ១០០ Nano ម៉ែត្រ ត្រាយជារត្តិបុខករណី Nano ដែលមានប្រយោជន៍ ហើយអាបាយកម្មកប្រើប្រាស់បានដោយផ្ទាក់លើគុណសម្អុតិខាងក្រោម

របសាថ្មី គិតិ និងជីវិទ្យាបែកសំប្តូនដែលស្ថិតនៅចំណែកណាលរវាងអាជីវមុខឈរគុល និងវត្ថុខ្សោតដំបូង ហើយអាព្យាប់គ្រងគុណសម្បត្តិថានៃបញ្ហាយបាន។ តូចយ៉ាងភាពវិកចម្លើនដែក Nanotechnology ។

១. សម្ងាត់ល្អ (Smart materials)

២. វិញ្ញាបាល (Sensors)

៣. Nanoscale Biostructures

៤. កុំពួទ៺ ឱ្យផ្លលអរ

■ ផ្ទាក់បាលអេឡិចត្រូនិក

ផ្ទាក់បាលអេឡិចត្រូនិក E-Government គឺជាដែនលក្ខណៈក្នុងគ្រប់គ្រង ផ្នែករដ្ឋសម្រាយដើម្បីដោយការប្រើបាយកិច្ចការណ៍នៃបច្ចេកវិទ្យាដែលមានវិទ្យានិងប្រព័ន្ធឌែលការកំណត់នឹងដើម្បី បង្កើនប្រសិទ្ធភាពគុណដំណើរការរបស់ផ្នែករដ្ឋ កែតម្រូវសេវាកម្មឡើប្រជាផន ផល់សេវាកម្មទិន្នន័យនិងតំបនវិទ្យាដើម្បីគំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមធ្វើឡើប្រជាផនទទួលបានសេវាកម្មទិន្នន័យនិងផ្នែករដ្ឋការនៃតំបនវិទ្យានិង ព្រមទាំងមានភាពស្ថិតុស្ថាលជាមួយនឹងផ្នែករដ្ឋការនៃតំបនវិទ្យានិង ហើយចំមានជូនឯកសារសម្រាប់ប្រជាផនទទួលបានសេវាកម្មទិន្នន័យនិងបណ្តាប្រទេសនានាបានការនៃតំបនវិទ្យានិងឡើតង់។

E-Citizen

E-Citizen ប្រកបទៅដោយផ្នែកសំខាន់ ៣ មានដូចជា ៖

១. Citizen e-DB មូលដ្ឋានទិន្នន័យបស់ប្រជាផន។

២. Citizen e-ID ការពិសោធន៍មីអិចច្ចាក់លើបត្រិត។

៣. Citizen e-Service ការផ្តល់សេវាកម្មឡើប្រជាផន។

ប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីការអភិវឌ្ឍរដ្ឋបាលអេឡិចត្រូនិក មានដូចជា ៖

១. បន្ថែមប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបំពេញកិច្ចការរបស់ភ្នាក់ងារដូច។
២. បង្កើនគុណភាពផ្ទួកសេវាកម្មដល់ប្រជាជនទ្វាកាន់តែរហ័សដោយ
ស្រួលឡើង។
៣. ទ្វាមានតម្លៃភាពក្នុងការបំពេញកិច្ចការនិងការផ្តល់សេវាកម្ម។
៤. កាត់បន្ថូយដើមទូនប័ណ្ណកិច្ចការនិងការផ្តល់សេវាកម្មរបស់ភ្នាក់ងារ
រដ្ឋ។
៥. បង្កើនសមត្ថភាពក្នុងការប្រកួតប្រធែងរបស់ប្រទេស។

■ សូច្ច :

ក្នុងសង្គមបច្ចេកវិទ្យាតំមានវិទ្យា មានការផ្តល់បន្ថូយយ៉ាងខ្សោះ។ មនុស្ស
ក្នុងសង្គមមានការសម្របខ្លួន ដើម្បីទទួលការផ្តល់បន្ថូយ។ មនុស្សគ្រប់រឿយ គ្រប់
ជំនាញ និងស្ថិតគ្រប់អាជីវ មានសេចក្តីត្រូវការខាងផ្ទួកបច្ចេកវិទ្យាតំមានវិទ្យា
គ្រប់ពេលវេលា ដោយបើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាតំមានវិទ្យាចាំងផ្តូរប្រយោល និង
ផ្តល់ត្រួតព័ត៌មាន បច្ចេកវិទ្យាដែលមានការអភិវឌ្ឍ ហើយចាប់ផ្តើមយកមកប្រើប្រាស់
មិនថាគារប្រព័ន្ធគឺតុលាតិត្រូវប្រាគិត ការសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក រួមទាំងការ
អភិវឌ្ឍប្រទេស កំមានការបង្កើតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែត
យើងដែលជាមួយយកមកសង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែត
ផ្តល់បន្ថូយយកមកសង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែត
បង្កើតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែត
ការសិក្សាតាមប្រព័ន្ធផ្លូវការ ការប្រកបរបរកសុំ ការគ្រប់គ្រង ការសម្រាក និងការ
កម្មវិធី រួមទាំងការបង្កើតឱ្យការសិក្សាផ្លូវការ កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែតគ្រប់សង្គម កំស្ថែត



ភាពជាតិដែលបង្កើតឡើងក្នុងការបង្កើត អប់រំ និង ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាជាន់ខ្ពស់
ដែលមានកម្លាំងបំផុតនៅបណ្ឌិតភពលោក ធ្វើឱ្យ ស្ថី ឬ តាម តាមដីរបស់
ដែលគេយកជីវិតិស៊ិក្សានៅតាមបណ្តាសាកលវិទ្យាលើយ
ពាណិជ្ជកម្មនាំមុខគេ រក្សាទុលាមានទៅដល់ពាក្យទិកពលិតលោក។ បុគ្គលម្នាក់នេះ
គឺ ស្ថី ឬ

ក្រុមហ៊ុន ឪក្រសួហ្ស មានសារខំបែកបាយជីត ១០ប្រធែសម្រាប់លើ
ពិភពលោក ហើយមានបុគ្គលិកនៅប្រទេសក្រោមប្រែកបាលជានៅ ៦២០០នាក់
តារាងប្រចិនបាយបុគ្គលិកនូវតំបន់របស់ប្រធែសនោះ ដែលមានសារបស់
ក្រុមហ៊ុន ឪក្រសួហ្ស ស្ថីនៅទីនោះ ហើយឆ្លាប់មានការព្យាករទុកបា
បុគ្គលិកម្នាក់រៀងនៅក្រោមប្រធែសអាចរកចំណូលឡើក្រុមហ៊ុន ប្រែកបាល
មួយបានដុល្លារអុងមួយឆ្នាំ បុគ្គលម្នាក់នេះគឺ បិះលហេតុ។

ភាពជាច្រើន លើសមនុស្សទីទាំងបង្ហាញឡើយបានត្រឹមត្រូវចំណាំពីរយ៉ាំ២០ឆ្នាំ
ម្ខៃ៖ តារាងសាងដីរបាយក្រុងប្រចិនបាយបានបង្ហាញរបស់របស់អ្នកជននូវ
ទស្សនាដើ Forbs ឆ្លាប់ជូនការស្រាវជ្រាវអូរដ្ឋានរបស់អ្នកជននូវ
ជំរាប់យុទ្ធនឹង ដោយមានកម្លាំងបុគ្គលិកលើសពី ១៧០០លានដុល្លារ។
បុគ្គលម្នាក់នេះគឺ ម៉ាក សាកកិចិក។

អ្នកគួរឯងៗសេវាអីនៈតិះការតាមរយៈអុបានអេកម្មូបា
The leading Internet Service & VoIP Provider in Cambodia
WWW.ONLINE.COM.KH

Find us at
facebook.com/ideabookpublishing

ISBN 978999-6331-51-0



9 789996 33151 0

៨៥០ រៀល